సాక్షి
ఫన్‌డే
ఆదివారం :: 16 ఆగస్టు 2020

క్లిక్... క్లిక్... హుర్రే!

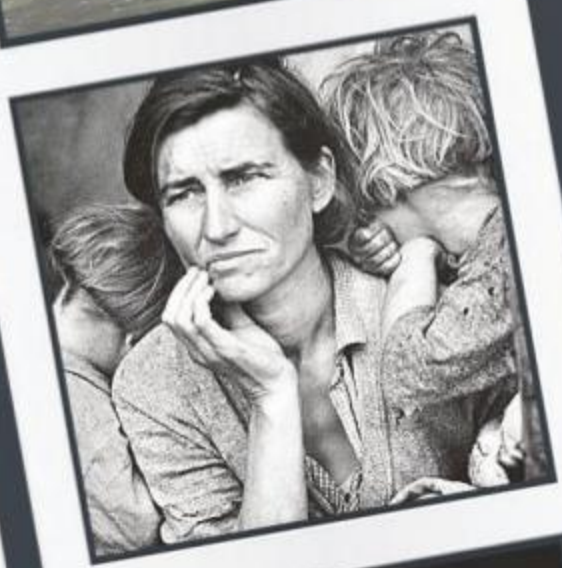

18 సప్నోంకీ ప్యార్ మొహబ్బతే

రాజమ్మ
20 ఈవారం కథ

ప్రతిభకు వారసురాలు

శ్రియ సచిన్ పిల్‌గావ్‌కర్.. నటనావారసత్వంతో మేకప్ వేసుకున్నా పెర్‌ఫార్మెన్స్‌తోనే పేరు, అవకాశాలను తెచ్చుకుంటోంది. మాతృభాష మరాఠీతోపాటు హిందీ, ఇంగ్లిష్ థియేటర్, సినిమా, వెబ్ సిరీస్‌లతో కెరీర్‌ను ఫ్రేమ్ చేసుకుంటోంది.

- జన్మస్థలం.. ముంబై. పెరిగింది కూడా అక్కడే. తల్లిదండ్రులు సుప్రియా పిల్‌గావ్‌కర్, సచిన్ పిల్‌గావ్‌కర్‌లు. ఇద్దరూ ప్రముఖ నటులే మరాఠీ, హిందీ భాషల్లో. సచిన్ పిల్‌గావ్‌కర్ రచయిత, దర్శకుడు కూడా. ఆ బహుముఖ ప్రజ్ఞకూ వారసురాలే శ్రియ. నటి మాత్రమే కాదు, కథక్ నర్తకి, గాయని, దర్శకురాలునూ.
- 'పెయింటెడ్ సిగ్నల్స్', 'డ్రెస్‌వాలా' అనే షార్ట్‌ఫిల్మ్స్‌కు దర్శకత్వం వహించింది. 'పంచగవ్య' అనే డాక్యుమెంటరీ తీసింది.
- చదువు.. సోషియాలజీలో డిగ్రీ. పుణె ఫిల్మ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్, హార్వర్డ్ సమ్మర్ స్కూల్ నుంచి నటనలో డిప్లొమా. స్పోర్ట్స్‌లోనూ ఫస్టే. ప్రొఫెషనల్ స్విమ్మర్.
- కొత్త భాషలను నేర్చుకోవడమంటే ఆసక్తి. జపనీస్ వచ్చు. నటి కాకముందు జపనీస్ ట్రాన్స్‌లేటర్ కావాలనేదే ఆమె లక్ష్యం.
- మరాఠీ, హిందీ, ఇంగ్లిష్ థియేటర్‌తో పనిచేస్తూనే 2013లో తన తండ్రి దర్శకత్వం వహించిన 'ఎకుల్తి ఏక్' అనే మరాఠీ సినిమాతో వెండితెరకు పరిచయం అయింది. హిందీలో షారుఖ్ ఖాన్ నటించిన 'ఫ్యాన్' అనే చిత్రంతో జాతీయ నటిగా మారింది.
- 'మీర్జాపూర్', 'హౌస్ అరెస్ట్' అనే వెబ్ సిరీస్, వెబ్ మూవీస్‌తో ఇల్లిల్లూ ఆమెను గుర్తుపెట్టుకుంది. ఆమె ప్రతిభా అకాడమీ అవార్డ్ విన్నర్ ఫ్రెంచ్ డైరెక్టర్ క్లాడె లెలోషే కంటాపడింది. తను తీసిన 'అ ప్లస్ ఇన్ (un plus une)' అనే ఫ్రెంచ్ సినిమాలో శ్రియను నటింపచేశాడు. 'బీచమ్ హౌస్' అనే బ్రిటిష్ సిరీస్‌లోనూ నటించింది.
- థియేటర్, సినిమా, వెబ్ సిరీస్ బిజీ షెడ్యూల్స్ నుంచి సేదతీరేది ప్రయాణాలు, పుస్తక పఠనంతోనే.

"అమ్మ, నాన్న ప్రభావం ఉన్నా వాళ్లను అనుకరించను. అమ్మలోని సహనం, నాన్నలోని క్రమశిక్షణ నాకు వస్తే బాగుండు అనుకుంటా. ఇద్దరికీ ఉన్న షార్ట్ టెంపర్ మాత్రం దరిచేరకుండా జాగ్రత్త పడ్తా. నాకే గనుక చాన్స్ దొరికితే ఓ సీక్రెట్ సొసైటీ స్థాపిస్తా. సోషల్ మీడియాలో బుల్లీయింగ్‌కు పాల్పడేవాళ్ల పనిపట్టేందుకు" అంటుంది శ్రియ సచిన్ పిల్‌గావ్‌కర్.

కథలకు ఆహ్వానం

సాక్షి ఫన్‌డే మ్యాగజైన్ కోసం రచయితలు, రచయిత్రుల నుంచి కథలను ఆహ్వానిస్తున్నాం. కథలు అచ్చులో మూడు పేజీల నిడివి మించకుండా ఉండాలి. పాఠకులను ఆకట్టుకునే శైలి, సరళమైన భాష తప్పనిసరి. కథనం ఆకట్టుకునేలా ఉండాలి. మూల రచయితల అనుమతితో అనువాద కథలను కూడా పంపవచ్చు. కొత్త కథకులను ప్రత్యేకంగా ప్రోత్సహించాలనుకుంటున్నాం. సాధారణ కథలతో పాటు కొత్త కథకుల కథలనూ ప్రచురిస్తాం. పదునైన ఆలోచన, ఆకట్టుకునే శైలి మీ సొంతమైతే కలాన్ని కదిలించండి. మీ కథలను మాకు పంపండి. రచయితలు ప్రతి రచనతో హామీపత్రంతో పాటు బ్యాంకు అకౌంట్, ఐఎఫ్ఎస్ కోడ్ నంబర్లను తప్పనిసరిగా పంపాలి. కథల ఎంపికలోను, ప్రచురణలోను సంపాదకులదే తుది నిర్ణయం. ఇందులో ఎలాంటి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలకు తావులేదు. చేతిరాతతో రచనలు పంపేవారు పోస్టు లేదా కొరియర్ ద్వారా రచనలను పంపవచ్చు. తమ దస్తూరీతో ఉన్న కాగితాలను ఫొటో తీసి ఈ-మెయిల్‌కు పంపితే పరిశీలించడం జరగదు. ఈ-మెయిల్‌లో కథలను పంపదలచేవారు తెలుగు యూనికోడ్ ఫాంట్‌లో తమ రచనలను పంపాల్సి ఉంటుంది.

ఫన్‌డే, సాక్షి దినపత్రిక, 6-3-249/1, రోడ్ నం.1, బంజారాహిల్స్, హైదరాబాద్ - 500034.

funday.kathalu@gmail.com

• టాప్ స్టోరీస్

TOP STORIES

వండితే నష్టమేమిటంటారా? మంతెనమాట 4

తేలిగ్గా బరువు తగ్గించేస్తుంది... బ్యూటీజర్ 7

నానీ లేచిపోయింది కొత్తకథలోళ్లు 12

ఎగ్ - స్వీట్ పొటాటో కట్లెట్స్ స్నాక్‌సెంటర్ 17

సాటిలేని కాఠిన్యం చూపులకు కమనీయం జెమ్‌ఖానా 23

• స్పేస్ టూర్

వ్యోమ విమానం

స్పేస్ టూరిజం కోసం కొన్నేళ్లుగా ప్రయత్నిస్తున్న సంస్థల్లో 'వర్జిన్ గ్యాలక్టిక్' ఒకటి. ప్రయాణికులను అంతరిక్ష యాత్రకు తీసుకుపోయేందుకు సిద్ధం చేసిన విమానం లోపలి క్యాబిన్ ఫొటోలను ఈ సంస్థ ఇటీవలే విడుదల చేసింది. ఇది అంతరిక్షంలోకి ప్రవేశించాక, ప్రయాణికులు సీటుబెల్టులను తీసేసి, గురుత్వాకర్షణ స్థితిలో తేలియాడుతూ బయటి దృశ్యాలను తిలకించేందుకు వీలుగా, ప్రతి సీటు పక్కన కిటికీలతో పాటు, అడుగున మెత్తని ఉపరితలాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. గంటన్నర సేపు అంతరిక్షంలో చక్కర్లు కొట్టి, తిరిగి రావడానికి 2.50 లక్షల డాలర్లు (రూ.1.88 కోట్లు) టికెట్టు ధరగా చెల్లించింది. ఇప్పటికే ఔత్సాహికులు కొందరు టికెట్లు కొనుక్కున్నారు కూడా. త్వరలోనే వీరందరినీ 'వర్జిన్ గ్యాలక్టిక్' అంతరిక్ష పర్యటనకు తీసుకువెళ్లనుంది.

• కిసుక్కు

తిక్క శంకర్: తలకాయ ఉందా అని అడిగా ఒక వ్యక్తికి అస్సలు కోపం రాదు తెలుసా?
వెంగళ్రావ్: వాడెవడ్రా బాబు! తలకాయ ఉందా అని అడిగినా కోపం రాని పిచ్చోడు!
తిక్క శంకర్: మటన్ షాపు ఓనర్

• మీకు తెలుసా

చైనాలో షు వంశ పాలన కాలంలో ఝుగె లియాంగ్ సేనానిగా ఉండేవాడు. ఒకసారి దాదాపు లక్షన్నర మందితో శత్రుమూకలు కోటపైకి దండెత్తి వచ్చారు. అప్పటికి కోటలో ఉన్న సైనికులు వంద మంది మాత్రమే. అయినా లియాంగ్ ఏమాత్రం భయపడలేదు సరి కదా, కోట తలుపులు బార్లా తెరిపించాడు. కోట పైకప్పు మీదకెక్కి కూర్చుని, తాపీగా ల్యూట్ వాద్యాన్ని వాయించడం మొదలుపెట్టాడు. ఇది గమనించిన శత్రుమూకలు లోపల ఏదైనా ఉచ్చు పన్ని ఉండవచ్చనే భయంతో అట్నుంచి అటే పలాయనం చిత్తగించారు.

ఫన్‌డే మీద మీ అభిప్రాయాలను, సూచనలను మాకు తెలియజేయండి.
ఎడిటర్, సాక్షి ఫన్‌డే funday.sakshi@gmail.com

బుక్ డిజైనింగ్: కుసుమ

• మంతెన మాట 6

వండితే నష్టమేమిటంటారా?

డాక్టర్ మంతెన సత్యనారాయణరాజు
ప్రకృతి వైద్య నిపుణులు ఫోన్: 98480 21122

నిప్పు కనిపెట్టిన తర్వాత ఆహారాన్ని కాల్చుకు తినడం, తర్వాత ఉడికించి తినడం వంటి మార్పుల గురించి గత సంచికలో తెలుసుకున్నాం కదా! బాండీలో సలసల కాగుతున్న నూనెలో పదార్థాలను వేసి, వేగిన తర్వాత వాటిని దేవుకుని తింటే... ఇవి అన్నింటి కంటే చాలా రుచిగా ఉంటాయి. ఇలా నూనెలో దేవిన పదార్థాలు రోజుల తరబడి చెడిపోకుండా నిల్వ ఉంటాయి. వీటి నుంచి కూడా ప్రమోషన్ వచ్చింది. మైక్రోవేవ్ ఓవెన్‌లో వంటలు చేయడం మొదలుపెట్టారు. మైక్రోవేవ్ ఓవెన్‌లో వెలువడే వేడి 600-700 డిగ్రీల వరకు ఉంటుంది. ఈ వేడి సెకన్లలోనే పదార్థాన్ని ఉడికేలా చేస్తుంది. నాగరికత పేరుతో మనుషులు ఆహార పదార్థాలను రుచిగా తినేలా మార్చుకోవడం జరిగింది. ఇవి నోటికి మాత్రమే రుచిని ఇస్తాయి. శరీరానికి అనేక కష్టనష్టాలనిస్తాయి. పదార్థాలను ఉడకబెట్టినా, కాల్చినా సుమారు 100 డిగ్రీల ఉష్ణోగ్రతకు గురవుతాయి. వేపినప్పుడు సుమారు 150 డిగ్రీల వరకు, మరిగే నూనెలో దేవినప్పుడు 200-300 డిగ్రీల వరకు వేడికి లోనవుతాయి. ఈ వేడికి ఆహారంలో ఉండే పోషకాలు ఏమేమి దెబ్బతింటాయోననే ఆలోచన లేకుండానే ఇలా ఏళ్ల తరబడి తింటున్నాం. ఎన్ని రోగాలు వస్తున్నా, వచ్చిన రోగాలు తగ్గకపోయినా మనం వంటలను మాత్రం తగ్గించుకోవడం గాని, మానుకోవడం గాని లేదు.

ఆహార పదార్థాల్లో వేడి తెచ్చే మార్పులు

వేడి చేయడం వల్ల ఆహార పదార్థాల్లోని కీలకమైన సూక్ష్మ పోషకాలన్నీ నశించిపోతాయి. బి-కాంప్లెక్స్ విటమిన్లు, సి-విటమిన్, జింక్, పొటాషియం వంటి సూక్ష్మ పోషకాలు నశించడమే కాదు, పదార్థాల్లోని ప్రాణశక్తి కూడా నశించిపోతుంది. 'జింక్' మెదడు పనితీరుకు అవసరం. ఆహార పదార్థాలను వేడి చేస్తే, వాటిలోని జింక్ నీళ్లలో కరిగి, ఆవిరి రూపంలో పోతుంది. బీపీ నియంత్రణకు కీలకమైన పొటాషియం కూడా ఇంతే! ఆహార పదార్థాలను వండి వార్చినా, నూనెలో దేవినా ఇది గణనీయంగా తగ్గిపోతుంది. గాయాలు త్వరగా మానడానికి, రోగనిరోధక శక్తి బాగా పనిచేయడానికి దోహదపడే విటమిన్-సి కూడా పదార్థాలను వేడిచేయడం వల్ల నశిస్తుంది. నరాల బలానికి కీలకమైన బి-కాంప్లెక్స్ విటమిన్లయిన బి1, బి2, బి3, బి6, బి9 వంటివి కూడా పదార్థాలను వండినా, నూనెలో దేవినా నశించిపోతాయి. వండుకు తినే ప్రక్రియలో ఇలాంటి కీలకమైన సూక్ష్మపోషకాలు దెబ్బతింటాయి. ఫలితంగా ఆహారం ద్వారా మనకు అందాల్సిన పోషకాలు తగిన మోతాదులో అందక శరీరంలోని సహజ రక్షణ వ్యవస్థ దెబ్బతింటుంది.

ప్రాణశక్తి... జీవశక్తి నశిస్తుంది.

జీవమున్న శరీరానికి పోషణ ఇచ్చేందుకు ప్రకృతి జీవమున్న ఆహారాన్ని ప్రసాదిస్తోంది. దానిని మనం వండినప్పుడు కంటికి కనిపించని జీవం పూర్తిగా నశిస్తుంది. జీవం లేని ఆహారంతో శరీరానికి జీవకళ రాదు. ఆహారం ద్వారా లభించాల్సిన సహజ రక్షణ వ్యవస్థ పూర్తిగా దెబ్బతింటుంది. ప్రకృతి సిద్ధమైన ఆహారాలు త్వరగా, తేలికగా అరుగుతాయి. వండేసరికి సహజత్వాన్ని కోల్పోయి హెవీగా మారుతాయి. వండిన ఆహారాలు అరగడానికి ఎక్కువసేపు పట్టడానికి కారణం ఇదే!

ఎండబెట్టిన గింజలకు... పొయ్యిపై వేడిచేసిన గింజలకు తేడా

రెండు రోజులు ఎండలో ఎండబెట్టిన గింజలను సీసాలో పోసి, మూతబెట్టి భద్రపరిస్తే, పది నెలలైనా అవి మెత్తబడిపోవు. వాటికి పురుగుపట్టదు. పురుగు పట్టకుండా రక్షించుకునే మార్పు ఎండలోని కిరణాల ద్వారా గింజల్లోకి చేరుతుంది. వీటిని నానబెడితే చక్కగా మొలుస్తాయి. మట్టిలో నాటితే మొక్కలుగా ఎదుగుతాయి. సూర్యకిరణాలు పదార్థాలకు జీవంపోసి, రక్షణ వ్యవస్థను పెంచుతాయి.

పొయ్యి మీద వేడి చేసిన గింజలను సీసాలో పోసి, మూతపెట్టి భద్రపరిస్తే, రెండు నెలల్లోనే అవి మెత్తబడి, వాటికి పురుగుపట్టడం ప్రారంభమవుతుంది. పొయ్యి మీద వేడి చేసిన గింజల్లో లోలోపలే పురుగుపట్టే మార్పు వచ్చేస్తుంది. పొయ్యి మీద వేడి చేసిన గింజలను పొలాల్లో చల్లితే, ఒక్క గింజ కూడా మొలకెత్తదు. పొయ్యి మీద వేడి చేయడం వల్ల గింజల్లోని జీవశక్తి... ప్రాణశక్తి పూర్తిగా నశించిపోతుంది. ప్రాణాన్ని తీసేసి పదార్థ స్వరూపం మార్చడం, నాశనం చేయడం, బూడిద చేయడం మంటలోని వేడి లక్షణం. ఆరోగ్యంలో మంచి మార్పులు రావాలంటే కనీసం 60-70 శాతమైనా సహజమైన ప్రకృతి ఆహారం తినడం మంచిది. మిగతా 30-40 శాతాన్ని నిదానంగా మార్చుకోవచ్చు. ఇకనైనా శేషజీవితాన్ని ఆరోగ్యంగా, ఆనందంగా సాగించాలంటే, వండిన ఆహారాన్ని తినడం తగ్గించి, సహజమైన సూర్యరశ్మిలో ఎండిన ఆహారాన్ని ఎక్కువగా తీసుకోవడం మంచిది.

(మరిన్ని విశేషాలు వచ్చేవారం)

• పాటతత్త్వం

స్నేహాలు మోహాలు గోరింక సొమ్మన్నది

గిరిబాబు
సినీ నటుడు

చిత్రం: చైర్మన్ చలమయ్య రచన: మోదుకూరి జాన్సన్
సంగీతం: సలీల్ చౌదరి గానం: పి. సుశీల, వి. రామకృష్ణ

చైర్మన్ చలమయ్య చిత్రంలోని 'హాయి హాయి ఎంత హాయి' పాటలో నేను వై. విజయ కలిసి నటించాం. ఈ పాటకు హీరాలాల్ మాస్టారు కొరియోగ్రఫీ చేశారు. ఆ సినిమాలో నటించే నాటికి నాకు డ్యాన్స్ రాదు. అదే నేను డ్యాన్స్ చేసిన మొట్టమొదటి పాట. అనుభవం లేకపోవటం వల్ల నేను ఎక్కువసేపు సాధన చేయలేకపోయాను. ప్రారంభించిన కొద్ది సేపటికే నాకు కాళ్లు, చేతులు, కండరాలు పట్టేశాయి. నేను చేయలేకపోతున్నానని చెప్పాను. మాస్టారు ఒప్పుకోలేదు, చేసి తీరాలన్నారు. నా శరీరం సహకరించకపోవటంతో, ఎలాగైనా తప్పించుకోవాలనుకున్నాను. మధ్యాహ్నం భోజనాల సమయం అయ్యేవరకు నిరీక్షించాను. నెమ్మదిగా అక్కడి నుంచి జారుకున్నాను. మధ్యాహ్నం మళ్లీ షూటింగ్ ప్రారంభించే సమయానికి నేను కనిపించకపోవటంతో, నన్ను వెతికి తీసుకురమ్మని అక్కడున్నవారిని పంపారు. ఎలాగైతేనేం నన్ను తీసుకువచ్చారు. నేను చేయలేనని, కాళ్ల కండరాలు బాగా పట్టేశాయని గోల పెట్టేశాను. అందుకు హీరాలాల్ మాస్టారు, 'నువ్వు చెయ్యగలవు, ఏం కంగారుపడకు' అంటూ, నన్ను బోర్లా పడుకోబెట్టి, ఒక గుండ్రాయి (పాత్రం) తో నా కాళ్ల మీద బాగా మర్దన చేయించారు. ఈ పాటలో వై. విజయను చెట్టు కొమ్మ మీద ఏటవాలుగా కూర్చోపెట్టారు. చెట్టుకి నిచ్చెన వేశారు. ఏ సహాయం లేకుండా, అంటే అటుఇటు కూడా పట్టుకోకుండా పాట పాడుకుంటూ నన్ను నిచ్చెన ఎక్కమన్నారు. హీరాలాల్ మాస్టారు ఇచ్చిన ధైర్యం, ప్రోత్సాహంతో ఏ ఆధారం లేకుండా గబగబ నిచ్చెన ఎక్కేశాను. మరో చోట ఎగురుతూ వచ్చి ఒక చేత్తో చెట్టు కొమ్మ పట్టుకుని, ఒక కాలు చెట్టు మీద ఉంచి గాలిలో ఊగాలి. ఆ సన్నివేశం కూడా మాస్టారి శిక్షణలో చక్కగా చేయగలిగాను. పాట పూర్తయిపోయాక, 'మొదటి పాటకు బాగా కష్టపడ్డావు. ఎదగటానికి ఇది చాలా అవసరం' అని యూనిట్‌లో ఉన్నవారంతా నన్ను అభినందించారు. అంత బాగా సాధన చేయించారు. నాతోటి కొంచెం ఇబ్బంది పడినా, వచ్చేవరకు విడిచిపెట్టరు అని తెలుసుకున్నాను.

– సంభాషణ: వైజయంతి పురాణపండ

హాయి హాయి ఎంత హాయి
ముద్దు ముచ్చట్లు మురిపించెనోయి
మల్లెలాంటి మనసు పొంగేనులే ఆహా అల్లిబిల్లి ఊసులాడి
పెద్ద బస్తీలో గోరింక నా వంక తిరిగె
చిలక ఏమన్నది చేర రమ్మన్నది
స్నేహాలు మోహాలు గోరింక సొమ్మన్నది
ఆ నాడు చేసేవు బాస అనుబంధాల పెంచేను ఆశ
ఇంక ఈనాడు ఏనాడు నా తోడు నాజోడు ఓ రాజా నా వాడు నీవే
నీతోనే ఉంటాను నీలోనే ఉంటాను నిగనిగ సొగసుల నిలిచెదను
ఈ లోకమేమనుకోనీ ఎదలో మెదిలీ వెలిగే వలపు నేనే
దోబూచులాడేను సొగసు నన్ను ఊరించసాగేను వయసు
ఇంక నీ ఇంపు నీ సొంపు నీ నీటు నీ బోటు రాగాలు భోగాలు నావే
నా నోము పండేను నీ మోజు తీరేను నవ్వుల పువ్వులు మన కలలు
ఈ లోకమేమనుకోనీ ఇలలో కలలో ఎడమే మనకు లేదు

• రాగాల పల్లకి

ఆర్య సంగీతం

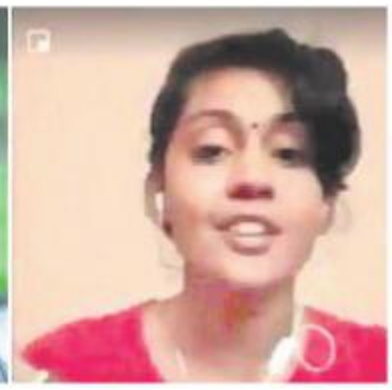

'మీరెవరో నాకు తెలియదు. నా ఆప్తమిత్రుడు షేర్ చేస్తే విన్నాను మీ సంగీతాన్ని. హాస్పిటల్‌లో ఉన్న నాలో ఉత్సాహం నింపింది. నన్ను ఉత్తేజ పరిచింది. కర్ణాటక సంగీతాన్ని వెస్ట్రన్ పాప్‌తో మిక్స్‌చేసిన మీ ప్రయోగం అద్భుతం. స్పెషల్ టాలెంట్ అది. వదిలేయొద్దు.. కొనసాగించండి. గాడ్ బ్లెస్ యూ' అమితాబ్ బచ్చన్ ట్వీట్ అది. చదువుకున్న ఆర్య దయాళ్ కాలు నేలపై నిలవలేదు. తన మ్యూజిక్‌ను అమితాబ్ ఫ్రెండ్ వినడమేంటి.. ఆ లింక్స్‌ను ఆయనకు పంపడమేంటి.. ఆయనా విని సాంత్వన పొందడమేంటి.. తనను మెచ్చుకుంటూ ట్వీట్ చేయడమేంటి.. ఆ రోజంతా రాగాల పల్లకిలో విహరించింది ఆర్య.

ఆమె పరిచయం.. సంగీత ప్రయాణం

కేరళలోని కన్నూర్ ఆమె సొంతూరు. స్టాటిస్టిక్స్‌లో మాస్టర్స్ చేసింది. ప్రస్తుతం బెంగళూరులో ఉంటోంది. సంగీత నేపథ్యం ఉన్న కుటుంబమేమీ కాదు ఆమెది. చిన్నప్పుడు స్కూల్లో టీచర్ ముందు ఓ సినిమా పాట పాడితే ఆ స్వరంలోని మాధుర్యాన్ని గుర్తించిన టీచర్ ఆర్య వాళ్ల నాన్నతో చెప్పింది 'మీ అమ్మాయికి సంగీతం నేర్పించండి మంచి సింగర్ అవుతుంది' అని. ఆ మాట విన్న ఆర్య తండ్రి ఆమెకు కర్ణాటక సంగీతం నేర్పించాడు. హైస్కూల్ చదువు పూర్తయ్యేనాటికే కచేరీలు ఇచ్చే స్థాయికి ఎదిగింది. ఎన్నో ఉత్సవాల్లో పాల్గొని బహుమతులూ గెలుచుకంది.

పాటలూ రాస్తుంది..

ఇంటర్మీడియెట్‌కొచ్చే సరికి పాశ్చాత్యా సంగీతం మీదా ఆసక్తి కలిగింది ఆర్యకు. అప్పుడే కొనుక్కున్న ఐ పాడ్ ఆమెకు సంగీత ప్రపంచాన్ని పరిచయం చేసింది. ఆ వైవిధ్యాన్ని ప్రేమించడం, ఆ ప్రేరణతో పాటలు రాయడమూ మొదలుపెట్టింది.

కర్ణాటక రాగాల్లో పాశ్చాత్య గీతాలు

కాలేజీ రోజుల్లోనే కర్ణాటక సంగీత రాగాల్లో పాశ్చాత్యా గీతాలను స్వరపరిచి పాడే ప్రయోగం చేసింది. 'మొదట్లో చాలా హార్డ్‌గా అనిపించిందీ ఎక్సర్‌సైజ్. కర్ణాటక సంగీతానికి అలవాటుపడ్డ గొంతాయే. హఠాత్తుగా రెండు భిన్నమైన సంప్రదాయాలను మేళవించి పలికించాలంటే కష్టమే కదా. పర్‌ఫెక్షన్ కోసం శ్రమపడక తప్పలేదు. ఈ సాధనలో ఒకసారైతే రోజంతా గొంతునొప్పితో ఇబ్బందిపడ్డాను. కాని నేనుకున్న పర్‌ఫెక్షన్‌ను సాధించిన క్షణాన ఆ బాధంతా మరిచిపోయాను' అంటూ ఫ్యూజన్ ప్రయోగపు రోజులను గుర్తు చేసుకుంటుంది ఆర్య. చిన్నసైజు గిటార్‌లా కనిపించే 'ఉకులెలె'తో తన సంగీత ప్రయోగాల్లో మునిగిపోవడం ఆమె దిన చర్య. వాటన్నిటినీ ఆర్య యూట్యూబ్ చానెల్లో చూడొచ్చు. ఈ చానెల్‌కు వేల సంఖ్యలో ఫాలోవర్స్ ఉన్నారు. ఆర్యను పాపులర్ చేసింది 'సుఖవు' అనే మలయాళ గీతం. అమితాబ్ బచ్చనే కాదు హరిహరన్, శ్రీనివాస్, సితారా కృష్ణకుమార్, మలయాళ నటి రీమా కళ్లింగల్, పార్వతి కూడా ఆమె ఫ్యూజన్‌కు చెవి కోసుకొని ప్రశంసలు కురిపించారు.

అమితాబ్ నచ్చి, మెచ్చిన ఆమె ప్రయోగం.. శుద్ధ ధన్యాసి రాగంలో పలికించిన ఈడ్ షీరన్ 'షేప్ ఆఫ్ యూ' పాట.

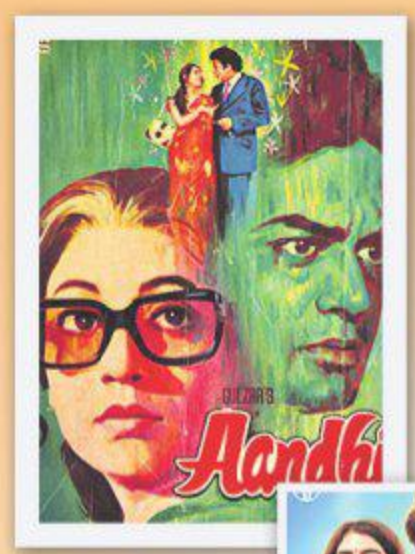

• సమకాలమ్

సెలబ్రేషన్ ఆఫ్

ఉమన్‌హుడ్

'కోడలు ఉద్యోగం చేయడం అవసరమా?' కొత్త కోడలిని ఉద్దేశించి కొడుకును ప్రశ్నిస్తాడు తండ్రి.

'పెళ్లయ్యాకా ఉద్యోగం కంటిన్యూ చేస్తానని పెళ్లిచూపులప్పుడే చెప్పింది నాన్నా..' తన భార్య స్థిరమైన నిర్ణయాన్ని తండ్రికి చెబుతాడు ఆ కొడుకు.

ఇదొక మ్యాట్రిమోనియల్ యాడ్. ఆ మ్యాట్రిమోనీ వ్యాపార సూత్రం ఏదైనా ఆ యాడ్ మాత్రం ఓ మార్పుకి ప్రతీక. 'పెళ్లి' భర్త కెరీర్‌కు ఎలా అడ్డంకి కాదో, భార్య కెరీర్‌కూ కాదు అని చెప్తోంది. ఈ తరం అమ్మాయిల నిర్ణయాత్మక శక్తికి, సాధికారతకు చిహ్నం అది. ఈ ఒరవడిని సినిమాలూ ఒడిసిపట్టుకున్నాయి. ఉమన్‌హుడ్‌ను సెలబ్రేట్ చేస్తున్నాయి.

పెళ్లికి ముందు ఆకాశమంత ఎదిగినా మూడుముళ్లతో గుమ్మం ఎత్తుకు తగ్గి తలవంచి గృహిణిగా ఉండే పరిస్థితి నిజ జీవితంలో లేదు. అందుకే కథగానూ చూపించట్లేదు. అలాగని సినిమానే కదాని ఊహలకు రెక్కలు కట్టి అతిశయోక్తులను పట్టుకొచ్చి తెరమీద ఆడించట్లేదు. ఆత్మవిశ్వాసంతో నిలిచి, పోరాడి ప్రత్యేకతను చాటుకున్న ప్రాక్టికల్ లైఫ్ గాథలకే ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నారు. కొత్త కథానాయికలను ప్రెజెంట్ చేస్తున్నారు.

అలా మెదడు, శరీరం, ఆత్మగౌరవం ఉన్న మహిళలను చూపిస్తున్న ఆ సినిమాల గురించి మాట్లాడుకుందాం..

తాజా ఉదాహరణగా 'శకుంతలా దేవి'నే తీసుకోవచ్చు. శకుంతలా దేవి.. సెలెబ్రేషన్ ఆఫ్ ఉమన్‌హుడ్. 'హ్యూమన్ కంప్యూటర్'గా ఆమె ప్రపంచానికి పరిచయం అయినా స్త్రీత్వానికి అర్థం చెప్పిన మనిషిగా మహిళాలోకం ఆమెను గుర్తించేలా చేసింది ఈ సినిమా. భార్యాభర్తల బంధం ప్రేమ, స్నేహంతో బలపడాలి కాని అవసరాల కోసం ఒకరిమీద ఒకరు ఆధారపడుతూ కాదు అని చెప్తుంది శకుంతలా దేవి. మాతృత్వం బిడ్డతోపాటు త్యాగాన్నీ కవలగా తోడు తీసుకుని రాదు.. అమ్మ అవగానే అప్పటిదాకా ఆమెకున్న ప్రతిభను జీరో చేసుకోవడానికి అని ఆడవాళ్లను మేల్కొలుపుతుంది. 'అమ్మతనం' తన లెక్కల మెదడును సేదతీర్చే ఆత్మీయబంధమే తప్ప తన ఐడెంటిటీనే మరిచిపొమ్మని చెప్పే బంధనం కాదు అంటుంది. అందుకే శకుంతలా దేవి భర్త అంటాడు కూతురితో 'మీ అమ్మ తుఫాన్. ఆమె ఎలా ఉంటుందో అలాగే ఉండనివ్వాలి. ఎదురు పోకూడదు' అని. అదీ ఆమె వ్యక్తిత్వం. దాన్ని కాపాడుకోవడానికి తల్లిదండ్రితో, ప్రేమికుడితో, స్నేహితుడితో, భర్తతో చివరకు కూతురితోనూ పోరాడింది. స్త్రీత్వాన్ని గెలిపించింది.

పంగా... కథానాయిక కబడ్డీ ప్లేయర్. పెళ్లి కాకముందు కబడ్డీ చాంపియన్. పెళ్లి, పిల్లాడుతో ఆ ఊసే లేకుండా బతికేస్తుంటుంది. ఆసక్తి లేక కాదు.. భార్య, అమ్మ అనే బాధ్యతలు తన శ్వాసను భారం చేయడం వల్ల కూత పెట్టలేక పోతుంది. తండ్రి ద్వారా కొడుకు తెలుసుకుంటాడు తన తల్లి శక్తి ఏంటో. అమ్మ అయితే కబడ్డీ ఆడొద్దని ఎక్కడా లేదే అని కసరత్తు మొదలెట్టిస్తాడు. అంతే తన స్ట్రెచ్ మార్క్స్‌ను మరిచిపోయి బరీలో స్కెచ్ గీయడం మొదలుపెడుతుంది. మళ్లీ చాంపియన్ అవుతుంది. ప్లేయర్‌గా తన ఉనికిని బతికించుకుంటుంది.

తుమ్హారీ సులూ... ఆత్మాభిమానం అంటే భార్య పుట్టింట్లో దాచుకునే వస్తువు కాదు. చచ్చేవరకు వెంట ఉంచుకోవాల్సిన ఆత్మరక్షణ కవచం అని నిరూపిస్తుందీ సినిమా. సాధికారత ఇస్తే పుచ్చుకునేది కాదు.. సాధించేది అనీ చాటుతుంది.

స్త్రీత్వపు విలువలను పెంచుతున్న 'మూవీ'ంగ్ ట్రెండ్‌కు ఇవి ట్రైలర్స్ మాత్రమే. మామ్, మేరీ కోమ్, ఇంగ్లిష్ వింగ్లిష్ వంటివింకా చాలా ఉన్నాయి. మదర్ సెంటిమెంట్‌తో కాకుండా మదర్ సెంట్రిక్‌గా నడిచిన సినిమాలు. బాక్సాఫీస్‌ను కొల్లగొట్టిన చిత్రాలు. హిందీలోనే కాదు ప్రాంతీయ భాషల్లోనూ ఈ ఒరవడి కొనసాగుతోంది.

మలయాళంలో శోభన నటించిన 'వరానే అవశ్యముండ్', పార్వతి తిరువొత్తు 'టేకాఫ్'లూ ఉమన్‌హుడ్ చుట్టూ స్క్రీన్ ప్లే చేసినవే. అయితే హిందీలో ఎనభైల కాలంలోనూ ఇలాంటి సినిమాలు వచ్చాయి. గుల్జార్ 'ఆంధీ', శ్యామ్‌బెనెగల్ 'భూమిక' ఈ జాబితాలోనివే. మూడు డైలాగులు, ఆరు పాటలకు మాత్రమే పరిమితమైన హీరోయిన్‌లను ఆత్మనిబ్బరం ఉన్న మహిళలుగా మార్చి గ్లిజరిన్ లేకుండా, అరకొర దుస్తులు వేయకుండానే సినిమాను నడిపిస్తున్నారు. కథా పరంగానే కాదు కాసుల పరంగానూ హిట్ చేస్తున్నారు.

మారుతున్న మహిళల ఆలోచనల ప్రభావం సినిమాల మీద కనిపిస్తోంది.. ఈ కొత్త ఒరవడిని చూస్తూంటే. దర్శక, నిర్మాతలు, రచయితల శ్రద్ధా తెలుస్తోంది. ముఖ్యంగా మహిళా బయోగ్రఫీల చిత్రీకరణను గమనిస్తే. వాటికీ నిదర్శనాలుగా మళ్లీ శకుంతలా దేవి, మేరీ కోమ్‌ను ప్రస్తావించుకోవచ్చు. విజయం కన్నా సంఘర్షణను ఫోకస్ చేస్తున్నారు. సమాజానికి అర్థం కావాల్సిన రీతిలో చూపిస్తున్నారు. మంచి పరిణామం. బడిలో చదువుకోలేనివి బయట ప్రపంచంలో దొరుకుతాయి. వాటిల్లో సినిమాలూ ఉంటాయి. స్త్రీ, పురుష సమానత్వం లేని సమాజం ఆరోగ్యంకరమైంది కాదు. ఆ ఆరోగ్యం సినిమాకు అంశంగా మారాలి.

'నాకు ప్రేమ కాదు గౌరవం కావాలి' అంటుంది ఇంగ్లిష్ వింగ్లిష్‌లో శ్రీదేవి. నిజంగా జీవితంలో కూడా మహిళ గౌరవాన్ని కోరుకుంటుంది. గౌరవం లేని ప్రేమ నిలవదు. గ్రహిస్తే స్త్రీత్వాన్ని గుర్తించినట్టే. అప్పుడు హీరోయిన్‌ను హీరోకు జతగా కాకుండా ఆమెను ఓ కథగా మలుస్తారు. జీవితాన్ని ప్రతిబింబించేదే కళ. కమర్షియల్ ఎలిమెంట్‌ను పట్టుకునేది బిజినెస్. సినిమా ఒక ఆర్ట్. జెండర్ సెన్సిటివిటీని బోధించే మాధ్యమం. ఇప్పుడు వేళ్ల మీద లెక్కపెట్టుకునేట్టు చెప్పుకున్న ఈ సినిమాల సంఖ్య పెరగాలి.

తేలిగ్గా బరువు తగ్గించేస్తుంది...

కళ్లు చెదిరే అందం తాత్కాలికంగా కావాలంటే క్రీమ్స్, లోషన్స్, మాయిశ్చరైజర్స్.. ఇలా చాలానే ఉంటాయి. కానీ శాశ్వత మెరుపు కావాలనేది మగువల ప్రధాన కోరిక. కానీ దానికోసం సహజసిద్ధమైన సౌందర్య లేపనాలతో ప్రతి దినం కుస్తీపడాల్సిందే. ఈ బిజీలైఫ్‌లో అంత తీరిక ఎక్కడుంటుంది? దానికితోడు శరీరంలో కొవ్వు పెరగడం, వయసుతో పాటు వచ్చే మచ్చలు, ముడతలు, ఒంటి నొప్పులు సాధారణం. ఇవన్నీ ఎలాంటి ప్రయత్నం లేకుండా తగ్గాలంటే మరింత కష్టం. అందుకే ఈ మసాజర్ (యాంటీ సెల్యులైట్ మెషిన్).

అత్యాధునిక టెక్నాలజీతో రూపొందిన ఈ గాడ్జెట్‌తో పాటు.. నాలుగు వేరు వేరు మసాజ్ హెడ్స్ (చిత్రంలో గమనించవచ్చు) లభిస్తాయి. వాటితో టోనింగ్ లెగ్స్, బాడీ స్లిమ్మింగ్ మసాజ్, బాడీ స్క్రబ్... వంటివెన్నో చకచకా చేసుకోవచ్చు. స్క్రబ్ చేసుకోవడానికి వీలుగా బ్రష్, మసాజ్‌కి వీలుగా వీల్స్, బాల్స్.. అమర్చిన హెడ్స్ ఉంటాయి.

మృదువైన, సౌకర్యవంతమైన బ్రష్ మృతకణాలను తొలగించేందుకు సహకరిస్తుంది. ముడతలు, మచ్చలు పోవడానికి కూడా ఈ గాడ్జెట్ ఉపయోగపడుతుంది. కాళ్ల నొప్పులు, దవడ నొప్పి వంటివి కూడా దీనితో తగ్గించుకోవచ్చు. తొడలు, పిరుదులు, చేతులు, ఉదరభాగం, నడుము.. ఇలా కొలెస్ట్రాల్ పేరుకున్న ప్రదేశాల్లో సులభంగా, నొప్పిలేకుండా కొవ్వు కరిగించుకుని స్లిమ్‌గా కనిపించవచ్చు.

ఈ గాడ్జెట్ ధర సుమారు రూ. 20 నుంచి 22 వేల వరకూ ఉంటుంది.

సేకరణ: సంహిత నిమ్మన

క్లిక్... క్లిక్... హుర్రే!

19 ఆగస్టు వరల్డ్ ఫొటోగ్రఫీ డే

ఇప్పుడంటే స్మార్ట్‌ఫోన్‌ల పుణ్యాన ప్రతి ఒక్కరూ క్షణాల్లో ఫొటోలు తీసేస్తున్నారు, ఎడాపెడా సెల్ఫీలు దిగి సోషల్ మీడియాలో వెనువెంటనే పోస్ట్ చేసేస్తున్నారు గాని, ఇదివరకటి కాలంలో ఫొటో తీయడం పెద్ద తతంగంగా ఉండేది. కెమెరాలో ఫిల్మ్ లోడ్ చేసి, ఫొటోలు తీశాక, డార్క్‌రూమ్‌లో జాగ్రత్తగా ఆ రీల్‌ను డెవలప్ చేసి, ప్రింట్లు తీయాల్సి వచ్చేది. ఎంత అర్జంట్ ఫొటోలకైనా గంటల తరబడి నిరీక్షణ తప్పేది కాదు. ఒకనాటి కాలంలోనైతే కెమెరా ఎదుట నిలబడి ఫొటోలు తీయించుకున్నాక, అవి ఎలా ఉన్నాయో కళ్లారా చూసుకునేందుకు రోజుల తరబడి కళ్లు కాయలు కాసేలా ఎదురుచూడాల్సి వచ్చేది. అలాంటి రోజుల్లో ఫొటోగ్రాఫర్లంటే జనాల్లో విపరీతమైన క్రేజుండేది. ఫొటో స్టూడియోల వ్యాపారం మూడు రీళ్లు ఆరు ప్రింట్లుగా వర్ధిల్లేది. ఇప్పటి 'స్మార్ట్'జమానాలో ఆ ట్రెండ్ కొంత మారినా, ఫొటోగ్రఫీకి ఆదరణ తగ్గలేదు. సునిశితమైన దృష్టి గల ఫొటోగ్రాఫర్లకు గిరాకీ కూడా తగ్గలేదు. చరిత్రగతిలో కీలకమైన ఘట్టాలను పదిలపరచడంలో విశేషమైన పాత్ర పోషించిన సాంకేతిక కళ ఫొటోగ్రఫీ గురించి కొన్ని ముచ్చట్లు...

ఆధునిక ఫొటోగ్రఫీకి మూలాలు దాదాపు రెండు శతాబ్దాల కిందటే ఏర్పడ్డాయి. ఫ్రెంచి ఆవిష్కర్త జోసెఫ్ నైస్‌ఫోరె నీప్సె తొలిసారిగా 1816లో ఒక లోహఫలకంపై ఫొటోగ్రాఫిక్ చిత్రాన్ని విజయవంతంగా ముద్రించాడు. ఈ విజయంతో అతడు ఫొటోగ్రఫీకి ఆద్యుడిగా చరిత్ర సృష్టించాడు. తొలి ఫొటోగ్రాఫ్ ముద్రణ కోసం ఆయన వాడిన పరికరం ఆధునిక కెమెరాకు పూర్వరూపమైన 'కెమెరా అబ్‌స్క్యూరా'. తొలినాటి 'కెమెరా అబ్‌స్క్యూరాను ఒక చోటు నుంచి మరో చోటుకు తరలించడం దుస్సాధ్యంగా ఉండేది. ఈ సమస్యను అధిగమించడానికి నీప్సె రకరకాల ప్రయత్నాలు చేసి, 1830 నాటికి తొలి పోర్టబుల్ కెమెరా అబ్‌స్క్యూరాను రూపొందించాడు. తర్వాత కొద్దికాలానికే మరో ఫ్రెంచి శాస్త్రవేత్త లూయీ డాగుయెరి కెమెరా ఫిల్మ్‌కి పూర్వరూపమైన 'డాగుయెరియోటైప్'కు రూపకల్పన చేశాడు. ఈ పద్ధతిలో రాగి ఫలకానికి వెండిపూత పూసి, దానికి అయొడిన్ ఆవిరి పట్టించి, ఆ తర్వాత కాంతికి బహిర్గతం చేసేవారు. ఫొటో తీయదలచుకున్న వస్తువైనా, మనిషి అయినా దీని ఎదుట పదిహేను నిమిషాలు కదలని స్థితిలో ఉంటే తప్ప ఈ పద్ధతిలో ఫొటో తీయడం సాధ్యమయ్యేది కాదు. అమెరికన్ సివిల్‌వార్ కాలానికి- 1850లలో కాస్త తక్కువ ధరకే ఎమల్షన్ ప్లేట్స్ (తడి ప్లేట్స్), మరో పదేళ్లకు డ్రై ప్లేట్స్ అందుబాటులోకి వచ్చాయి. అయితే, ఇవన్నీ బాగా సంపన్నులకే అందుబాటులో ఉండేవి. అప్పట్లో ఫొటో దిగడం సామాన్యులకు అందుబాటులో లేని లగ్జరీ!

చరిత్రను మార్చిన ఈస్ట్‌మన్

ఫొటోగ్రఫీ క్రమ పరిణామం చెందుతున్న దశలో అమెరికన్ వాణిజ్యవేత్త జార్జ్ ఈస్ట్‌మన్ 1884లో రోల్ ఫిల్మ్‌ను, వాటితో ఉపయోగించే కెమెరాలను జనాలకు అందుబాటులోకి తేవడానికి 'కోడక్' కంపెనీని స్థాపించాడు. ఫిల్మ్ రీళ్లతో వాడుకో గలిగే కెమెరాలు అందుబాటులోకి వచ్చిన

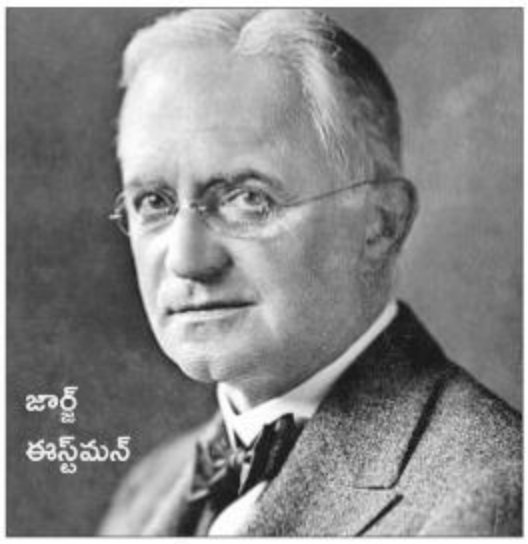
జార్జ్ ఈస్ట్‌మన్

తర్వాత ఫొటోగ్రఫీ అనతికాలంలోనే జనబాహుళ్యానికి చేరువైంది. ఈస్ట్‌మన్ మార్కెట్లోకి తెచ్చిన కెమెరాల్లో వాడే రీలును ఒకసారి లోడ్‌చేస్తే దాని ద్వారా వంద ఫొటోలు తీయడానికి అవకాశం ఉండేది. దీంతో ఫొటో తీసే ప్రతిసారి ప్లేట్లు మార్చే బెడద తప్పడమే కాకుండా, ఫొటోగ్రఫీ ప్రక్రియ చౌకగా మారింది. అప్పటి రీలు బాగా వెడల్పుగా ఉండేది. అందుకే ఆనాటి కెమెరాలు డబ్బాల మాదిరిగా పెద్దగా ఉండేవి. ఈ డబ్బా కెమెరాలు చాలాకాలమే రాజ్యమేలాయి. రెండో ప్రపంచయుద్ధం నాటికి 35 ఎంఎం ఫిల్మ్

చరిత్రను మార్చిన కొన్ని ఫొటోలు

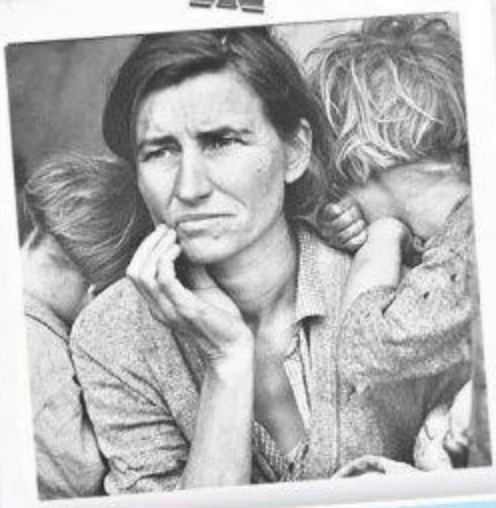

మైగ్రంట్ మదర్

గ్రేట్ డిప్రెషన్ కాలానికి అద్దం పట్టిన ఫొటో ఇది. ఇందులో బిడ్డను ఎత్తుకుని ఉన్న మహిళ పేరు ఫ్లారెన్స్ లియోరా క్రిస్టీ. ఇండియన్ టెర్రిటరీ (ఇప్పటి ఒక్లహామా) నుంచి పొట్టచేత పట్టుకుని ఉపాధికోసం వలసబాట పట్టిన కార్మికుల్లో ఉన్నదీమె. డోరతీ లాంగీ అనే మహిళా ఫొటోగ్రాఫర్ 1936లో తీసిన ఈ ఫొటోను 'టైమ్' మ్యాగజీన్ ముఖచిత్రంగా ముద్రించింది.

ఏ మ్యాన్ ఆన్ ది మూన్

అమెరికన్ వ్యోమగామి నీల్ ఆర్మ్‌స్ట్రాంగ్ 1969లో చంద్రునిపై కాలు మోపినప్పుడు తీసిన ఫొటో ఇది. మానవాళి చరిత్రలోని తొలి ముందడుగుకు అద్దం పట్టే ఈ దృశ్యాన్ని 'నాసా' ప్రయోగించిన 'అపోలో-11' వ్యోమనౌకలో అమర్చిన జెమిని-8 కెమెరా ఫొటో తీసింది.

తొలి కలర్ ఫొటో

ఇంగ్లండ్‌కు చెందిన ఫొటోగ్రాఫర్ థామస్ సట్టన్ 1861లో తీసిన ఫొటో ఇది. ఇందులో కనిపిస్తున్నది రంగుల రిబ్బన్. ప్రపంచంలోనే తొలి కలర్ ఫొటోగా ఇది చరిత్రలో నిలిచిపోయింది. ఫొటోగ్రఫీ కళను మరింతగా మెరుగుపరచడానికి దోహదపడిన ఫొటో ఇది.

రీళ్లు అందుబాటులోకి వచ్చాక, కెమెరా పరిమాణం కూడా చేతిలో ఇమిడే స్థాయికి చేరుకుంది. ఈ పరిణామంతో ఫొటోగ్రఫీ ప్రక్రియ మరింత చౌకగా మారడంతో కెమెరాలు సామాన్యుల చేతుల్లోకి రావడం మొదలైంది. ఎందరో ఔత్సాహికులు ఫొటోగ్రఫీని హాబీగా మలచుకోవడం, చిన్నా చితకా పట్టణాల్లో సైతం స్టూడియోలు పెట్టుకుని, ఫొటోగ్రఫీనే పూర్తిస్థాయి వృత్తిగా చేసుకుని ఉపాధి పొందడం ప్రారంభమైంది. ఫొటోగ్రఫీ ఆధునికతను, వేగాన్ని సంతరించుకుంది. మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం నాటికి 35 ఎంఎం ఫిల్మ్ అందుబాటులో లేనందున అప్పటి ఫొటోల్లో ఫొటోల కోసం పోజులిచ్చిన సైనికుల బొమ్మలే కనిపిస్తాయి. రెండో ప్రపంచ యుద్ధం నాటికి 35 ఎంఎం ఫిల్మ్ కెమెరాలు వాడుకలోకి రావడంతో ఫొటోగ్రఫీలో జనజీవన చిత్రణ మొదలైంది.

పోర్టబుల్ కెమెరా అబ్‌స్క్యూరా

చరిత్రకు అద్దం పట్టే ఫొటోలు, చరిత్రగతికి సాక్షీభూతంగా నిలిచే ఫొటోలు ఎక్కువగా రావడం రెండో ప్రపంచయుద్ధకాలం నుంచే ప్రారంభమైంది.

ఫొటో జర్నలిజం

అచ్చుయంత్రం అందుబాటులోకి వచ్చాక పుస్తకాలు ముద్రించడం, ఆ తర్వాత వార్తపత్రికలు ముద్రించడం మొదలైంది. కెమెరా అందుబాటులో పుస్తకాలు, వార్తాపత్రికలు ఫొటోలు లేకుండానే వచ్చేవి. ఫిల్మ్‌రీళ్లు ఇంకా అందుబాటులోకి రాని కాలంలోనే 'టైమ్స్' పత్రిక తొలిసారిగా 1848లో బ్రిటిష్ నావికాదళ అధికారి లార్డ్ హొరాషియో నెల్సన్ అంత్యక్రియల ఫొటోను ముద్రించింది. తర్వాతి కాలంలో ఫొటో జర్నలిజం ఒక వృత్తిగా రూపుదిద్దుకోవడానికి పడిన తొలి అడుగు అది. రష్యా-బ్రిటన్‌ల మధ్య 1853-56లో జరిగిన క్రిమియన్ వార్ సమయంలో ఫొటో జర్నలిజం రూపుదిద్దుకుంది. బ్రిటిష్ ఫొటోగ్రాఫర్ రాబర్ట్ ఫెంటన్ యుద్ధ సంఘటనల ఫొటోలను తీసి పత్రికలకు పంపేవాడు. రాబర్ట్ ఫెంటన్‌ను ఫొటో జర్నలిజం వృత్తికి పితామహుడిగా చెప్పుకోవచ్చు. అమెరికన్ సివిల్ వార్ సమయంలో మాథ్యూ బ్రాడీ తీసిన ఫొటోలు 'హార్పర్స్ వీక్లీ'లో ప్రచురితమయ్యేవి. అప్పట్లో ఫొటోలను నేరుగా పత్రికల్లో ముద్రించే సాంకేతికత అందుబాటులో ఉండేది కాదు. అందువల్ల ముద్రణకు ముందు ఫొటోలను లోహఫలకాలపై ఎన్‌గ్రేవ్ చేసి, ఆ తర్వాత పేపర్‌పై ముద్రించేవాళ్లు. ఆ మాత్రం బొమ్మలకే అప్పట్లో పత్రికల గిరాకీ బాగా పెరిగింది.

స్కాటిష్ ఫొటోగ్రాఫర్ జాన్ థామ్సన్ తన మిత్రుడైన జర్నలిస్టు అడాల్ఫ్ స్మిత్‌తో చేతులు కలిపి 'స్ట్రీట్ లైఫ్ ఆఫ్ లండన్' మాసపత్రికను 1886లో ప్రారంభించాడు. లండన్ ప్రజల దైనందిన జీవనానికి సంబంధించిన ఫొటోలు, కథనాలతో వెలువడే ఈ పత్రిక ఫొటో జర్నలిజానికి కొత్త ఊపిరి పోసింది. ఫిల్మ్ రోల్స్ వాడుకలోకి వచ్చాక పత్రికల్లో ముద్రించే ఫొటోల నాణ్యత కూడా మెరుగుపడింది. ఎన్‌గ్రేవ్డ్ ఫొటోల బదులు మరింత స్పష్టతతో కనిపించే హాఫ్‌టోన్ ఫొటోల ముద్రణ వ్యాప్తిలోకి వచ్చింది.

టెలిప్రింటర్‌లో వార్తా కథనాలను పంపే మాదిరిగానే టెలిగ్రాఫ్ ద్వారా ఒక చోటు నుంచి మరోచోటుకు ఫొటోలను కూడా అదే వేగంతో పంపే వెసులుబాటు 1921

తొలి స్మార్ట్‌ఫోన్

తొలి కమర్షియల్ కెమెరా

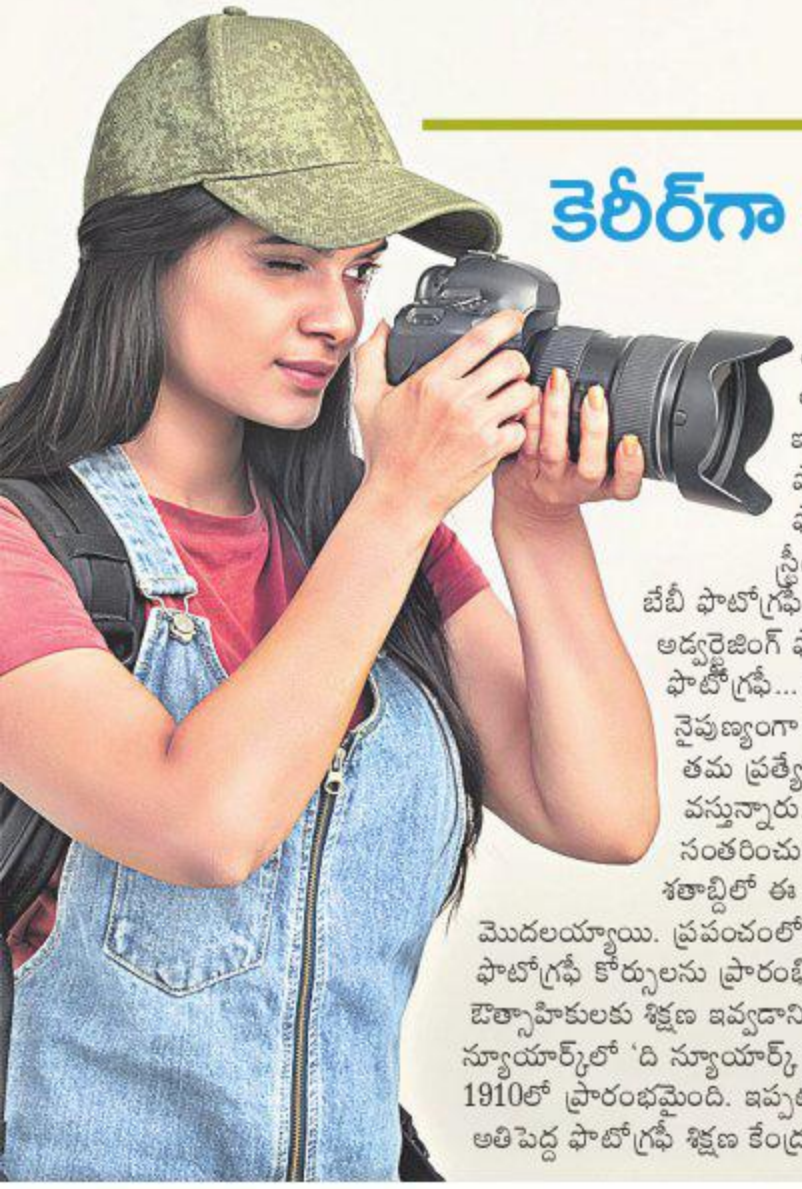

కెరీర్‌గా ఫొటోగ్రఫీ

ఫొటోగ్రఫీ వివిధ రంగాలకు విస్తరించింది. ల్యాండ్‌స్కేప్ ఫొటోగ్రఫీ, ఇంటీరియర్ ఫొటోగ్రఫీ, పోర్ట్రయిట్ ఫొటోగ్రఫీ, ఫ్యాషన్ ఫొటోగ్రఫీ, వైల్డ్‌లైఫ్ ఫొటోగ్రఫీ, స్ట్రీట్ ఫొటోగ్రఫీ, పెట్ ఫొటోగ్రఫీ, బేబీ ఫొటోగ్రఫీ, ఫ్యామిలీ ఫొటోగ్రఫీ, అడ్వర్టైజింగ్ ఫొటోగ్రఫీ, మెడికల్ ఫొటోగ్రఫీ... దేనికదే ఒక ప్రత్యేకమైన నైపుణ్యంగా మలచుకుంటూ ఫొటోగ్రాఫర్లు తమ ప్రత్యేకతను చాటుకుంటూ వస్తున్నారు. ఫొటోగ్రఫీ వృత్తి రూపాన్ని సంతరించుకున్న తర్వాత, ఇరవయ్యో శతాబ్దిలో ఈ విద్యలో శిక్షణ ఇచ్చే సంస్థలు మొదలయ్యాయి. ప్రపంచంలోని పలు విశ్వవిద్యాలయాలు ఫొటోగ్రఫీ కోర్సులను ప్రారంభించాయి. ఫొటోగ్రఫీలో ఔత్సాహికులకు శిక్షణ ఇవ్వడానికి ప్రపంచంలోనే తొలిసారిగా న్యూయార్క్‌లో 'ది న్యూయార్క్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఫొటోగ్రఫీ' 1910లో ప్రారంభమైంది. ఇప్పటికీ ఇదే ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద ఫొటోగ్రఫీ శిక్షణ కేంద్రం. కెనడా, బ్రిటన్‌లలో కూడా దీని క్యాంపస్‌లు ఉన్నాయి. ఫొటోగ్రఫీ సాంకేతికతను, ఫొటోగ్రఫీ చరిత్రను, వివిధ రీతుల్లోని ఫొటోగ్రఫీ నైపుణ్యాలను బోధించేందుకు వివిధ దేశాల్లో పెద్దసంఖ్యలోనే పలు ప్రైవేటు, ప్రభుత్వ విద్యాసంస్థలు పనిచేస్తున్నాయి. మన దేశంలో వివిధ స్థాయిల్లో ఫొటోగ్రఫీ కోర్సులు అందిస్తున్న పది ప్రతిష్ఠాత్మక సంస్థలు ఇవీ...

1. ఢిల్లీ కాలేజ్ ఆఫ్ ఫొటోగ్రఫీ, న్యూఢిల్లీ
2. లైట్ అండ్ లైఫ్ అకాడమీ, ఊటీ, తమిళనాడు
3. జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ ఆర్కిటెక్చర్ అండ్ ఫైనార్ట్స్ యూనివర్సిటీ, హైదరాబాద్
4. ఏజే కిద్వాయ్ మాస్ కమ్యూనికేషన్ రీసెర్చ్ సెంటర్, న్యూఢిల్లీ
5. ఆసియన్ అకాడమీ ఆఫ్ ఫిల్మ్ అండ్ టెలివిజన్, నోయిడా
6. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ, హైదరాబాద్
7. నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ డిజైన్, అహ్మదాబాద్
8. సర్ జేజే ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ అప్లయిడ్ ఆర్ట్స్, ముంబై
9. నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఫొటోగ్రఫీ, ముంబై
10. ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ డిజిటల్ ఆర్ట్ అండ్ ఆనిమేషన్, కోల్‌కతా

చరిత్రను మార్చిన కొన్ని ఫొటోలు

పవర్‌హౌస్ మెకానిక్

ఆవిరి యంత్రాన్ని దీక్షగా మరమ్మత్తు చేస్తున్న కండలు తిరిగిన కార్మికుడిని అమెరికన్ ఫొటోగ్రాఫర్ లెవిస్ హైన్ 1920లో ఫొటో తీశాడు. ఫిల్మ్‌రోల్స్ వాడుకలోకి వచ్చిన కాలంలో తీసిన ఈ ఫొటో పారిశ్రామిక విప్లవం తర్వాత వచ్చిన మార్పులకు అద్దం పట్టేదిగా చరిత్రకెక్కింది.

అఫ్ఘాన్ అమ్మాయి

యుద్ధ బీభత్సం మనుషులను ఎంతటి దైన్యంలోకి నెట్టేస్తుందో కళ్లకు కట్టిన ఫొటో ఇది. ఈ ఫొటోలోని అమ్మాయి పేరు షర్బత్ గులా. అఫ్ఘాన్‌ను సోవియట్ రష్యా ఆక్రమించుకున్నప్పుడు కుటుంబంతో కలసి పాకిస్తాన్‌లోని నాసిర్‌బాగ్ శరణార్థి శిబిరానికి చేరుకున్న ఈ అమ్మాయిని 1984లో అమెరికన్ ఫొటోగ్రాఫర్ స్టీవ్ మెక్ కర్రీ తన కెమెరాలో బంధించాడు. ఈ ఫొటోను చాలా పత్రికలు ముఖచిత్రంగా వాడుకున్నాయి.

ఉదయిస్తున్న భూమి

భూమిపై నుంచి మనం గమనిస్తే సూర్యోదయం, చంద్రోదయం కనిపిస్తాయి. చంద్రునిపై నుంచి చూస్తే ఉదయిస్తున్న భూమి ఇలా కనిపిస్తుంది. 'నాసా' ప్రయోగించిన 'అపోలో-8' మిషన్‌లో చంద్రుని కక్ష్యలోకి వెళ్లిన అమెరికన్ వ్యోమగామి విలియం అండర్స్ 1968లో తీసిన ఈ చిత్రం మానవుల శాస్త్ర సాంకేతిక విజయాలకు నిదర్శనంగా చరిత్రలో నిలిచిపోయింది.

నాటికి అందుబాటులోకి వచ్చింది. దీంతో జాతీయ అంతర్జాతీయ ఫొటోలను పత్రికలు వెనువెంటనే ముద్రించగలిగేవి. పోటీలో నిలదొక్కుకోవడం కోసం పత్రికలన్నీ ఎక్స్‌క్లూజివ్ ఫొటోల కోసం అర్రులుచాచే ఆ రోజుల్లో ఫొటోజర్నలిస్టులకు గిరాకీ పెరిగింది. ఫొటోగ్రఫీ కళపై ఆసక్తి ఉన్న ఎందరో విద్యావంతులు ఫొటో జర్నలిజాన్నే వృత్తిగా ఎంచుకుని, ఈ రంగంలోకి ప్రవేశించారు. గ్రేట్ డిప్రెషన్ కాలం నుంచి రెండో ప్రపంచయుద్ధం ముగిసేకాలం వరకు ఫొటో జర్నలిస్టులు కీలక పాత్ర పోషించారు. ఎన్నో అరుదైన, అసాధ్యమనుకున్న ఫొటోలను పత్రికల ద్వారా వెలుగులోకి తెచ్చారు. ఆనాటి కాలాన్నే- అంటే, సుమారు 1930ల నుంచి 1950ల వరకు గల కాలాన్నే ఫొటో జర్నలిజానికి స్వర్ణయుగంగా పరిగణిస్తారు. అమెరికా నుంచి వెలువడే 'లైఫ్', 'లుక్', లండన్ నుంచి వెలువడే 'పిక్చర్ పోస్ట్' వంటి మ్యాగజీన్లు, అమెరికా నుంచి వెలువడే 'ది న్యూయార్క్ డెయిలీ న్యూస్', లండన్ నుంచి వెలువడే 'ది డెయిలీ మిర్రర్' వంటి దినపత్రికలు చరిత్రలో నిలిచిపోయే ఫొటోలను ప్రచురించడం ద్వారా సుస్థిరమైన పాఠకాదరణను పొందగలిగాయి. తొలితరం డిజిటల్ కెమెరాలు 1960లలోనే అందుబాటులోకి వచ్చినా, నాణ్యత దృష్ట్యా రీల్ కెమెరాలతో తీసిన ఫొటోలకే చాలాకాలం వరకు ఆదరణ కొనసాగింది. డిజిటల్ టెక్నాలజీ మరింతగా మెరుగుపడి అత్యధిక స్పష్టతతో కూడిన ఫొటోలు తీయగలిగే అధునాతన డిజిటల్ కెమెరాలు 21వ శతాబ్ది తొలి నాళ్లలో ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చాయి. వాటి ధాటికి, వేగానికి కెమెరా రీళ్లు కనుమరుగైపోయాయి. స్మార్ట్‌ఫోన్లు అందుబాటులోకి వచ్చాక ఫోన్ జర్నలిజం మొదలైంది. ఎక్కడైనా సంఘటనలు జరిగిన తక్షణమే స్మార్ట్‌ఫోన్ ద్వారా ఫొటోలు పంపడం వీలవుతోంది. లండన్ బాంబుదాడుల సంఘటన 2005లో జరిగినప్పుడు అక్కడ ఉన్న పౌరుల్లోనే పలువురు తమ సెల్‌ఫోన్ల ద్వారా తీసిన ఫొటోలను వివిధ పత్రికలకు పంపారు. మర్నాడే అవి ప్రపంచవ్యాప్తంగా దాదాపు అన్ని పత్రికల్లోనూ ప్రముఖంగా వచ్చాయి.

సిమెంటు గూడు

• సరస్వతి రమ

'హఫీజ్ భాయ్.. తాళాలు రేపు ఇస్తా' అన్నాడు శ్రీనివాస్ అతను ఏమంటాడో అన్న సందేహంతోనే.

'సరే' అన్నట్టుగా నవ్వుతూ అతని భుజం తట్టి వెళ్లిపోయాడు హఫీజ్.

శ్రీనివాస్ కళ్లల్లో నీళ్లు ఆగలేదు. 'ఇంకేముందిక్కడ? అంతా అయిపోయింది. కరోనానట గదేం రోగమో?పానం దీసే పడిశమట. బగ్గ పైసలున్న దేశాలే మూలకు వడ్తున్నయట.. అని తన సెలూన్లో కస్టమర్లు చెప్పుకున్న ముచ్చట్లు ఒక్కసారిగా చెవులల్ల తిరిగినయ్. అయినా గది సలిదేశాలల్లనే ఉంటదట. మన షార్జా దాకా రాదు. ఈ వేడికి ఆ వైరస్ మాడిపోతదట. మనకేంగాదు తియ్' అని తాను సముదాయించిన సంగతీ యాదికస్తుంది. మనకేం గాదు అనుకొని నిమ్మలంగా నిద్రపోయి లేచేసరికే వాకిట్లకొచ్చింది కరోనా. ఇదంతా కలల కూడా ఊహించుకోలే' అనుకుంటూ కళ్లు తుడుచుకున్నాడు శ్రీనివాస్.

దుఃఖం ఆగట్లేదు. ఎట్ల ఆగుతది? ఇరువై అయిదేండ్ల అనుబంధమాయే ఈ భూమితో! పద్దెనిమిదేండ్లప్పుడు అచ్చిండు. ఇదే తన దేశమై సొంత దేశమ్‌కే సుట్టం లెక్క పొయ్యొస్తుండే. ఈడ్నే బతుకు దొరికి..లోకమూ ఈడ్నే తెలిశే. నన్ను పెంచుకున్న తల్లి ఇది' అనుకుంటూ ఆ నేలమీదికి వంగి ముద్దు పెట్టుకున్నాడు. పిడికిట్లోకి మట్టి తీసుకొని కళ్లకద్దుకొని జేబులో వేసుకున్నాడు.

మల్లా వస్తనో.. రానో! ఎంతమంది పరిస్థితి తన ముందే తారుమారు గాలే! ఫ్యాక్టరీలు వెట్టుకున్నోళ్లు దివాలా దీసి పోయిరి. గల్ఫ్‌కు పోతే జిందగీ ఉంటదని వచ్చిన ఎంతమంది సందుగలు సర్దుకొని పోవట్టిరి. 'శీనూ.. పోతున్నం రా ఇగ' అని ఎంత మంది తనను అలుముకొని ఏడ్వలే! 'వారీ.. మన దాకా రాదంటివి కదరా? మూణ్ణెల్ల సంది జీతాల్లేవు. ఐతేమనాయే అని అనుకున్నా కంపెనీ మూసేస్తున్నమని పాస్‌పోర్ట్ చేతుల వెట్టిండ్రురా' అని ఎంతమంది దోస్తులొచ్చి చెప్పుకొని ఏడ్వలే.

ఎన్ని చూసిండు ఇక్కడ? మంచిచెడ్డలు వినే కాడినుంచి సలహాలు ఇచ్చేదాకా ఎదిగిండు. అవన్నీ అతని మస్తిష్కంలోంచి కళ్లల్లోకి జారి మెదులుతూంటే వాటి మీద ధ్యాసతోనే దారికడ్డం నడక సాగించాడు.

'శ్రీనూ.. మల్లేషంగాడు ఖలివెల్లి అయిండురా. చేతిల పైసలేక పిచ్చోని లెక్క తిర్గుతున్నడు' అని కిషన్‌గాడు ఇతర్లా ఇయ్యంగనే మల్లేషంగాడిని తీస్కొచ్చుకున్నడు. నెత్తి వెంట్రుకలు, గడ్డం, మీసాలు పెరిగి ఘోరంగా తయారయిండు. అసలు మనుషులను గుర్తుపట్టే స్థితిలనే లేకుండే. సెలూన్‌కి తీస్కొచ్చి క్రాప్ చేసి, గడ్డం తీసి, మీసాలు ట్రిమ్ చేస్తే ఒక తీరుకొచ్చిండే. నెల రోజులు తన దగ్గర్నే ఉంచుకొని ఆడ్ని మనిషిలెక్క చేసిండు. అదృష్టం కొద్దీ గప్పుడే ఆమ్నెస్టీ పెడితే దేశం పంపిచ్చిండు. అట్ల ఎంతమందికో సాయం అదృష్టం ఇగో ఈ మట్టే ఇచ్చింది' అనుకుంటూ జేబులోంచి మట్టి తీసి మళ్లీ కళ్లకద్దుకొని జేబులో వేసుకున్నాడు.

ఎవ్వలకు ఏ కష్టమొచ్చిందని తెల్సినా ఎంబసీలకు పోవుడు .. పెద్దపెద్దోళ్లతోని మాట్లాడుడు.. ఏదోరకంగా హెల్ప్ చేయించుడు. అబ్బ.. ఆ ధైర్యం గూడా ఈ దేశమే నేర్పింది.

కొరియర్లు, సెల్‌ఫోన్లు, వాట్సప్‌లు లేని రోజులల్ల.. తన సెలూనే అన్నీ అయింది. తానే కొరియర్ బాయ్, పోస్ట్ మ్యాన్, మెసెంజర్ అన్నీ

అయ్యిండు. ఇండియా నుంచి వస్తున్నానంటే ఎట్ల ఎదురు చూసేటోల్లు? మురుకులు, ఊరగాయ కాడి నుంచి ఊర్లె ముచ్చట్లు కూడా మోస్కొని వస్తడని. అల్ల ఇంట్లోళ్ల సంగతులకన్నా ఊరి మీది ముచ్చట్లంటే పానం బెట్టెటోల్లు ' తలచుకుంటూ నవ్వుకున్నాడు. అలా జ్ఞాపకాలను తవ్వుకుంటూ గమ్యం తెలియనివాడిలా నడుస్తూనే ఉన్నాడు.

క్రాప్ చేయించుకుంట అల్లు చెప్పిన ముచ్చట్లన్నిటినీ మెదడులో జమ చేసి రాత్రి రూమ్‌కి వొయ్యి ఉత్తరాల్లెక్క రాసి అల్ల ఊర్లకు పోస్ట్ చేస్తుండే. 'ఏం చెప్తే ఏం రాసిండో?' అన్న అనుమానం ఒక్కల్లక్కూడా రాకపోతుండే. గంత నమ్మకం తన మీద. నిజంగ చెప్పాల్నంటే అల్లు చెప్పింది చెప్పినట్టు ఎన్నడూ రాయలే.

అట్ల రాసుంటే ఎంతమంది పెద్దోళ్ల హార్ట్ ఫెయిల్ అవునో? ఎంతమందికి విడాకులవునో? ఎంతమంది పిల్లలకు అల్ల బాపులు జీరోలవుదురో! అరే.. శీనుగా నువ్వు గ్రేట్ రా! నీ యవ్వ.. గల్ఫ్‌కచ్చిన అందర్నీ ఊర్లే హీరోలను చేసినవ్. గల్ఫ్‌కొచ్చినోల్లకు అల్ల సొంతూరు 'మహాన్'గా చూపెట్టినవ్. వారీ.. ఎన్ని కుటుంబాలల్ల కొట్లాటలు కాకుండా ఆపినవ్ రా! తాను చేసుడేంది? అంతా ఈ గడ్డ.. ఈ సెలూన్ ఇచ్చిన శక్తి. చూపించిన తొవ్వ. దేశం కాని దేశంలో అందరం ఒక్కటిగా ఉంటనే బలమనుకున్నడు. అందరూ మంచిగుండుడే ఆస్తి అనుకున్నడు.

సెలూన్ పుణ్యమా అని పెద్దపెద్దోళ్లు అచ్చి తల వంచుదురు తన ముంగట. అల్ల జుట్టే కాదు.. మర్మమూ చేతజిక్కించుకున్నడు. తనోళ్లకు అక్కరకొచ్చేలా చేసిండు.

'ఒరే శీనూ.. గల్ఫ్‌ల నువ్వు చేస్తున్న పని గదా? గా దుకుణమేదో ఈడ్నే వెట్టుకుంటే అయిపోవు గదరా? ఆడేమన్నా షార్జా రాజు అస్తుండారా నీ సెలూన్లకు?' అని ఊర్లె దొర పిల్లలు ఆటవట్టిచ్చిండ్రు. తర్వాత అల్ల వ్యాపారాలకు ఈడ లింకులు ఇప్పిచ్చేందుకు తననే వెతుక్కుంట షార్జాకు వచ్చిండ్రు. ఈ సెలూన్లనే కూసోని సంతకాలు చేసుకున్నరు.

మళ్లీ నవ్వొచ్చింది అతనికి.. ఆ పతార కూడా తన సెలూన్ ఇచ్చిందే అనుకున్నాడు.

ఉత్తరాల కాలం చూసిండు. క్యాసెట్లల్ల మాటలు నింపుకొని తెచ్చిండు. తన సెలూన్లనే ఇనిపిచ్చిండు. మల్లా ఆ క్యాసెట్లల్ల ఈల్ల విషయాలను నింపి పంపిచ్చిండు. ఫోన్లు, సెల్‌ఫోన్లు వచ్చినంక కూడా తన సెలూనే సెంటర్ అయింది. రేడియో, టీవీ, పేపర్లు అన్నీ తన దగ్గర్నే. ఎవ్వల్లకు ఏది కావాలన్నా, ఆ ఆపదొచ్చినా, సంతోషం పంచుకోవాల్నా అన్నిటికీ శీనన్న సెలూనే కేరాఫ్.

గస్వంటి సెలూన్.. 'అన్నా... షార్జాల ఉన్న మా ఇల్లే ఇది' అని పేరు తెచ్చుకున్న సెలూన్ ఇయ్యాల వేరోల్ల పరమైంది. పదేండ్ల కిందటనే అడిగిండు లెబనీస్ మనిషి '25 లక్షలిస్తా (ఇండియన్ కరెన్సీ) అమ్ముతవా' అని. 'ఛల్ .. ఇంకోసారి గిసుంటి ఇరాదాతో అడుగువెట్టేవ్ ఖబడ్దార్' అని బెదిరిచ్చిండు. ఆ గుండెబలమూ ఈ సెలూనే ఇచ్చింది. మరి ఇప్పుడెందుకు డీలా వడ్డడు? మూడు లక్షలకే పాకిస్తానీ హఫీజ్ భాయ్‌కి అమ్మేసిండు. తన సెలూన్ నాలుగు గోడల సిమెంటు గూడు కాదు.. తన సాటోళ్ల కష్టం, సుఖం, మంచి చెడుతో అల్లుకున్న ఇల్లు. తనోళ్లే లేనప్పుడు ఆ సిమెంటు గూడు వట్టుకొని ఏం చేస్తడు?!

ఆ క్షణమే రూటు మార్చుకొని హఫీజ్ ఇంటివైపు మళ్లాడు శ్రీనివాస్ ఆ సెలూన్ తాళాలు అప్పగించడానికి!

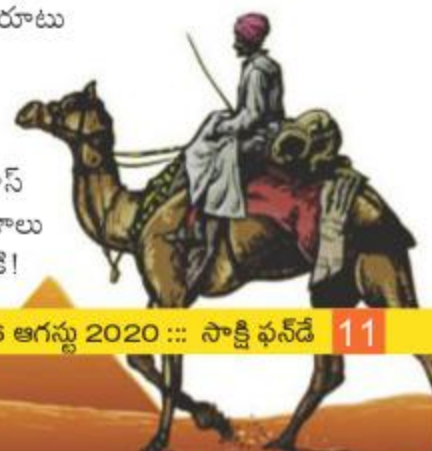

నానీ లేచిపోయింది

• జీవన్ వల్లాపురం

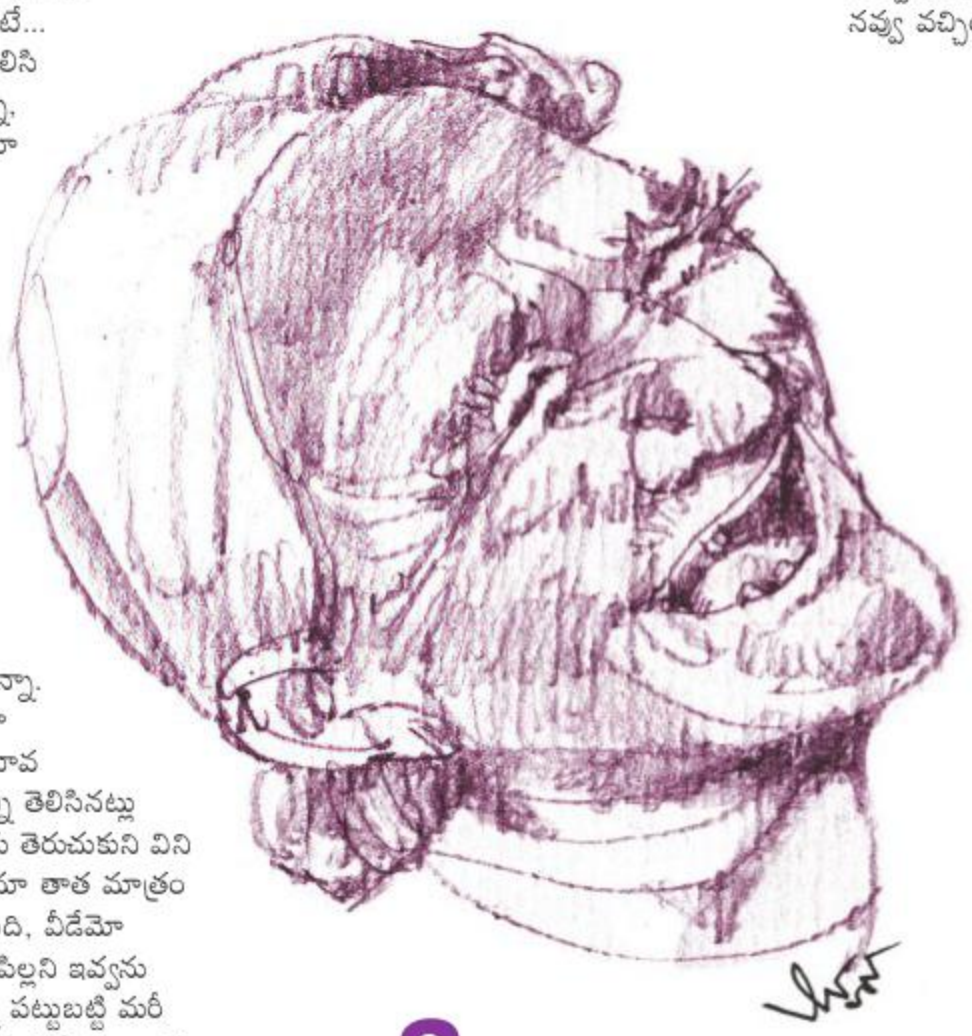

ఇంకా రావాల్సిన వారు ఉన్నారు. చాలామందికి ఇంకా అసలు ఫోన్ చేసి చెప్పలేదు. అసలేంటి ఇలా జరిగింది అనుకున్నా. అప్పుడే పక్క ఊరినుండి మా మేనత్త, మామ వచ్చారు.

వస్తూనే మా సరోజనత్త భోరున ఏడుస్తూ

''అయ్యో అమ్మా చివరి చూపు కూడా చూడకుండానే పోయావా'' అంటూ మొదలు పెట్టి ఏడుస్తూనే చరిత్ర అంతా చెప్పడం మొదలు పెట్టింది. అందులో ఒక లైన్ మాత్రం నా దృష్టిని ఆకర్షించింది. అదేంటంటే...

''నా ప్రేమ వ్యవహారం తెలిసి చీపురుకట్ట తిరగేస్తది అనుకున్నా, కానీ నా ప్రేమను ఒప్పుకొని మా నాన్న దగ్గర పట్టుబట్టి మరీ నా పెళ్లి చేయించిదమ్మా.... బంగారు తల్లి మా అమ్మ...'' అంది మా అత్త.

అప్పుడే వచ్చి నా పక్కన నిలబడ్డ మా మామని చూశా. కర్రి బొగ్గులా ఉన్నాడు. మా అత్తేమో బాగా పండిన బంగినపల్లి మామిడిపండులా బంగారు రంగులో మెరిసిపోతోంది.

'ఈయన నీకెలా నచ్చాడే అత్తా!' అని మనసులో అనుకున్నా.

అప్పట్లో మా మామ బాగా చదివాడు. మా అత్తకి వరసకి బావ అవుతాడు. మా కర్రిమామ అన్నీ తెలిసినట్లు మాట్లాడుతుంటే మా అత్త నోరు తెరుచుకుని విని మరీ ప్రేమలో పడిపోయింది. మా తాత మాత్రం నా కూతురు కందిపప్పులా ఉంది, వీడేమో పందికొక్కులా ఉన్నాడు. నేను పిల్లని ఇవ్వను అన్నాడంట. కానీ మా నానమ్మే పట్టుబట్టి మరీ ప్రేమ వివాహం చేయించి ఆదర్శ మహిళ అవార్డు సొంతం చేసుకుంది.

అప్పుడే పక్కన వచ్చి నిలబడ్డ మా విక్టర్ మామ ఎలా జరిగింది అల్లుడు అన్నాడు.

''రాత్రంతా బాగానే ఉంది మామ. పిచ్చి పిచ్చి జోకులు వేసి మాకు నవ్వు రాకపోయినా తన జోకులకి తనే బోసినోరు వేసుకొని పగలబడి నవ్వింది చాలాసేపు. ఆ తరవాత పడుకొని బాగా నిద్రపోయింది గురకలు పెట్టి. ఆ దెబ్బకి నాకు నిద్ర రాక పక్క మీద అటు ఇటు దొర్లి ఎప్పుడు నిద్రపోయానో తెలీదు. తెల్లారి అమ్మ నిద్ర లేపి రేయ్ నానీ నిద్ర లేవట్లేదు రా! టీ ఇద్దామని ఎంత తట్టినా లేవలేదు'' అంది.

''నేను కూడా లేపాలని ప్రయత్నించాను. కానీ లేవలేదు'' అని చెప్పాను.

''సరే అందరికీ చెప్పారా?''

''లేదు మామా! ఇంకా కొంతమందికి చెప్పాలి.''

''త్వరగా చెప్పండి రా! అసలే ఎండాకాలం బాడీ త్వరగా డీకంపోజ్ అయిపోతుంది.''

''ఐస్‌బాక్స్ ఆర్డర్ ఇచ్చాను మామా! కొంతమంది వెళ్లారు తీసుకురావడానికి... అట్లాగే చెక్కపెట్టె కూడా ఆర్డర్ ఇవ్వమని చెప్పాను.''

''మంచిది. ఇది మీ నాన్న కనపడట్లేదు ఎక్కడ?''

''మా నాన్న ఏదో పనుండి కందుకూరు వెళ్ళాడు మామా! ఫోన్ చేసి చెప్పాను వస్తున్నాడు. ఝాన్సీ రాలేదా మామా?''

''కాలేజీకి వెళ్ళింది రా! ప్రిన్సిపాల్‌కి ఫోన్ చేసి చెప్పాను. పంపిస్తానన్నాడు. వచ్చేస్తుంది.''

సరే! అలా వెళ్తానని చెప్పి బయటికి వెళ్ళాడు విక్టర్ మామ.

> రాత్రంతా బాగానే ఉంది మామ. పిచ్చి పిచ్చి జోకులు వేసి మాకు నవ్వు రాకపోయినా తన జోకులకి తనే బోసినోరు వేసుకొని పగలబడి నవ్వింది చాలాసేపు. ఆ తరవాత పడుకొని బాగా నిద్రపోయింది గురకలు పెట్టి.

అందరూ ఏడుస్తూ ఉంటే మా పుల్లయ్య మామ మాత్రం అరుగు మీద కూర్చొని అందరితో మా నానమ్మ గురించి జోకులు వేస్తున్నాడు. అందులో ఒకటి మాత్రం నా దృష్టిని ఆకర్షించింది... ''భలే మనిషిరా మా సుబ్బమ్మ పిన్ని. ఒకరోజు ఉదయాన్నే బాగా తినేసి నా దగ్గరికి వచ్చింది. కూర్చొని కొద్దిసేపు బాగా మాట్లాడి జోకులు వేసింది. కాసేపటి తర్వాత 'ఒరేయ్ పుల్లా! నేను ఉదయం తిన్నానా?' అని అడిగింది.

నా పక్కనే ఉన్న మా రవి గాడు... 'ఏందిరా ఈమె ఉదయాన్నే బాగా కుమ్మేసి వచ్చి మనల్ని అడుగుతుంది తిన్నానా లేదా అని' అన్నాడు. నాకైతే పది నిమిషాలు నవ్వాగలేదు రా!'' అని చెప్పాడు పుల్లయ్య మామ. అది విని నాకు కూడా నవ్వు వచ్చింది.

ముందుకు వచ్చి చూశాను. మా సరోజినీ అత్త ఇంకా స్టోరీ చెప్పడం ఆపలేదు. ఏడుస్తూనే స్టోరీ మొత్తం చెప్తోంది. అప్పుడే నేను ఒక విషయం గమనించాను అప్పటిదాకా మా నానీ నోరు బాగానే ఉంది కానీ ఇప్పుడు మాత్రం ఏదో నవ్వుతున్నట్టు నోరు తెరిచి ఉంది. 'చచ్చిపోయినా సరే నవ్వు మాత్రం ఆగట్లేదు ముసల్దానికి' అనుకున్నాను. ఈ వయసులో కూడా మామూలు ఎనర్జీ కాదు. మా తరం వారిలో ఎవరూ ఆమె అంత ఎనర్జీ గా ఇంతవరకు చూడలేదు నేను.

ఇంతలో టౌన్‌కి వెళ్ళిన కుర్రాళ్లు తిరిగి వచ్చారు. వాళ్లతో పాటు ఐస్‌బాక్స్ ని తీసుకువచ్చారు. 'చెక్కపెట్టె ఆర్డర్ ఇచ్చారా' అని అడిగాను.

'ఆ చెక్క పెట్టె షాప్ కాడికి అడ్రస్ ఇచ్చి వచ్చాం వాడే తీసుకువచ్చి ఇస్తానని చెప్పాడు' అని చెప్పారు.

నేను హాస్టల్ లో ఉంటే రెండు రోజులకి ఒక్కసారి ఫోన్ చేస్తుంది నానీ. ఒకసారి పట్టుబట్టి టౌన్ చూడాలని వచ్చేసింది నెల్లూరు. వచ్చినప్పటినుంచి నీ గర్ల్‌ఫ్రెండ్‌ని చూపించు అని పట్టుబట్టింది. నాకు ఎవ్వరూ లేరంటే ఒకపట్టాన నమ్మలేదు.

ఫస్ట్ సినిమాకి తీసుకెళ్లా. రజినీకాంత్ సినిమా అది. సినిమా హాల్‌లో ఒకటే విజిల్స్ వేస్తోంది. 'అమ్మ ముసలి! నీకు విజిల్ ఎలా వచ్చే ఇంతవరకు నేనే నేర్చుకోలేదు' అన్నాను.

'నువ్వు వేస్ట్ రా!' అంది.

తర్వాత రెస్టారెంట్‌కి తీసుకెళ్లా. మటన్ బిర్యానీ ఇరగ కుమ్మింది. 'రోజూ మీ అమ్మ ఆకులు అలములు పెట్టి చంపేస్తుంది' అని చెప్పింది.

ఇక నైట్‌కి అయితే పబ్‌కి వెళదామని ఒకటే గొడవ. ఒసేయ్ ముసలి! నెల్లూరులో పబ్‌లు ఉండవంటే వింటే గా. దెబ్బకి తట్టుకోలేక నైట్ కి మళ్ళీ సినిమాకి తీసుకెళ్లా. ఇంటికి వెళ్ళేటప్పుడు బస్టాండ్‌లో కూర్చున్నప్పుడు అడిగా.

'అసలు నీకెవరు చెప్పారే ఈ పబ్‌ల గురించి' అని. సినిమాల్లో చూశానంది. చచ్చిపోయే లోపల పబ్‌కి వెళ్లాలని చెప్పింది.

'నీకు దెయ్యం పట్టిందే నానీ' అన్నాను.

'నాకు దెయ్యం పట్టడం ఏంట్రా నేనే దెయ్యాన్ని' అని కుళ్లు జోక్ వేసింది.

ఇప్పుడేంటి లైఫ్‌లో పబ్‌కి వెళ్లకుండా చావను అని చెప్పి ఇలా నిద్రలో పోయింది అనుకున్నా.

ఇంతలో మా నాన్న వచ్చాడు. బాగా బాధ పడుతూ నా దగ్గరికి వచ్చి 'ఐస్‌బాక్స్ తెచ్చారా?' అన్నాడు.

'తెచ్చాము నాన్నా! అన్నాను.'

వాళ్ళ అమ్మ దగ్గరకు వెళ్లి చూసి

'నోరు తెరిచి ఉందిరా, లోపలికి వెళ్లి గుడ్డ తీసుకురా, తలకు చుట్టాలి.' అన్నాడు ఏడుస్తూ...

మా నాన్న ఏడవడం నేను ఇంత వరకు చూడలేదు. లోపలికి వెళ్ళి గుడ్డ తీసుకువచ్చాను.

గుడ్డ చించుతూ ఒక్కసారి మా ముసలి దాని వైపు చూశాను. కళ్లు తెరిచి వరండాలో పైన తిరుగుతూ ఉన్న సీలింగ్ ఫ్యాన్‌ని చూస్తూ ఉంది.

ఒక్కసారి 'నానీ కళ్ళు తెరిచింది' అని పెద్దగా అరిచాను.

చుట్టూ అలజడి మొదలైంది.

అప్పటిదాకా స్టోరీ చెప్తూ ఉన్న మా సరోజినీ అత్త ఏడుపు, స్టోరీ రెండూ ఆపేసి స్పృహ తప్పి పడిపోయింది.

ఊర్లో ఎవ్వరు చనిపోయినా అందరి కంటే ముందు వచ్చి కేకలు పెట్టి ఏడ్చే మా సులోచన పెద్దమ్మ బిత్తరపోయి ఆమడ దూరం జరిగింది.

అప్పుడే తన ప్రాతః కాల నిద్రకు భంగం కలిగినట్లు లేచిన మా నానమ్మ అందరూ తననే గమనిస్తున్నారని చుట్టూ చూసింది.

మా నాన్నమ్మ బతికే ఉన్నట్లు అందరికీ కన్ఫర్మ్ అయిపోయింది.

బయట అరుగు మీద కూర్చున్న అందరూ ఇప్పుడు లేచి, అరుగు మీద నిలబడి తొంగితొంగి చూస్తున్నారు. అందరూ ఒకేసారి మాట్లాడడం మొదలు పెట్టడంతో ఆ చోట పెద్ద గలభా మొదలైంది.

''నాకు తెలుసు రా! మా సుబ్బులు అంత సులభంగా చావదు'' అని అన్నాడు మా పుల్లయ్య మామ వెనక నుండి.

మా నాన్న వెంటనే నా దగ్గరకు వచ్చి, ''ఒరేయ్ బుద్ధి లేనోడా సరిగ్గా చూసుకోకుండా ఇంత డ్రామా చేశావు కదరా'' అన్నాడు.

నేను మా నాన్నతో

''లేదు నాన్నా! చాలాసేపు తట్టి లేపాను కానీ ఎంత సేపటికీ లేవలేదు'' అని చెప్పాను.

మా నాన్న అక్కడి నుంచి లోపలికి వెళ్ళాడు.

కానీ అంత సీరియస్ విషయం జరుగుతున్నా అదేదో సినిమాలో కోట శ్రీనివాసరావు ఎవరో వచ్చి గుద్దితే చెప్పే 'యోవ్! చూసుకోబళ్ళా' అనే డైలాగ్ గుర్తొచ్చింది మా నాన్న నాతో మాట్లాడుతుంటే.

మా నానీ అందర్నీ చూస్తూ

'ఏంటి అందరూ నన్నే చూస్తున్నారు, ఏం పని లేదా మీకు' అంది. తర్వాత మా అమ్మ వైపు తిరిగి 'నువ్వేంటే టీ పెట్టకుండా నన్నే చూస్తున్నావ్' అంది.

మా నానీ మాట్లాడటం చూసి సులోచన పెద్దమ్మ ఒక్కసారి కెవ్వుమంది.

కుక్క అరిస్తేనే కిలోమీటర్ దూరం పరిగెత్తే మా చిన్న బాబాయ్ అయితే అడ్రస్ లేకుండా పరిగెత్తాడు.

అరుగు మీద కూర్చున్న అందరూ మా బాబాయిని చూసి పగలబడి నవ్వారు.

అప్పుడే స్పృహలోకి వచ్చిన మా సరోజినీ అత్త 'అమ్మా! నువ్వు చనిపోయావు అని చెప్పారు వీళ్లంతా..

నీ కోసమే వచ్చాను. రోడ్డంతా నా కన్నీళ్లు కాలవలై పారాయి' అని అతిశయోక్తి అలంకారంలో చెప్పడం మొదలు పెట్టింది.

'నేనెందుకు పోయానే శుభ్రంగా ఇప్పటివరకు నిద్రపోయి ఇప్పుడే లేచా. కొద్దిసేపు లేవడం ఆలస్యం అయితే పాడి కట్టేస్తారా నాకు' అంది.

కొద్దిసేపు ఆలస్యం కాదే, జీవితకాలం ఆలస్యం. అనుకున్నాను మనసులో నేను.

ఇంతలో లోపల నుంచి మా నాన్న ఒక ఖాళీగా ఉన్న టాబ్లెట్ ప్యాకెట్ తీసుకు వచ్చి

'దీంట్లో ఉన్న టాబ్లెట్ వేసుకుంది ఎవరు?' అని అడిగాడు.

మా నానమ్మ దాని వంక చూస్తూ

'ఓ అదా! నేనే రాత్రి తిన్నాను. అదేదో బబుల్‌గమ్ అనుకోని నవిలాను. సాగకుండా అలాగే కరిగిపోతే అప్పుడే అనుకున్నా, ఏంటబ్బా ఇది బబుల్‌గమ్‌లా లేదే అని' అంది నింపాదిగా...

'అమ్మా! అది నాకు సరిగ్గా నిద్ర పట్టట్లేదని డాక్టర్ రాసిచ్చిన నిద్ర మాత్ర. ఇంకెప్పుడూ ఇలాంటి పనులు చేయకు' అన్నాడు.

అంతకు మించి ఏమీ అనడని నాకు తెలుసు. ఎందుకంటే ఆయనకి వాళ్ళ అమ్మ అంటే వల్లమాలిన ప్రేమ.

ఇంతలో మా విక్టర్ మామ నా వద్దకు వచ్చి

'ఏంటి అల్లుడు ఇలాంటి పనులు చేస్తావు.. సరిగ్గా చూసుకోవాలి కదా. ఇప్పుడు చూడు అందరికీ ఫోన్ చేసి పిలిచావు, అందరూ వస్తారు. ఐస్‌బాక్స్ వేస్ట్. నేను కూడా పనులన్నీ మానుకుని వచ్చాను' అన్నాడు.

మా కర్రిమామకి నానీ లేచిందనే సంతోషం కంటే బండికి పెట్రోల్ బొక్క అయిందనే ఫీలింగ్ ఎక్కువగా ఉంది అనుకున్నాను మనసులో. పైకి మాత్రం 'సారీ మామా! ఇలా జరుగుతుంది అనుకోలేదు' అన్నాను.

మా సరోజినీ అత్త ఈరోజు నేను మా అమ్మ దగ్గరే ఉంటాను అని చెప్పడంతో పోనీలే ఈ రోజుకై నా నీతో ఉండే బాధ తప్పింది అని సంతోషపడుతూ వెళ్ళాడు

> మా నాన్న ఏడవడం నేను ఇంత వరకు చూడలేదు. లోపలికి వెళ్ళి గుడ్డ తీసుకువచ్చాను. గుడ్డ చించుతూ ఒక్కసారి మా ముసలి దాని వైపు చూశాను. కళ్లు తెరిచి వరండాలో పైన తిరుగుతూ ఉన్న సీలింగ్ ఫ్యాన్‌ని చూస్తూ ఉంది. ఒక్కసారి 'నానీ కళ్ళు తెరిచింది' అని పెద్దగా అరిచాను.

మా మామ.

ఈ విషయం ఊరంతా పాకి పోవడంతో అందరూ వచ్చారు చూడడానికి. అందరూ కొంతసేపు అలా గుసగుసలు మాట్లాడుకున్నారు. కొంతమంది జోకులు వేసుకుని పెద్దగా నవ్వుకున్నారు. అలా చాలాసేపు గడిచిన తర్వాత సూర్యుడు ఎర్రబడడం మొదలుపెట్టాడు. అలా కొద్దిసేపటికి ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్కరుగా అందరూ వెళ్ళిపోయారు.

మా నానీ చుట్టూ ఉన్న అందర్నీ చూసి

'ఇంక లేవండి. ఎందుకలా అందరూ నన్నే చూస్తూ కూర్చున్నారు. టీవీలో 'ఫాస్ట్ అండ్ ఫ్యూరియస్' సినిమా వస్తుంది, నేను అది చూడాలి ...' అంటూ లేచి లోపలికి వెళ్ళింది.

నేను వెనకచేరి ఆశ్చర్యంగా అలాగే చూస్తూ ఉండిపోయాను.

ఇంతలో కాలేజీ నుంచి మా ఝాన్సీ వచ్చింది.

''రేయ్ బావా! ఏది అమ్మమ్మ చనిపోయింది అంట ఎవరు లేరు ఏంటి? అప్పుడే పూడ్చడానికి తీసుకెళ్లి పోయారా?'' అని అడిగింది.

నేను ఝాన్సీవైపు తిరిగి

''లేదే, నానీ ఇప్పుడే లేచి పోయింది'' అన్నాను.

''ఏంటీ... లేచిపోయిందా?'' అంది ఝాన్సీ ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ... నేను వెంటనే తేరుకుని,

''అదే నానీ లేచి ఇప్పుడే లోపలికి వెళ్ళింది'' అని చెప్పాను.

పాపనూక కథ

6వ భాగం

● నేతి సూర్యనారాయణ శర్మ

''మా రాజధాని దొనకొండ. మా ప్రభువు కాటమరాజు. కల్యాణ పట్టణంలోని సోమేశ్వరుని వరం వల్ల పెద్దిరాజుకు కుమారునిగా జన్మించాడు. అతడికి ఏడేళ్ల వయసున్నప్పుడు పెద్దిరాజుకు పాపనూక అనే కూతురు పుట్టింది. ఆ పిల్ల పుట్టినప్పుడే వాలికేతువ రాజుతో జరిగిన యుద్ధంలో పెద్దిరాజు యుద్ధంలో మరణించాడు. అదే సమయానికి పెద్దిరాజు అన్నదమ్ములందరూ పరోపకారం కోసం వేరువేరు యుద్ధాలలో మరణించారు. కాటమరాజు తల్లి తన భర్తతో కలిసి సాగుమానం చేసింది.

కాటమరాజు తన తండ్రి చావుకు ప్రతీకారం తీర్చుకున్నాడు. అప్పటివరకూ రాజధానిగా ఉన్న ఎలమంచిని విడిచిపెట్టి, దొనకొండ రాజధానిగా తన రాజ్యాన్ని స్థాపించాడు. పాపనూక దుష్టనక్షత్రంలో పుట్టి తండ్రి, పినతండ్రుల చావుకు కారణమయ్యింది. అందువలన ఆమె రాజ్యంలో ఉంటే క్షేమం కాదని భావించి, దొనకొండకు దూరంగా ఒక ఒంటిస్తంభపు మేడ నిర్మించి, ఆమెను అందులో ఉంచారు. ఆమె పరుల కంట పడకుండా... పాపం జీవితాంతం లోకానికి దూరంగా ఆ మేడలోనే కాలక్షేపం చేసింది.

కాటమరాజు వయస్సులో చిన్నవాడు కావడం వల్ల రాజ్యసంరక్షణ భారం దాయాదుల పరమైంది. దాయాదుల్లో పెద్దవాడైన భక్తిరన్న కాశీలో ఉండేవాడు. రెండోవాడు అయితమరాజు. కాటమరాజుకు యుక్తవయస్సు వచ్చేవరకూ అతడే దొనకొండను పాలించాడు. ఆ తరువాత కాటమరాజుకు సింహాసనం అప్పగించి అయితమరాజు తప్పుకున్నాడు.

అయితమరాజుకు శాశ్వతంగా సింహాసనం దక్కకపోవటం, అతడి తల్లి అయిన సిరిదేవికి కడుపు మంటగా మారింది. రామాయణంలోని కైకేయి రాముడిని అడవులకు పంపితే, సిరిదేవి కాటమరాజును పాకనాడుకు పంపింది.

అసలేం జరిగిందంటే....మా యాదవులకు అసలైన ఆస్తి పశుగణమే. మారాజ్యంలో లక్షలాది గోవులున్నాయి. ఆ సంవత్సరం విధివశాత్తూ ఒక్క వానచుక్క పడలేదు. ఫలితంగా పచ్చగా ఒక్క చెట్టూ బతకలేదు. పశువులకు పచ్చిక లేదు. వాటికి తోడు అంటురోగాలు కూడా వ్యాపించాయి.

అటువంటి తరుణంలో సిరిదేవి, 'పశువుల్ని తోలుకుని దక్షిణానికి పోరాదా?' అని కాటమరాజును వేధించడం మొదలుపెట్టింది.

దక్షిణమంటే ఆమె ఉద్దేశ్యం పాకనాడుకు పొమ్మని. అయితే పాకనాటి ప్రభువులకీ, యాదవులకీ అనాదిగా వైరం ఉంది.

'ఆపదలో ఉన్నప్పుడు శత్రువుల్ని శరణు జొచ్చడం విజ్ఞత కాదు' అని కాటమరాజు ఆమెకు నచ్చచెప్పాడు.

కానీ సిరిదేవి అంగీకరించలేదు. ''తమ్ముళ్లకీయాల్సిన పశువుల్ని చంపడానికి చూస్తున్నావు నువ్వు'' అంటూ కాటమరాజుపై నిందలేసింది.

దాంతో సిరిదేవి కొడుకైన అయితమరాజు తన కూతురికి అప్పుడే పెళ్లిచేశాడు. కొత్త అల్లుడైన పోచయ్యను దొనకొండకు రక్షణగా ఉంచి, మిగిలిన వారంతా కాటమరాజుతో సహా పాకనాడుకు బయలుదేరి వెళ్లారు.

''ఎప్పుడో తాతలనాడు ఉన్న వైరాన్ని మనసులో ఉంచుకుని ఇప్పుడు మనమివ్వబోయే పుల్లరిని కాదనుకుంటాడా నల్లసిద్ధిరాజు...? ఆపదలో ఉండి ఆశ్రయం కోరి వెళ్లితే లేదని మొండిచేయి చూపిస్తాడా?'' అనుకున్నారు యాదవులు.

మేమంతా సాక్షాత్తూ విష్ణుమూర్తిగా పూజించే బొల్లావు పాలను ప్రత్యేక బహుమతిగా ఇచ్చి రాయబారిని పంపాడు కాటమరాజు. బొల్లావు పాలు అమృతంతో సమానం. ఆ పాలు ఎంతకాలమైనా విరిగిపోవు, పాడవ్వవు, పులియవు.

నల్లసిద్ధిరాజు సేనాధిపతీ, సిద్ధనమంత్రి కుమారుడూ అయిన ఖడ్గ తిక్కన బొల్లావు పాలను ఆనందంగా అందుకున్నాడు. కానీ అసలు విషయం చెప్పగానే అదిరిపడ్డాడు.

''అయ్యా! మా పశువులు మొత్తం పదిలక్షలు, కోడెలు తొమ్మిది వేలు, ఆబోతులు మూడువేలు చివరిగా కంపటేలు మూడువేలమంది ఉన్నారు. ఒక్క ఏడాది మీ రాజ్యంలో ఆశ్రయం కల్పించండి. మీ ఇష్టం వచ్చిన పుల్లరిని నిర్ణయించండి' అని సందేశాన్ని వినిపించాడు రాయబారి.

''ఇంత పశుగణమా? దీనిని ఏ ఒక్క రాజ్యమూ ఒంటరిగా భరించలేదు. ఎంత సమృద్ధిగా వానలు పడుతున్నా, పచ్చిక మొలుస్తున్నా ఇన్ని లక్షల పశుగణమా? మా పశువుల గతేం కాను?! వీల్లేదు... మరో రాజ్యాన్ని వెతుక్కోండి'' అంటూ ఖడ్గతిక్కన యాదవుల్ని వెనక్కి పంపబోయాడు.

''శరణంటూ వచ్చిన వారిని కాదని వెనక్కి పంపడం భావ్యం కాదు... మా సీమలో వానచుక్కలేదు కాబట్టే మీ తావుకు వచ్చి తలదాచుకోవాల్సి వస్తోంది. మీ వంటి వారే కాదంటే ఎక్కడికి పోగలం?'' అని వినయంగా వేడుకున్నాడు రాయబారి.

ఖడ్గతిక్కన మనసు కరిగింది. తనకు బహుమతిగా వచ్చిన బొల్లావు పాలను తీసుకుని నల్లసిద్ధిరాజు అనుమతి కోసం వెళ్లాడు. నల్లసిద్ధిరాజు తటపటాయించాడు. శత్రువులకు ఆశ్రయం కల్పించడం అంటే కొరివితో తల గోక్కున్నట్లు కాదా అని వాదించాడు.

ఖడ్గతిక్కన అతడికి నచ్చచెప్పాడు. ''ఎంత హెచ్చుమొత్తమైనా పుల్లరిగా ఇవ్వడానికి యాదవులు సిద్ధంగా ఉన్నారు. వాళ్లు ఇక్కడ ఉన్న ఏడాదిలో మన సీమలో పుట్టిన లేగలన్నీ మనకే చెందేలా ఒప్పందం చేసుకుందాం'' అని సలహా ఇచ్చాడు.

''దానితో పాటు పుల్లరి సుంకం ఏడాదికి వేయి మాడలిమ్మను'' అని చెప్పాడు నల్లసిద్ధిరాజు.

అలా నల్లసిద్ధిరాజుకూ, యాదవులకూ మధ్య కొలు ఒప్పందం కుదిరింది.

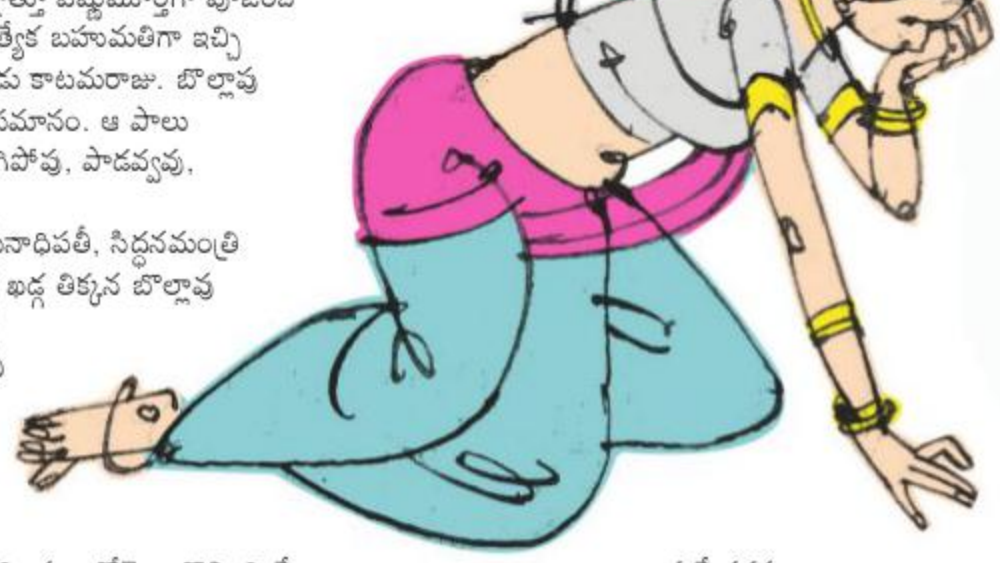

ఇక్కడే కథను మలుపు తిప్పిన సంఘటన జరిగింది. శూర్పణఖ ముక్కుచెవులను కోసి తనకు తెలియకుండానే రామరావణ యుద్ధానికి నాంది పలికాడు లక్ష్మణుడు. తనకు బహుమతి ఇచ్చిన బొల్లావు పాలను నల్లసిద్ధిరాజుకు ఇచ్చి తనకు తెలియకుండానే యాదవులకూ, చోళులకూ మధ్య వైరానికి కారకుడైనాడు ఖడ్గతిక్కన.

ఆ పాలను నల్లసిద్ధిరాజు తన ఉంపుడుకత్తె చిలకసానికిచ్చాడు. ఆ పాల రుచి చూచిన చిలకసాని అంతటి రుచిగల పాలను ఇచ్చిన బొల్లావుపై మోజుపడింది. 'బొల్లావును తెప్పించి నా దొడ్డిలో కట్టేయండం'టూ నల్లసిద్ధిరాజుపై ఒత్తిడి తెచ్చింది. 'తప్పు.... కాటమరాజుకి మనం ఆశ్రయమిచ్చాం.

జరిగిన కథ: రాబోయే జన్మలో నీకు లక్ష్మీ అనుగ్రహం కలుగుతుందని మాధవునికి భువనేశ్వరీ దేవి వరమిచ్చింది. అంతవరకూ వేచివుండక ప్రస్తుత జన్మను రద్దు చేసుకుంటూ మాధవుడు సన్యాసం స్వీకరించాడు. విద్యారణ్య మహర్షిగా మారవలసి ఉంది. ధాన్యకటకంలో గుండన తన ప్రేయసిని కలుసుకున్నాడు. ఆమె తండ్రి అయిన ఎర్రయ్య తన కథను చెబుతూ ఆంధ్రరామాయణంగా పేరుగాంచిన కాటమరాజు కథను వినిపిస్తున్నాడు.

ఆశ్రితుల ధనం ప్రాణప్రదంగా కాపాడాలి' అంటూ నల్లసిద్ధిరాజు ఆమెకు ఎంతగానో నచ్చజెప్పాడు.

అయితే...ఆ మదవతి ఆ మాటలు వినిపించుకుంటేనా? నల్లసిద్ధిరాజుకు తెలీకుండా కాటమరాజుకు వర్తమానం పంపింది. 'బొల్లావును విడిచిపెడితే పుల్లరి రద్దు చేస్తాం' అని.

బొల్లావు అంటే సాక్షాత్తూ శ్రీ మహావిష్ణువు. ఇన్నినాళ్ళుగా యాదవకులానికి అదే శ్రీరామరక్ష. యాదవులు ప్రాణాలనైనా విడుస్తారు కానీ, బొల్లావును మాత్రం విడిచిపెట్టరు.

ఇది చిలకసానికి కోపకారణమయ్యింది. కానీ...తను అశక్తురాలు. ఎన్నోవిధాలుగా నల్లసిద్ధిరాజును ప్రలోభపెట్టసాగింది. ధర్మపర్తనుడైన ఆ ప్రభువు ఆమెకు లొంగలేదు. దానితో చిలకసానిలో బొల్లావు కావాలనే కోరిక మరింత బలపడసాగింది. అయితే....దాన్ని పొందడం ఎలా?

చిలకసాని వద్ద మాట్లాడే చిలక ఒకటి ఉన్నది. చిలకసానికి అదంటే ఎంతో ప్రాణం. కుందమాదేవి అనే ఆమె అసలు పేరును మరిచిపోయి అందరూ ఆమెను చిలకసాని అని పిలువడానికి కారణం ఆమె పెంచుతున్న ఆ చిలకే. ఆ చిలకే ఆమెకు అన్నీ.

తన ఏలికను చిలుక ఓదార్చింది. 'బొల్లావును నేను సాధించి తెస్తానం'టూ ఆ చిలక రివ్వున ఎగురుతూ బయలుదేరింది.

మా ఆలమందలు మేస్తున్న ప్రాంతాలకు వచ్చి, భయంకరంగా అరవసాగింది. అక్కడ కాటమరాజు గారి తమ్ముడు పెయ్యల ఎర్రయ్య, బావ పద్మరాఘవుడు ఉన్నారు.

పెయ్యల ఎర్రయ్యకు చిలక భాష తెలుసు. అది అరిచిన అరుపులు విని, కోపోద్రిక్తుడై అతడా చిలుకను తిట్టసాగాడు.

ఏమైందని అడిగిన పద్మరాఘవునితో, ''బొల్లావు కావాలి...లేదా చావాలి, అంటూ అరుస్తోందా చిలక'' అని చెప్పాడు ఎర్రయ్య.

''ఆహా! ఎంత అహంకారం? ఇది రామచిలక కాదు, రాక్షసి చిలక. వెంటనే వధించు బావా'' అంటూ తన బాణాన్ని అందించాడు పద్మరాఘవుడు.

ఆ బాణంతో ఎగురుతున్న చిలకను కొట్టాడు ఎర్రయ్య. బాణం తగిలిన చిలక అలాగే ఎగురుతూ వెళ్లి చిలకసాని మేడపైన వాలింది. నెత్తుటి మడుగులో తన చిలకను చూసిన చిలకసానికి చెప్పరాని దుఃఖం కలిగింది.

ఇంకా కొన ఊపిరితో ఉన్న చిలక, 'యాదవులు నన్ను కొట్టారు. నా మరణానికి ప్రతీకారం తీర్చుకోవూ' జాలిగా అడుగుతూ కన్నుమూసింది.

చిలకసానిలో కోపం కట్టలు తెంచుకుంది. ''నా ప్రాణంతో సమానమైన చిలక చావుకు కారణం ఆ బొల్లావు. దాన్ని చంపి, కనుగుడ్లు పీకి తీసుకు వచ్చి నాకు చూపండి'' అంటూ ఇద్దరు భటులను పంపింది.

యాదవులకు ప్రాణ సమానమైన గోవులను హత్య చేయిస్తే జరిగే విపరిణామాలేమిటో అప్పటికామె ఆలోచించుకోలేకపోయింది. యాదవులు ఎదురు తిరుగుతారని, పాకనాటిని స్మశానం చేస్తారని ఆమె అనుకోలేదు.

అక్కడ పద్మరాఘవుడు తన బాణం కోసం వెదుకుతున్నాడు. బాణం తగిలిన చిలక అక్కడే ఎక్కడో పడిపోయి ఉంటుందని అతడి ఊహ. ఆ బాణం అతడికి తన మేనమామ ఇచ్చినది. ఆ బాణం మీది ప్రేమతో దానికోసం వెదుకుతున్నాడు. పెయ్యల ఎర్రయ్య అతడికి సాయం చేస్తున్నాడు.

మందకు దూరంగా ఉన్న వాళ్లిద్దరికీ ఉన్నట్లుండి గోవుల ఆక్రందన వినవచ్చింది. గబగబా వచ్చి చూచేసరికి రాజభటులు మందలో ఆవుల్ని తెగ నరుకుతున్నారు. వాటి కనుగుడ్లు పీకుతున్నారు.

ఆవేశం పట్టలేక వారిద్దరూ కత్తి దూశారు.

''దుర్మార్గుల్లారా! పరమపూజనీయమైన మా గోమాతల్ని చంపుతారా.... మీ అంతం చూస్తాం... దమ్ముంటే నిలబడండి'' అంటూ ముందుకు దూకారు.

అది చూచిన భటులు పారిపోతూ, 'చిలకసానమ్మ వారి చిలకను చంపినందుకు ఇది ఫలితం' అంటూ అసలు విషయం వాగేసిపోయారు.

యాదవులలో ఆగ్రహం కట్టలు తెచ్చుకుంది. పశువులతో సహా రాజధానిలో ప్రవేశించారు. లక్షలాది ఆవులు పంటపొలాలను నాశనం చేశాయి. తోటలు పాడు చేశాయి. అంగళ్లు పడదోశాయి. జనాలంతా హాహాకారాలు చేసారు. నెల్లూరు నగరం అల్లకల్లోలమై పోయింది.

''గోహంతకుల్ని మర్యాదగా అప్పగించు'' అని ఎర్రయ్య చిలకసాని ఇంటి ముందుకు వెళ్లి అడిగాడు.

''వాళ్లు ఇప్పుడే రక్తం కక్కుకుని చచ్చిపోయారు'' అని బొంకింది చిలకసాని.

''తగిన శాస్తి జరిగింది. గోహత్య చేసిన వాడు బతికి బట్ట కట్టడం కల్ల. వారికి దైవమే శిక్ష విధించాడు. లేకుంటే మా చేతిలో చచ్చివుండేవాళ్లు. సరే మా పద్మరాఘవుని బాణం నీ చిలక్కి తగిలింది. అది నీ ముందుకే వచ్చి చచ్చిందని.... ఇందాక చచ్చిన ఇద్దరూ చెప్పారు. ఆ బాణం తెప్పించు'' అని అడిగాడు ఎర్రయ్య.

''నల్లసిద్ధిరాజు కోటలో లేడు. ఆయన వచ్చాకా పంపిస్తాను'' అంటూ బదులు పలికిందా వారకాంత. నల్లసిద్ధిరాజుతో తనకు జరిగిన అన్యాయం చెప్పుకుని ఏడవడానికి ఆ బాణమే ప్రబలమైన సాక్ష్యం. అటువంటి సాక్ష్యాన్ని అంత తేలిగ్గా పోగొట్టుకోదు చిలకసాని. ఇంకా యాదవుల్ని సాధించాలనే తన మనసులో అనుకుంటోంది. అంత జరిగినా దానిలో కక్షా కార్పణ్యమూ అణగారి పోలేదు.

''వీలు లేదు. ఆ వింటి బాణం చేతికొస్తేగాని, ఇక్కడినుంచి కదిలేది లేదు.'' ఎర్రయ్య తెగేసి చెప్పాడు.

''లేదు. నోరులేని చిలుకను చంపించినందుకు సాక్ష్యంగా ఆ బాణాన్ని మా రాజుకు చూపాలి.''

''మా ఆవుల్ని చంపించడం కంటే దారుణమా... ఆ వదరుబోతు చిలకను చంపడం?! మర్యాదగా నీవా బాణాన్ని అప్పగించావా సరి. లేకుంటే, నీ కోటను కూలదోసి దక్కించుకుంటాను'' అని ఎర్రయ్య ఆవేశంతో పలికాడు.

ఆ క్షణంలో అతడి రౌద్రాకారానికి చిలకసాని నిలువెల్లా ఒణికింది. అతడికి ఆ బాణాన్ని అందించింది.

''బ్రతికిపోయావు ఫో! కాటమరాజు కుటుంబంలో పుట్టిన వాడెవడైనా ధర్మానికి కట్టుబడతాడు. ఆవుమీద, ఆడుదాని మీదా చేయి చేసుకోడు. మీ రాజు తిరిగిరాగానే అతడికి మా యాదవుల ఔదార్యాన్ని చాటి చెప్పు. గోహత్యలు చేయించినందుకు పుల్లరి ఒప్పందం రద్దయ్యిందని చెప్పు'' అంటూ ఎర్రయ్య పశువులతో పాటు అరణ్యానికి తిరిగి వచ్చాడు.

నల్లసిద్ధిరాజు కోటకు తిరిగి వచ్చేసరికి, జరిగిన ఘోరం చూచి ఆవేశం పట్టలేకపోయాడు. నగరం అంతా నాశనం అయి ఉంది. జనులంతా తీవ్రంగా నష్టపోయారు. ఇంత వినాశనానికి ఒడికట్టిందే కాకుండా పుల్లరి ఒప్పందం రద్దు చేశామంటూ యాదవులు ఏకపక్షంగా ప్రకటించారని నల్లసిద్ధిరాజుకు చుట్టూచేరిన వారంతా మరింత పురెక్కించారు.

''పుల్లరి తక్షణం చెల్లించి, రాజ్యం విడిచిపెట్టి పొండి''అని ఆజ్ఞలు జారీ చేశాడు నల్లసిద్ధిరాజు.

''మీ రాజ్యంలో ఉన్నంత కాలం మా పశువులకు ప్రాణాపాయం రాకుండా కాచుకుంటానని మీ రాజు బాస చేశాడు. గోహత్యలు చేయించి ఆడిన మాట తప్పాడు. చనిపోయిన పశువులకూ, మీకీయవలసిన పుల్లరికీ చెల్లు. చిల్లిగవ్వ కూడా మేమీయనక్కర్లేదు... ఇవ్వం కూడా'' అంటూ కాటమరాజు తిరుగు సందేశం పంపించాడు.

యుద్ధం అనివార్యమైంది.

(సశేషం)

సోయా మిల్క్ అండ్ మోర్..

ఈ రోజుల్లో ప్రతి చిన్న పనికీ మెషిన్లు అత్యవసర వస్తువులుగా మారిపోయాయి. దానికి కారణం.. కావాల్సినంత తీరిక, సరిపడేంత ఓపిక లేకపోవడమే. అయితే ఒక్కో పనికి ఒక్కో మెషిన్ కంటే.. రెండు మూడు పనులకు సహకరించే మల్టీపర్పస్ మెషిన్స్‌కే ఇప్పుడు డిమాండ్ ఎక్కువగా ఉంటోంది. అందులో భాగమే ఈ మినీ మల్టీ మేకర్. ఇందులో సోయా మిల్క్, రైస్ పేస్ట్, బాయిల్డ్ వాటర్, స్టీమ్ కుకింగ్, ఫ్రై వంటి ఎన్నో ఆప్షన్స్ ఉన్నాయి. అయితే సోయా మిల్క్ తయారీకి 35 నిమిషాలు, రైస్ పేస్ట్‌కి 28 నిమిషాలు, వాటర్ బాయిలింగ్‌కు 10 నిమిషాలు, స్టీమ్ కుకింగ్‌కు 30 నిమిషాలు, ఫ్రై కి 5 నిమిషాల సమయం పడుతుంది. స్టెయిన్‌లెస్ లైనర్, ఫుడ్ గ్రేడ్ మెటీరియల్‌తో రూపొందిన ఈ గాడ్జెట్‌లో చాలా రుచులను ఈజీగా సిద్ధం చేసుకోవచ్చు. దీని క్లీనింగ్ కూడా చాలా సులభం. అతి తక్కువ శబ్దంతో ఇది పని చేస్తుంది. ఒకరు లేదా ఇద్దరికి సరిపడే ఆహారాన్ని ఇది కుక్ చేస్తుంది.

కాఫీ లవర్స్ ఇష్టపడేట్టు...

ఉదయాన్నే లేచిన తర్వాత కానీ.. సాయంత్రం స్నాక్స్ టైమ్‌లో కానీ, బోరు కొట్టి బాతాఖానీ వేసేటప్పుడు కానీ, మనసు బాగోలేనప్పుడు కానీ... ఓ కప్పు కాఫీ గొంతులో పడాల్సిందే అంటారు కాఫీ లవర్స్. అలాంటి వారి కోసమే ఈ కాఫీ మేకర్. దీని ముందు భాగంలో ఉన్న ట్రే ఓపెన్ చేసుకుని, కాఫీ గింజలు వేసుకుని.. వెనుక వైపు ఉన్న మినీ ట్యాంక్‌లో నీళ్లు లేదా పాలు పోసుకుంటే సరిపోతుంది. నిమిషాల్లో రకరకాల ఫ్లేవర్స్‌లో కాఫీ రెడీ చేసుకోవచ్చు. కాఫీ కప్ సైజ్‌ని బట్టి.. కాఫీ ట్రేని పైకి కిందకి జరుపుకోవచ్చు. రకరకాల సైజుల్లో కాఫీ కప్స్, ఒక మెనూ బుక్ మేకర్‌తో పాటు లభిస్తాయి. ఈ గాడ్జెట్ ఇంట్లో ఉంటే.. బంధువులు, స్నేహితులు వచ్చినప్పుడు భలే ఉపయోగపడుతుంది. బ్లాక్ కాఫీ, క్యాపుచినో, లాటె, ఎస్ప్రెస్సో, రిస్ట్రెట్టో వంటి చాలా ఫ్లేవర్స్ ఇందులో రెడీ చేసుకోవచ్చు.

నైట్ సెట్ చేస్తే చాలు..

చాలామంది ఉదయాన్నే బ్రేక్‌ఫాస్ట్ చెయ్యకుండా, మధ్యాహ్నం భోజనం వరకు అలానే ఉండిపోతారు. దానికి కారణం లేచేసరికి లేట్ కావడమో.. ఆఫీస్‌కు వెళ్లేవాళ్ల కోసం లంచ్, స్నాక్స్ రెడీ చేసి పెట్టడమో, ఇంట్లో అందరికీ కావాల్సినవన్నీ అమర్చిపెట్టే పనిలో మునిగిపోవడమో... కారణం ఏదైతేనేం... ఉదయాన్నే టిఫిన్ తయారు చేసుకునే సమయం ఉండదు. కానీ ఇకపై అలాంటి సమస్య లేకుండా సహకరిస్తుంది ఈ మేకర్. ఇదో బ్రెడ్ మేకర్. దీని స్పెషాలిటీ ఏంటంటే.. నైట్ దీనికి కావాల్సిన రెసిపీ అందించి.. టైమ్ సెట్ చేస్తే.. ఉదయానికి రుచికరమైన బ్రెడ్ రెడీ చేసిపెడుతుంది. ఇక లేవగానే బ్రేక్‌ఫాస్ట్ మిస్ అయ్యే అవసరం రాదు. చక్కగా జామ్ పూసుకునో, పాలల్లో వేసుకునో.. తినెయొచ్చు. అంతేకాదు.. ఇందులో రెండు రకాల సైజుల్లో, మూడు రకాల కలర్స్‌లో బ్రెడ్ తయారవుతుంది. దానికోసం ఆప్షన్స్ సెట్ చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది. భలే ఉంది కదూ!

ఎగ్ - స్వీట్ పొటాటో కట్లెట్స్

కావలసినవి: కోడిగుడ్లు - 6 (ఐదు గుడ్లు ఉడికించి.. సన్నగా తరిగిపెట్టుకోవాలి)
చిలగడదుంప గుజ్జు (స్వీట్ పొటాటో పేస్ట్) - పావు కప్పు
శనగపిండి - పావు కప్పు
ఉల్లిపాయ తరుగు - 2 టేబుల్ స్పూన్లు
కొత్తిమీర తరుగు - 1 టీ స్పూన్
గరం మసాలా - 1 టీ స్పూన్
మిరియాల పొడి - అర టీ స్పూన్
కారం - 1 టీ స్పూన్, పాలు - 2 టీ స్పూన్లు
బ్రెడ్ పొడి - పావు కప్పుతో పాటు విడిగా మళ్లీ 1 టేబుల్ స్పూన్
నూనె - సరిపడా, నీళ్లు - అర కప్పు
ఉప్పు - చిటికెడు

తయారీ: ముందుగా ఒక బౌల్ తీసుకుని.. అందులో కోడిగుడ్ల తురుము, చిలగడదుంప గుజ్జు, శనగపిండి, ఉల్లిపాయ తరుగు, కొత్తిమీర తరుగు, గరం మసాలా, మిరియాల పొడి, కారం, పావు కప్పు బ్రెడ్ పొడి, ఉప్పు వేసుకుని.. కొద్దికొద్దిగా నీళ్లు పోసుకుంటూ.. గారెల పిండిలా కలుపుకోవాలి. ఇప్పుడు ఒక ప్లేట్‌లో 1 టేబుల్ స్పూన్ బ్రెడ్ పొడర్, ఒక బౌల్‌లో పాలు, కోడిగుడ్డు వేసుకుని కలిపి పెట్టుకోవాలి. తర్వాత ఆ మిశ్రమాన్ని కట్లెట్స్ ఆకారంలో చేసుకుని వాటికి గుడ్డు, పాల మిశ్రమాన్ని పట్టించి, బ్రెడ్ పొడర్‌లో వేసి తిప్పి నూనెలో దోరగా వేయించుకోవాలి. వేడివేడిగా ఉన్నప్పుడే టమాటో సాస్‌తో తింటే భలే రుచిగా ఉంటాయి.

బాలుషాహి డోనట్స్

కావలసినవి:
మైదాపిండి, పంచదార - 2 కప్పులు చొప్పున
నెయ్యి - పావు కప్పు, నీళ్లు - సరిపడా
పెరుగు - 2 టేబుల్ స్పూన్లు
బేకింగ్ సోడా - అర టీ స్పూన్ (అభిరుచిని బట్టి)
ఏలకులు పొడి - అర టీ స్పూన్, నూనె - డీప్ ఫ్రై కి సరిపడా, కుంకుమ పువ్వు - చిటికెడు
రోజ్ వాటర్ -అర టీ స్పూన్
నిమ్మరసం, బాదం ముక్కలు - 1 టీ స్పూన్ చొప్పున
ఎండు గులాబీ రేకులు - అర టేబుల్ స్పూన్

తయారీ: ముందుగా ఒక బౌల్ తీసుకుని, అందులో మైదాపిండి, బేకింగ్ సోడా, నెయ్యి, పెరుగు ఒకదాని తర్వాత ఒకటి వేసుకుని పావు కప్పు నీళ్లతో బాగా కలిపి ముద్దలా చేసుకోవాలి. అవసరం అనిపిస్తే కాస్త నీళ్లు కలుపుకోవచ్చు. ఆ మిశ్రమాన్ని అరగంట పాటు మూత పెట్టి ఉంచాలి. తర్వాత చిన్న చిన్న ఉండలుగా చేసుకుని, బాదుషా షేప్‌లో సిద్ధం చేసుకుని పక్కనపెట్టుకోవాలి. ఇప్పుడు స్టవ్ ఆన్ చేసుకుని, కళాయిలో 2 కప్పులు నీళ్లు, పంచదార వేసుకుని.. పంచదార కరిగిన తర్వాత.. కుంకుమ పువ్వు, రోజ్ వాటర్, నిమ్మరసం, ఏలకుల పొడి వేసి పాకం పట్టుకోవాలి. మరో స్టవ్ ఆన్ చేసుకుని.. కళాయిలో నూనె పోసి బాదుషాలను దోరగా వేయించి, పాకంలో వేసుకోవాలి. చివరగా వాటిని బాదం ముక్కలు, ఎండు గులాబీ రేకులతో గార్నిష్ చేసి సర్వ్ చేసుకుంటే సరిపోతుంది.

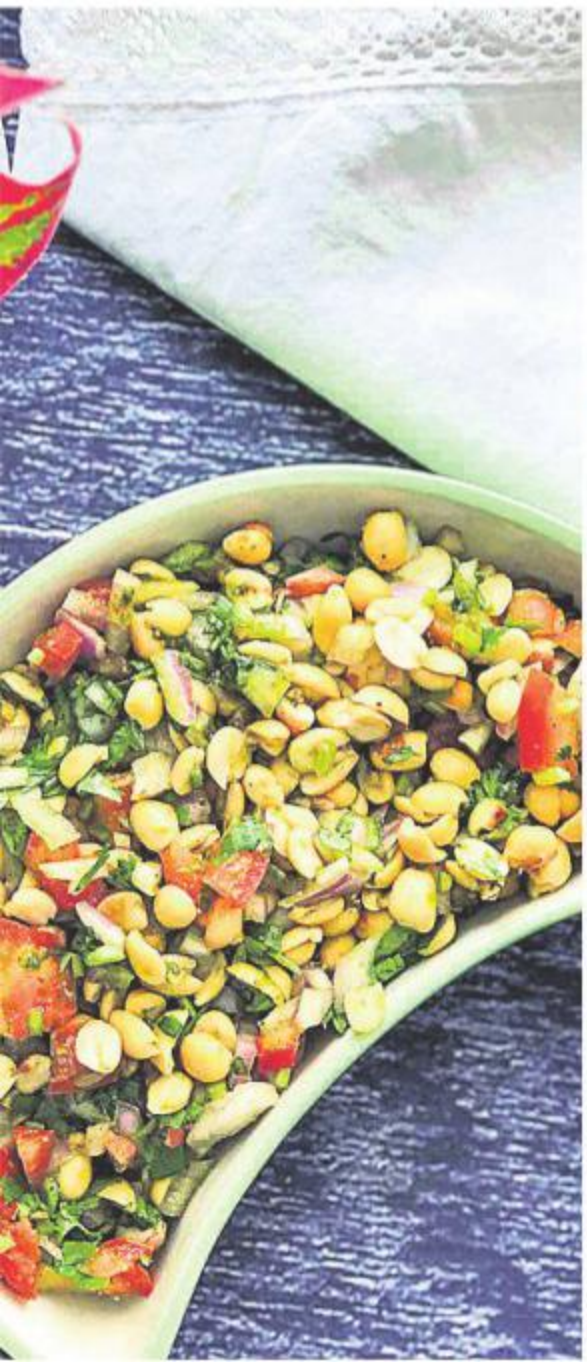

పీనట్స్ సలాడ్

కావలసినవి: వేరు శనగలు - ఒకటిన్నర కప్పు (కొద్దిగా ఉప్పేసుకుని ఉడికించుకోవాలి)
టమాటో తరుగు - 2 టేబుల్ స్పూన్లు
ఉల్లిపాయ- 1 (చిన్న చిన్న ముక్కలుగా కట్ చేసుకోవాలి)
కొత్తిమీర తరుగు- కొద్దిగా
నిమ్మకాయ - 1
పచ్చిమిర్చి - 2 (చిన్న ముక్కలు చేసుకోవాలి)
కారం - అర టీ స్పూన్
చాట్ మసాలా - అర టీ స్పూన్, ఉప్పు - తగినంత

తయారీ: ముందుగా ఒక బౌల్ తీసుకుని అందులో.. ఉడికిన వేరుశనగలు వేసుకోవాలి. ఇప్పుడు వాటిలో కొత్తిమీర తరుగు, టమాటో తరుగు, ఉల్లిపాయ ముక్కలు, పచ్చిమిర్చి ముక్కలు వేసి బాగా కలుపుకోవాలి. తర్వాత కారం, సరిపడా ఉప్పు, చాట్ మసాలా, నిమ్మరసం ఒకదాని తర్వాత ఒకటి వేసుకుని బాగా కలుపుకుంటే టేస్టీ సలాడ్ రెడీ అయిపోతుంది.

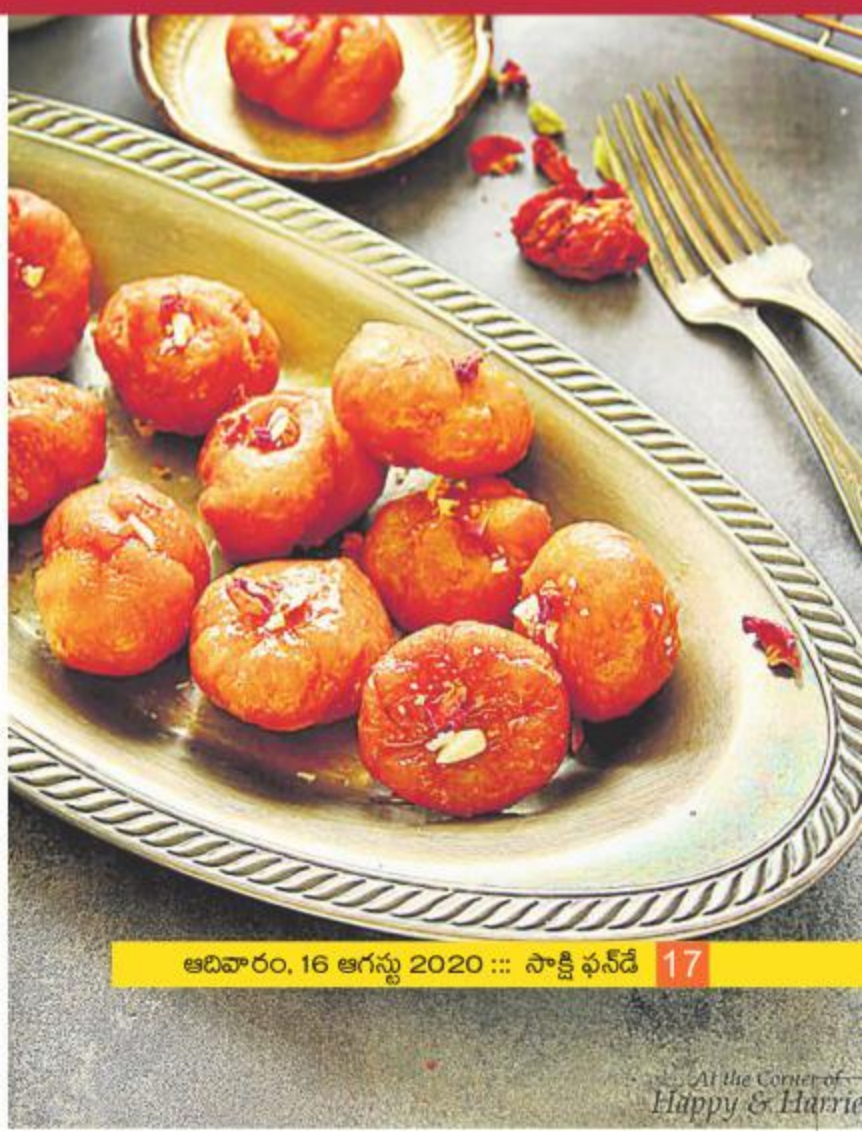

At the Corner of Happy & Harri

• మొహబ్బతే

సప్నోంకీ ప్యార్

రాజేశ్ ఖన్నా.. తొలి సూపర్‌స్టార్..
'మేరే సప్నోంకీ రాణీ కబ్ ఆయేగీ తూ' అంటూ అబ్బాయిలకు రొమాన్స్ నేర్పిన హీరో..
అమ్మాయిల రహస్య ప్రేమికుడు..
ఆయన ప్రేమికురాలు అంజు మహేంద్రు..
ఫేమస్ మోడల్.. నటిగానూ ప్రముఖురాలయ్యేదే.. వద్దని శాసించాడు రాజేశ్ ఖన్నా..
ఆ మాటకు విలువిచ్చి ఆ సూపర్‌స్టార్ వెలుగులో నీడలా మిగిలిపోయింది ఆమె..
అయినా వాళ్లను ఒక్కటి చేయలేకపోయింది 'ప్రేమ'..

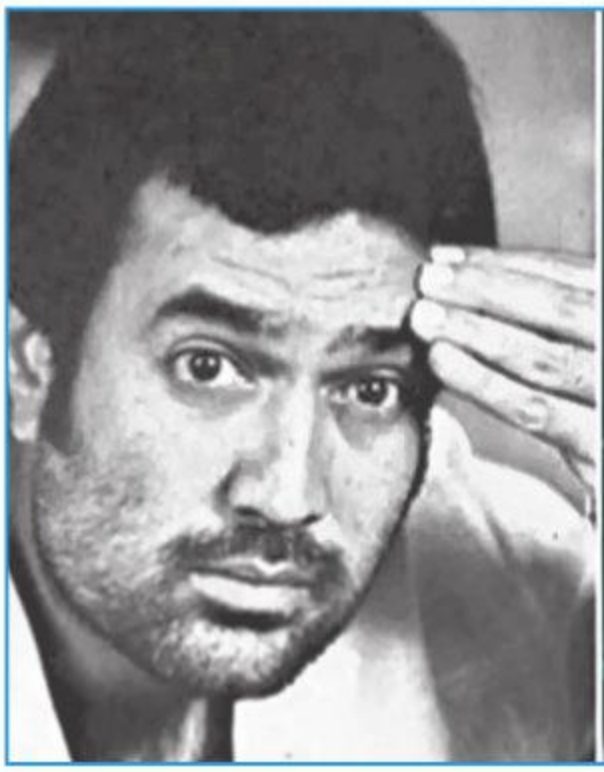

చిత్రసీమ ప్రవేశానికి ముందు నుంచే రాజేశ్ ఖన్నా, అంజు మహేంద్రు స్నేహితులు. ప్రేమలో పడి సహజీవనమూ చేస్తున్నారు. రాజేశ్ ఖన్నా సినీరంగంలో స్ట్రగుల్ అవుతున్ననాటికే అత్యధిక పారితోషికం అందుకుంటున్న టాప్ మోడల్ అంజు. సినిమాల్లోనూ రాణించాలని ప్రయత్నించింది. కష్టాల్లో తన వెన్నంటే ఉన్న అంజును ప్రాణంలా చూసుకున్న రాజేశ్, ఆమె సినిమా ప్రవేశాన్ని మాత్రం ఇష్టపడలేదు. అంజు మనసులో ఉన్నది పెదవి విప్పి చెప్పేలోపలే ఆమె కళ్లముందు పెట్టేంతగా ప్రేమించిన మనిషి ఆమె నటనాసక్తిని మాత్రం ప్రోత్సహించలేకపోయాడు. అంజులో గృహిణినే చూసుకున్నాడు. సేదతీర్చే భార్యను కోరుకున్నాడు. అందుకే చిన్న చిన్న పాత్రలతో సిల్వర్ స్క్రీన్ ఎంట్రీ ఇచ్చిన అంజుకు సంజీవ్ కుమార్ పక్కన లీడ్ రోల్ దొరికినా ఆ సినిమా చేయనివ్వలేదు. 'నటించొద్దు' అని ఆమె కెరీర్‌ను తను నిర్ణయించాడు. అతని మీద ఆమెకున్న ప్రేమ అతణ్ణి చిన్నబుచ్చలేదు.

అయినా జంటగా ఉండలేకపోయారు

రాజేశ్ ఖన్నాకు నచ్చినట్టే అంజు నడిచినా సఖ్యత సాగలేదు. అతనిలో అస్థిరత్వం ఎక్కువ. భావోద్వేగాలకు బానిస. సంతోషంలో ఆగేవాడు కాదు. కోపమొస్తే ఆపే వశమయ్యేది కాదు. ఎప్పుడు, ఎలా ఉంటాడో అర్థం చేసుకోవడం అన్నేళ్ల సాహచర్యంలోనూ అంజు వల్లకాలేదు. అతనిది సంప్రదాయ ధోరణి. ఆమెవి ఆధునిక ఆలోచనలు. అంజు స్కర్ట్ వేసుకుంటే 'చీర ఎందుకు కట్టుకోలేదు?' అని అడిగేవాడట. చీర కట్టుకుంటే 'భారతనారి'గా ఉండాలనే తాపత్రయమా?' అంటూ వెటకారమాడేవాడట. వీటికితోడు అతని పొసెసివ్ నేచర్ ఆమెను ఊపిరాడనివ్వకుండా చేసింది. అయినా సర్దుకుపోయింది. కాని ఆ సమయంలోనే వెస్టిండీస్ క్రికెటర్ గ్యారీ సోబర్స్‌తో అంజు డేటింగ్ చేస్తోందనే రూమర్‌ను గట్టిగా నమ్మాడు రాజేశ్ ఖన్నా. అప్పుడు సర్దుబాట్లన్నీ గొడవగా మారాయి. ఇద్దరి తల్లుల పంచాయితీ మ్యాటర్ అయింది.

'మా అమ్మను పట్టించుకోవట్లేదు నువ్వు' అని రాజేష్ ఖన్నా ఫిర్యాదు చేస్తే 'మా అమ్మను గౌరవించట్లేదు నువ్వు' అంటూ అంజు ఎదురు తిరిగింది. కలిసి ఉండే పరిస్థితి లేదని అర్థమైంది. బంధం పలుచబడింది. ఏడేళ్ల ఆ ప్రేమ అల్విదా తీసుకుంది. రాజేశ్ ఖన్నా ఇంట్లోంచి బయటకు వచ్చేసింది అంజు.

డింపుల్‌తో పెళ్లి..

అంజు తనను విడిచి వెళ్లడం రాజేశ్ ఖన్నా అహం తట్టుకోలేకపోయింది. తనకున్న పలుకుబడితో ఆమె నటించిన ఒకట్రెండు సినిమాలూ విడుదల కాకుండా, ఇంకే సినిమాల్లోనూ చాన్స్‌లు రాకుండా చేశాడు.యాడ్ ఫిల్మ్స్‌లోంచీ ఆమెను తప్పించాడు అంటారు సినీ విశ్లేషకులు. ఆమె మీద పంతంతోనే బ్రేకప్ అయిన యేడాదికే డింపుల్ కపాడియాను పెళ్లాడాడు అనీ చెప్తారు. అంతేకాదు తన పెళ్లి బరాత్‌ను కావాలనే అంజు మహేంద్రు ఇంటి ముందునుంచి తీసుకెళ్లాడనీ అభిప్రాయపడ్డారు. కాని అంజు మాత్రం రాజేశ్‌ను ప్రేమిస్తూనే ఉంది.

చివరి క్షణాలు..

విడిపోయాక రాజేశ్ ఖన్నా, అంజు మహేంద్రు దాదాపు పదిహేడేళ్లు మాట్లాడుకోలేదు. తన చివరి రోజుల్లో ఒంటరితనంతో బాధపడ్డాడు రాజేశ్ ఖన్నా. అప్పుడూ తోడునిచ్చింది అంజూనే. ఆమె చేతుల్లోనే తుది శ్వాస విడిచాడు అతను. 'చనిపోయేటప్పుడు నా చేయిపట్టుకుని ఉన్నాడన్నదొక్కటే ఈ జీవితానికి ఊరట' అని చెప్తుంది అంజు మహేంద్రు.

(వచ్చేవారం మరో లవ్ స్టోరీ)

"నేను అతణ్ణి ఎన్నడూ సూపర్ స్టార్ రాజేశ్ ఖన్నాగా చూడలేదు. నాకతనెప్పటికీ జతినే (రాజేశ్ అసలు పేరు). జతిన్ కోసం నేనెంత చేయాలో అంతా చేశా. నా వ్యక్తిత్వాన్ని, స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యాన్ని, నా గుర్తింపును.. అన్నిటినీ వదులుకున్నా. 'మోడలింగ్ మానెయ్' అంటే సరే అన్నాను. సినిమాల్లో నటించాలనే ఇష్టాన్నీ కాదనుకున్నాను. నా కెరీర్ కంటే అతనే ముఖ్యమనుకున్నా. తనను పాంపర్ చేసినట్టే వాళ్లమ్మనూ చేయమన్నాడు. దానికీ సిద్ధపడ్డా. అతని టెంపర్‌మెంట్, మూడ్ స్వింగ్స్, పాతకాలం ఆలోచనలు అన్నీ భరించా. వీటన్నిటికన్నా మా రిలేషన్‌లో కన్‌ఫ్యూజనే ఎక్కువ వర్కవుట్ అయింది.

- అంజు మహేంద్రు

అవును.. ఆమె సినిమాల్లో నటించడం నాకు ఇష్టంలేదు కాబట్టే వద్దన్నాను. షూటింగ్స్ నుంచి ఆత్రంగా ఇంటికొచ్చేసరికి ఇంట్లో తను ఉండేది కాదు.. 'పార్టీకి వెళ్తున్నాను'అని తను రాసిన చీటీ ఉండేది. సాయంకాలాలు తనతో గడపడం నాకు ఇష్టం. అలా తనతో టైమ్‌స్పెండ్ చేయడానికి పరిగెత్తుకొచ్చినప్పుడల్లా ఇంట్లో ఫ్రెండ్స్‌కి ఆతిథ్యమిస్తూ కనిపించేది.

- రాజేశ్ ఖన్నా"

• తెలుగు పలుకు

తెలుగు మాటకు ఖర్జూర మాధుర్యం

అరేబియా సముద్రతీరాన ఉన్న దేశం ఒమన్ ఖర్జూరానికి పెట్టింది పేరు. ఒమన్‌లో స్థిరపడ్డ తెలుగువారు గడచిన మూడున్నర దశాబ్దాలుగా 'తెలుగు కళాసమితి' నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ సంస్థ కృషితో అక్కడ తెలుగుమాట ఖర్జూరమంత తియ్యగా పల్లవిస్తోంది. ఒమన్ రాజధాని మస్కట్ సహా ఆ దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో దాదాపు లక్షన్నర మంది తెలుగువారు ఉంటున్నారు. వీరిలో 70-80 శాతం వరకు కుటుంబాలను భారత్‌లోనే ఉంచి, అక్కడ ఒంటరి జీవనం గడుపుతూ ఉపాధి పొందుతున్నారు. మిగిలిన వారు కుటుంబాలతో ఉంటూ వివిధ రంగాల్లో కీలకమైన ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు. ఇక్కడి తెలుగువారి కోసం 1985లో మస్కట్‌లో ఏర్పడిన 'తెలుగు కళాసమితి'కి 'ఇండియన్ సోషల్ క్లబ్' తెలుగు విభాగంగా 2002లో ఒమన్ సంక్షేమ మంత్రిత్వశాఖ గుర్తింపునిచ్చింది. కె.ఎన్.రావు, రామచంద్రమూర్తి వంటివారు పునాదులు వేసిన ఈ సంస్థకు ప్రస్తుతం అనిల్‌కుమార్ కదించెర్ల అధ్యక్షునిగా, మరో పదమూడుమంది కార్యవర్గ సభ్యులుగా ఉన్నారు. తెలుగు భాషా సంస్కృతుల వ్యాప్తికి కృషి చేస్తున్న ఈ సంస్థ, వివిధ అంశాల్లో ఒమన్‌లోని భారత రాయబార కార్యాలయంతో కలసి పనిచేస్తోంది. దీనికి అనుబంధంగా 2019లో తెలంగాణ విభాగం కూడా ఏర్పడింది. 'తెలుగు కళాసమితి'తో పాటు కొందరి వ్యక్తిగత చొరవతో ప్రారంభించిన మరో నాలుగైదు తెలుగు సంస్థలు కూడా ఒమన్‌లో పనిచేస్తున్నాయి.

పిల్లలకు తెలుగు పాఠాలు

ఇక్కడి తెలుగు పిల్లలకు 'తెలుగు కళాసమితి' తెలుగు పాఠాలు చెబుతోంది. 'తానా' నిర్వహణలోని 'పాఠశాల'తో కలసి పనిచేస్తూ, ప్రతి శుక్రవారం వారాంతపు తెలుగు తరగతులు నిర్వహిస్తోంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ 'ఎస్‌సీఈఆర్‌టీ' సిలబస్‌కు అనుగుణంగా నిర్వహిస్తున్న ఈ తరగతుల్లో టీచర్లు స్వచ్ఛందంగా పనిచేస్తున్నారు. ప్రస్తుతం డెబ్బయిమందికి పైగా పిల్లలు ఇక్కడ తెలుగు నేర్చుకుంటున్నారు. 'కరోనా' కారణంగా ఇప్పుడు ఆన్‌లైన్ తరగతులు నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ పిల్లలు అక్కడి సీబీఎస్‌ఈ పాఠశాలల్లో చదువుకుంటూనే, తెలుగు తరగతులకు హాజరవుతున్నారు. 'తెలుగు కళాసమితి' ఇక్కడి పిల్లలకు తెలుగు పాఠాలతో పాటు వ్యక్తిత్వ వికాసం, వక్తృత్వం, సంగీతం, నాట్యం వంటి వివిధ కళల్లో కూడా శిక్షణ ఇస్తూ, వారితో వివిధ కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తోంది. ఈ కార్యక్రమాలు 'మస్కట్ మధురిమలు'గా పేరుపొందాయి. అంతర్జాతీయంగా నలభైకి పైగా దేశాల్లోని తెలుగు సంస్థల సమన్వయంతో నిర్వహిస్తున్న

సాంస్కృతిక పోటీల్లో మస్కట్ తెలుగు విద్యార్థులు తమ ప్రతిభ చాటుకుంటున్నారు. చిన్నారుల్లో ఆత్మన్యూనత పొగొట్టడం, ప్రతిభ చూపాలనుకునే మహిళలను ప్రోత్సహించడం వంటి లక్ష్యాలతో 'తెలుగు కళా సమితి' పనిచేస్తోంది. 'సేవ, సంస్కృతి, విద్య' అనే త్రిసూత్ర ప్రాతిపదికన కృషి చేస్తోంది.

'కోవిడ్'..కష్టంలో అండగా...

ఇప్పుడక్కడివారు ఎదుర్కొంటున్న కోవిడ్-19 కష్టంలో కూడా తెలుగు సమాజం చురుగ్గా స్పందించి పనిచేస్తోంది. తెలంగాణ ప్రాంతం నుంచి వచ్చిన వారు అధికంగా భవననిర్మాణ రంగంలో ఉండగా, ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచి వచ్చిన మహిళలు అక్కడ ఇళ్లల్లో పనిచేస్తున్నారు. వీరందరూ ఇప్పుడు పలు కారణాలతో భారతదేశానికి వెనుదిరుగుతున్నారు. వారికి సాయం చేసేందుకు, తెలుగు కళాసమితి బృందం అక్కడి భారత రాయబార కార్యాలయంతో కలసి పనిచేస్తోంది. అక్కడి కార్మికులకు అవసరమైన బీమా, రక్షణ, ఇతరత్రా సలహాలు, సాయంతో అండగా నిలుస్తోంది. అవసరమైనప్పుడు బాధితులకు ఆర్థిక సాయం కూడా అందిస్తోంది. ఇటీవల ఉపాధి కోల్పోయిన వారికి మూడు వేలమందికి పైగా నిత్యవసరాలు పంపి ఊతమిచ్చింది.

భారతీయతకు అద్దం...

మస్కట్‌లో ఉన్న మోతీశ్వరుని ఆలయం, శ్రీకృష్ణమందిరం , అలాగే హనుమంతుని ఆలయం భక్తులకు ప్రశాంతత నిస్తుంటాయి. మోతీశ్వరుని మందిరానికి 125 ఏళ్లకు పైగా చరిత్ర ఉంది. దీన్ని అక్కడున్న గుజరాతీ వారు నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ ఆలయ ప్రాంగణం ఒమన్ సుల్తాన్ కోటకు పక్కనే ఉండటం, కోట ప్రధాన రహదారి నుంచే ఆలయానికి వెళ్లే మార్గం ఉండటం ప్రపంచంలోనే ఆదర్శవంతమైన జీవితానికి నిదర్శనంగా నిలుస్తోంది. ఇక ఉగాది వేడుక, సత్యనారాయణ వ్రతం, వేంకటేశ్వరుని కల్యాణం వంటి కార్యక్రమాలు అక్కడి తెలుగు వారితో పాటు భారతీయులను ఒక్కటిగా నిలుపుతున్నాయి. ఒమన్ ప్రభుత్వం కూడా ఎంతో సమతా భావంతో వీటిని ప్రోత్సహిస్తుండటం విశేషం.

ఓర్పు ఒమనీయుల సుగుణం

'ఓర్పు ఒమనీయుల సహజ సుగుణం. ఇతరులను గౌరవించే తీరులో వారు అందరికీ ఆదర్శనీయులు' అని 'తెలుగు కళాసమితి' అధ్యక్షుడు, గల్ఫ్ ఇంజనీరింగ్ ప్రాజెక్ట్ సంస్థ ఎండీ అనిల్‌కుమార్ కదించెర్ల చెప్పారు. ఒమనీయులకు ఐదువేల ఏళ్లుగా భారత్‌తో సంబంధాలు ఉన్నాయని, భారతీయులన్నా, భారతీయ సంస్కృతి అన్నా వారికి ఎంతో గౌరవమని, ఇక్కడ ఇంతమంది తెలుగువాళ్లం ఉన్నామంటే, అందుకు వారి ఆత్మీయతే కారణమని తెలిపారు. 'తెలుగు కళాసమితి'కి తాను అధ్యక్షుడిగా ఉంటున్నా, చిన్నారావు, నాగభూషణ్‌కుమార్ వంటి కార్యవర్గ సభ్యులు, మహిళా విభాగాల్లో పనిచేసే మమత కదించెర్ల, ఉమాసావిత్రి వేపా వంటివారు కార్యక్రమాల నిర్వహణలో ఎంతగానో సహకరిస్తున్నారని వివరించారు.

- పట్నాయకుని వెంకటేశ్వరరావు

రాజమ్మ

• గాజోజు నాగభూషణం

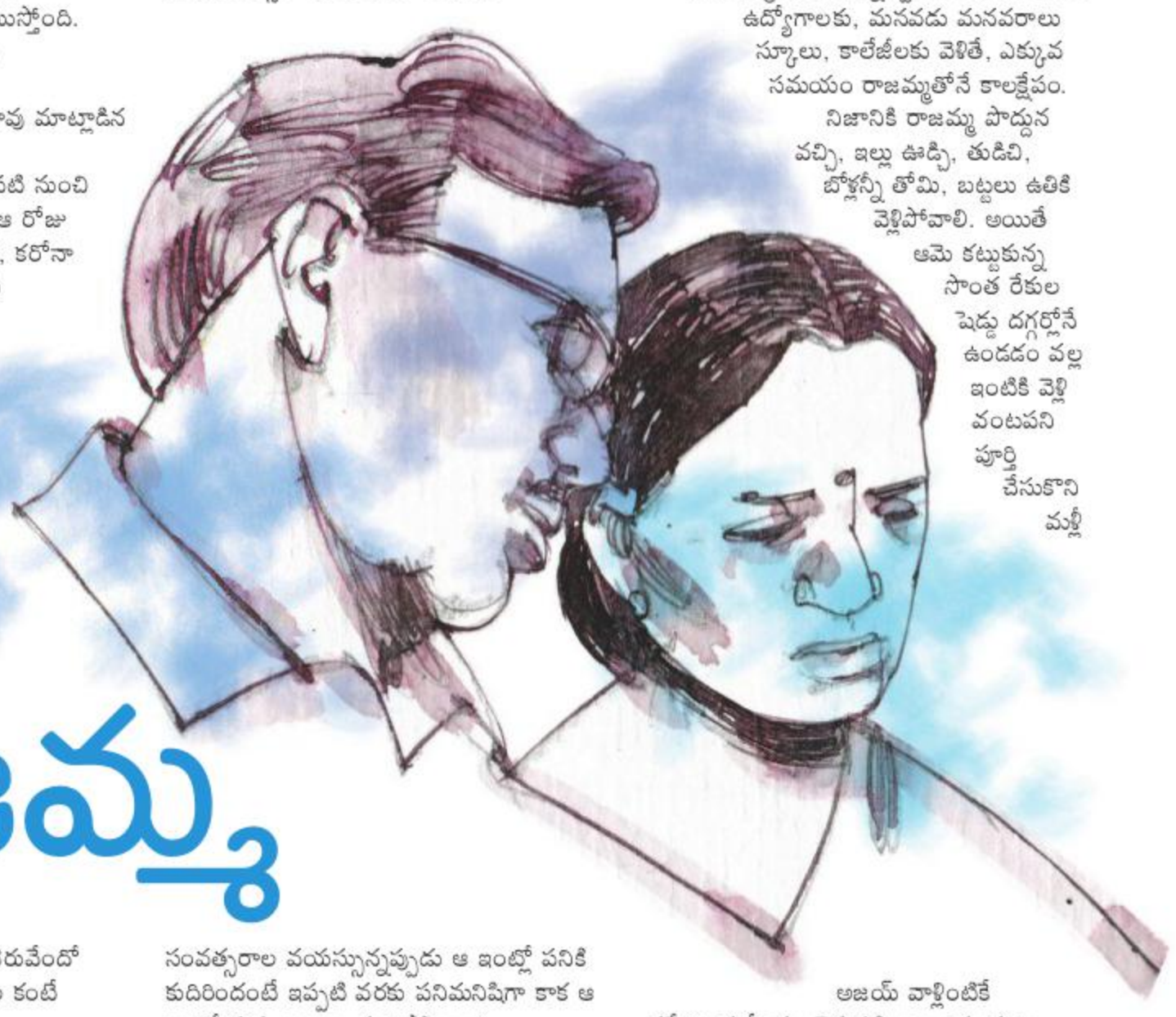

అజయ్ మనసంతా తుఫాను గాలికి ఊగుతున్న చెట్ల కొమ్మల్లా ఉంది. పిల్లలు చెప్పినట్లు చేయాలంటే ఎంతకూ మనసొప్పటం లేదు. పదిహేనేళ్ల బంధాన్ని ఒక్క మాట చెప్పి తెంచేయ్యాలంటే, సున్నిత మనస్కుడైన అతని వల్ల అయ్యేటట్లుగా లేదు. ఏదో అపరాధ భావన అంతరంగాన్ని అదిమి పెడుతోంది.

చాలామందికి అది సాధారణ విషయమే కావచ్చు కానీ తనకు మాత్రం, పరీక్షలో సమాధానం దొరకని ప్రశ్నలా సతాయిస్తోంది. ఎంత ఆలోచించినా ఒక నిర్ణయానికి రాలేకపోతున్నాడు.

ఇంతలో ఫోన్లో కొలీగ్ రాఘవరావు మాట్లాడిన మాటలు గుర్తొచ్చాయి.

ఎంత సింపుల్‌గా చెప్పాడు.. రేపటి నుంచి పని మనిషిని బంద్ చేస్తూన్నామని, ఆ రోజు వరకు లెక్కగట్టి డబ్బులు ఇచ్చేశాననీ, కరోనా సమస్య సద్దుమణిగినంక మల్లెప్పుడు రావాల్నో చెబుతానని చెప్పి పంపించేశానని!

''సడెన్ గా బంద్ చేస్తే, ఇప్పటికిప్పుడు వేరేవాళ్ళు తీసుకోరు. వేరే పని చేసుకోలేరు. పాపం.. కష్టం కదా'' అని అంటే,

''వాళ్ల కష్టం గురించి ఆలోచిస్తే, మన పరిస్థితి ఏం గావాలే? వాళ్ల బతుకుదెరువేందో వాళ్లు చూసుకుంటరు. మన ప్రాణాల కంటే ముఖ్యం కాదు కదా'' అన్నాడు.

మనుషుల్ని మన జీవితాల్లోంచి ఇంత సింపుల్ గా ఎలిమినేట్ చేయవచ్చా అని ఆశ్చర్యపోయాడు అజయ్.

ఇదే విషయమై అజయ్ పిల్లలు వారం రోజుల నుంచీ గొడవ చేస్తున్నారు. టీవీలో, పేపర్లలోని కరోనా వార్తలకు పానిక్ అయిపోతూ.. జరగరానిదేదో జరిగిపోతోందన్న భయంతో పని మనిషి రాజమ్మను బంద్ చేయమని పదే పదే పోరుతున్నారు పంతం పట్టినట్టుగా. అప్పటికే పిల్లలతో అనేక సార్లు ఆర్గ్యూ చేశాడు అజయ్.

''రాజమ్మ శుచి, శుభ్రత బాగా తెలిసిన వ్యక్తి, కావాలంటే మనం తీసుకొనే జాగ్రత్తలు ఆమెను ఖచ్చితంగా తీసుకొమ్మని చెబితే సరిపోతుంది కదా'' అని.

''కావాలంటే వాళ్ళింట్లోనే కూచోబెట్టి నెలనెలా డబ్బులివ్వండి, మాకభ్యంతరం లేదు.

కానీ, ఆమె పనికి మాత్రం రావద్దు'' – అని కరాఖండిగా చెప్పేశారు.

అజయ్ తరాల అంతరాలను, ఆలోచనల్లో తేడాలను బేరీజు వేస్తున్నాడు. భద్రత కోణంలో వాళ్ల భయాలు నిజమే అయినప్పటికీ, మనుషుల మధ్యనుండే సున్నిత బంధాల వరకు వచ్చే సరికి కరోనా కొత్త పరీక్షలెన్నింటినో మనముందుకు తెచ్చింది కదా అనుకున్నాడు.

పదిహేను సంవత్సరాలుగా ఆమె అందిస్తున్న సేవలు కేవలం డబ్బులతో కొలిచేవేనా? పాపకు పది సంవత్సరాలు, బాబుకు అయిదు సంవత్సరాల వయస్సున్నప్పుడు ఆ ఇంట్లో పనికి కుదిరిందంటే ఇప్పటి వరకు పనిమనిషిగా కాక ఆ ఇంట్లో సభ్యురాలుగా మారిపోయింది.

అజయ్, అనితలిద్దరూ ఉద్యోగస్తులవడం వల్ల, తాము ఇల్లు చేరేసరికే పిల్లలిద్దరికీ కావలసిన ప్రతి అవసరాన్నీ తీర్చేది రాజమ్మ. వాళ్లిద్దరినీ కాచుకుంటూ అజయ్, అనితలు వచ్చినంకగానీ ఇంటికి వెళ్ళేది కాదు.

రాజమ్మ చాలా పద్ధతి గల మనిషి. డబ్బులు ఊరికే ఇస్తామన్నా తీసుకొనే మనిషి కాదు. ఎన్నోసార్లు అవసరాలకు డబ్బు తీసుకున్నా, నెలనెలా జీతంలోంచి కొంత కొంత ముట్టజెప్పేది. ఏనాడూ డబ్బు ఆమె మీద ఉంచుకొనేది కాదు. ప్రతి దసరా పండక్కి బట్టలు పెడితే మాత్రం సంబరంగా తీసుకునేది. ఆమె పెద్ద బిడ్డ పెండ్లికి ఇంటిల్లి పాదికీ బట్టలు పెట్టి, అరతులం బంగారు ఉంగరం బిడ్డకు పెడితే, ఊరంతా చెప్పుకుని మురిసిపోయింది. అంతేకానీ డబ్బు రూపంలో తీసుకున్నది మాత్రం తిరిగి ఇచ్చేసేది.

అట్లాంటి మనిషి పని మానేసి, ఊరికే డబ్బులు ఇస్తామంటే ఒప్పుకుంటుందా?

అజయ్, అనితలను బాగా వేధిస్తున్న మరో విషయం ఏమిటంటే, లాక్‌డౌన్ ప్రకటించిన అయిదు రోజులకే అజయ్ తల్లి సుశీలమ్మ చనిపోయింది. తొంభై ఏళ్ల వృద్ధాప్యంలో అనేక అనారోగ్య సమస్యలతో ఇబ్బందులు పడి తుది శ్వాస విడిచింది.

సుశీలమ్మ బతికి వున్నప్పుడు, కొడుకు, కోడలు ఉద్యోగాలకు, మనవడు మనవరాలు స్కూలు, కాలేజీలకు వెళితే, ఎక్కువ సమయం రాజమ్మతోనే కాలక్షేపం. నిజానికి రాజమ్మ పొద్దున వచ్చి, ఇల్లు ఊడ్చి, తుడిచి, బోళ్లన్నీ తోమి, బట్టలు ఉతికి వెళ్లిపోవాలి. అయితే ఆమె కట్టుకున్న సొంత రేకుల షెడ్డు దగ్గర్లోనే ఉండడం వల్ల ఇంటికి వెళ్లి వంటపని పూర్తి చేసుకొని మళ్లీ అజయ్ వాళ్లింటికే వచ్చేది. సుశీలమ్మ వెనుకటి కాలం ముచ్చట్లు, భర్తపోయిన తరువాత పడిన కష్టాలు ఇంకా అనేక విషయాలు రాజమ్మతో పంచుకొనేది.

రాజమ్మ కూడా తాగుబోతు మొగుడితో తాను పడ్డ కష్టాలను వెళ్లబోసుకొనేది.

సుశీలమ్మది, రాజమ్మదీ విడదీయలేని మానసిక బంధం.

రాజమ్మ పెనిమిటి ఎన్నిసార్లు కోపం చేశాడో... ''నిన్ను నువ్వు గంపగుత్తగా వాళ్ళకేమైనా అమ్ముకున్నావా? పొద్దస్తమానం అక్కన్నే ఉంటావ్'' అని. లొల్లి లొల్లి చేసేవాడు. అయినా, రాజమ్మకు ఆ ఇంటితో, ఇంటివాళ్లతో ఇదీ అని చెప్పలేని అనుబంధం.

లేవలేనంత ఇబ్బందికి గురయితే తప్ప మామూలు అనారోగ్యం ఉన్నా ఏనాడూ పని తప్పించేది కాదు. రెస్ట్ తీసుకొమ్మని అనిత చెప్పినా...

''నేను రాకుంటే నీకెంత కష్టమైతదో నాకు

తెల్సమ్మా, ఇంట్లో ఉండి ఏం చెయ్యాలే'' అంటూ చేతిలో పని అందుకునేది.

సుశీలమ్మ చనిపోయిన రోజు నుంచి పెద్దకర్మ జరిగే వరకు రాజమ్మ తన సొంతింటి ధ్యాసే మరిచిపోయింది. పొద్దున నాలుగు గంటలకు వచ్చిందంటే రాత్రి తొమ్మిది గంటల తరువాతే ఇంటికి వెళ్లేది. మధ్యలో ఆదరా బాదరాగా వెళ్లి ఇంత వంట జేసి ఉరికొచ్చేది.

బాధలో ఉన్న అనితను ఓదార్చేది. ''బతికినన్నొద్దులు కండ్లల్లవెట్టి కాపాడుకున్నరు. ఆవుసు మూడినంక ఎవల్లమైనా జీవిడుసుడే. దినాం దుఃఖపడుకుంటా మనాది వెట్టుకోకమ్మా'' అంటూ తెలిసిన వేదాంతాన్ని చెప్పుకొచ్చేది.

ఇప్పుడు అజయ్‌ను బాగా కలచి వేస్తున్న విషయమేమిటంటే, ఊళ్లోనే ఉన్న బంధువులెందరో ప్రాణం మీదున్న తీపితో, కనీసం తన తల్లిని ఆఖరి చూపుగా చూడడానికి కూడా రాలేదు. ఫోన్లలోనే విచారాన్ని తెలియజేస్తే, అజయ్, అనితలు కూడా అపార్థం చేసుకోలేదు. కరోనా భయం ఎవరికైనా ఉంటుంది కదా అని సరిపెట్టుకున్నారు.

కానీ, రక్త సంబంధీకులైన దగ్గరి బంధువులు కూడా కనీసం ఫోన్ చేసైనా పలకరించపోవడం అజయ్ జీర్ణించుకోలేకపోయాడు.

పెళ్లిళ్లు ఇతర వేడుకలతో పాటు ఎవరికి ఏ అవసరం వచ్చినా భుజాలమీద వేసుకొనే మనస్తత్వం అజయ్‌ది. తల్లిని కోల్పోయిన పుట్టెడు దుఃఖంలో ఉన్న తనను అంతవరకూ రాసుకుని, పూసుకుని తిరిగిన రక్త సంబంధీకులే కనీసం ఊరడింపుగా ఫోన్‌లోనైనా మాట్లాడకపోవడంతో మానవ సంబంధాల్లోని డొల్లతనం అజయ్‌కి తెలిసివచ్చింది. ఇదే విషయాన్ని అనితతో చెప్పుకుంటూ కన్నీళ్లు పెట్టుకున్నప్పుడు, అక్కడే ఉన్న రాజమ్మ ''ఫోన్లో మాట్లాడినా కూడా కరోనా అంటుకుంటుందా సారూ.. సిత్రం గాకపోతే.... అందరం పోయేటోల్లమే, గింతన్నా పాయిరం లేకపోతే ఇగ మనమేం మనుషులం సారూ..

కాలం గిట్ల పాడైనందుకే గీ కరోనాసోంటి కొత్త రోగాలు అచ్చి కాలిపోతున్నయ్. కడుపు సింపుకొని పుట్టంగనే సరిపోదు. సుట్టర్కాల పేర్లు సెప్పుకోంగనే సుట్టాలు కాదు. సంబురాల్లో కాకున్నా, కట్టాల్లో మన పక్కనుండెటోల్లు, కడతేరితే కాష్టంల ఓ కట్టేసెటోల్లే అసలైన సుట్టాలు.. సోపతిగాల్లు. ఏడబుట్టిందో, ఏడ పెరిగిందో... ఈ ఇంటి కచ్చినప్పటి నుంచి సుశీలమ్మ నా కన్నతల్లి కంటే ఎక్కువైంది. కంటిమీద కునుకు వడతలేదు. నోట్లి ముద్ద దిగుత లేదు. సచ్చి ఏ లోకానుందో గానీ, నా తల్లి వోయినప్పుడు గూడా గింత దుక్కం రాలేదు సారూ''- అంటూ శోకం బెట్టుకొని ఏడ్చింది. ఆ పూట అజయ్‌కు రాజమ్మ తన తోబుట్టువు లెక్కనే కనబడింది.

ఆ సాయంత్రం పిల్లలతో మళ్లీ గొడవ మొదలైంది. అజయ్ పిల్లలను సముదాయించే ప్రయత్నం చేశాడు. ''మనం ఇచ్చిన మాస్కులు కట్టుకుంటుంది. చేతులు శానిటైజర్‌తో శుభ్రంగా కడుక్కుంటుంది. ఇంకా భయమెందుకు?'' అని అంటే

''ఆమె భర్త ఎక్కడెక్కడో తిరిగి వస్తాడు. ఎక్కడైనా కరోనా అంటుకొనే అవకాశం ఉంటుంది. ఆమెలోకి అది ప్రవేశిస్తే పద్నాలుగు రోజుల వరకు రోగ లక్షణాలే కనిపించవు. ఈలోపు ఆమె నుంచి మనకు అంటుకుంటే ఏం చేస్తాం? అసలే అక్క డెలివరీకి వచ్చి మనింట్లో ఉంది. డెలివరీ తరువాత చిన్న పాప ఉంటుంది. జరగరానిదేమైనా జరిగితే బావవాళ్లకేం సమాధానం చెబుతారు డాడీ..'' అంటూ గొడవకు దిగాడు అజయ్ కొడుకు రాహుల్.

''నానమ్మ చనిపోయే ముందర, అంత దగ్గు ఉన్నా, బెడ్డు మీదే అన్ని జరిగిపోతున్నా ఏం ఆలోచించకుండా రాజమ్మ ఎలా సేవలు చేసిందిరా? కేవలం డబ్బులు కోసమేనంటావా? వాళ్లకు బీదరికం శాపమైతే కావచ్చు కానీ, మనకంటే మించిన సెంటిమెంట్లు మానవ సంబంధాల పట్ల ఉండబట్టే, వాళ్లు పనివాళ్లయినా మన ఇంటినీ, మనను సొంతం చేసుకొని సేవలు చేస్తున్నారు. మనం మాత్రం వాళ్ల సేవలను డబ్బులతో కొనుక్కోవచ్చు అనే దృష్టితోనే చూస్తున్నాం. అందుకే కష్టకాలంలో ఆమె మనల్ని అంటిపెట్టుకొనే ఉంది. సుఖాల్లో, సంబరాల్లో భాగం పంచుకున్న దగ్గరి బంధువులు కనీసం ఫోన్ కూడా చేయకుండా దూరంగా ఉన్నారు. తేడా గమనించండిరా. అంతేకాదు, నువ్వు చిన్నగున్నప్పుడు కూడా ఎన్నిసార్లు ఆమె ఒళ్ళో వాంతి చేసుకున్నావో, ఎన్నిసార్లు మలమూత్రాలు చేశావో అప్పుడు ఆమె నిన్ను మల్లెపువ్వును చేసిన సంగతి నీకేం గుర్తుండదురా'' అంటూ మాటలు పెగలక అక్కన్నుంచి వెళ్లిపోయాడు అజయ్.

మరునాడు ఎప్పటిలాగే వచ్చిన రాజమ్మ పని చేస్తున్నంతసేపు, అనితకు విచారంగానే కనిపించింది. గుడ్లల్లో నీళ్లు తిరుగుతున్నాయి. టీ ఇచ్చినా తాగలేదు. పనంతా అయిపోయినంక, హాల్లో సోఫాలో కూచున్న అజయ్, అనితల ముందు కింద కొంగుతో ముక్కు తుడుచుకుంటూ దుఃఖంతో కూచుంది.

''ఏమైంది రాజమ్మా'' అంటూ పదేపదే అడిగితే....

''ఇంటరో గింటరో సదివిందో లేదో పెద్ద పెద్ద మాటలు సెబుతుందమ్మా నా బిడ్డ. మనుషులు ఒకరొన్నరు కలుసుకుంటే కరోనా రోగం వస్తదని, ఇంట్ల నుంచి బయటికెల్లద్దని, మీ ఇంట్ల పని బంద్ చేయమని సుశీలమ్మ పోయినప్పటి సంది పోరు వెడుతుందమ్మా. మీకు సెప్పుకోలేక నాలో నేనే కలి కలయితున్న. పొద్దుగూకంగనే రోజూ ఇదే కొలుపు. నిజమే కావచ్చు గానీ, సుశీలమ్మ పోయిన దుక్కం మీకు ఇంకా అట్లనే ఉండె. బుజ్జమ్మ నీల్లాటకు ఇంటికి అచ్చుండె. ఈ కట్టకాలంల నాది నేను జూసుకొని పోతే నేను మనిషి నెట్లవుతనమ్మా. ఆపతికి, సంపతికి ఎన్నిసార్లు నా కుటుంబాన్ని ఆదుకున్నరు. తాగుబోతు మొగుడు ఎక్కువ పట్టిచ్చుకోకన్నా, మీరున్నరన్న ధైర్నం నన్ను ఇన్ని రోజులు బయం లేకుంట బతికేటట్టు చేసింది. నా ఇంట్ల మాత్రం నా మొగుడు అద్దన్నా, పోలీసులు బెదిరిత్తున్నా, సోపతిగాల్ల దగ్గరికిపోయి, దొరికితే ఇంత తాగి ఇంటికత్తలేడా.. పరీచ్చలు అచ్చినప్పుడే నిలబడాలె గానీ, మనుషుల్ని దూరం బెట్టుకుంటరా అమ్మా.. బుజ్జమ్మ నీల్లాడి, పండసంటి బిడ్డ వుట్టే దాంకనన్నా ఉంటనని నా బిడ్డను చెడామడా తిట్టి అచ్చిన్నమ్మా.. మీరేమన్నా బయపడి అద్దంటే తప్ప నేను పోనే పోనమ్మా... అంటూ ఏడ్వసాగింది.

ఆ మాటలు వినగానే అజయ్, అనితలు నిశ్చేష్టులయ్యారు. ఏ సంఘర్షణతో తాము కొట్టుమిట్టాడుతున్నారో, అదే సంఘర్షణలో ఆమె కూడా అల్లకల్లోలమై పోతుందన్న విషయం తెలియగానే బలహీనపడ్డాయనుకున్న మానవ సంబంధాలు రాజమ్మ ద్వారా తిరిగి బలపడ్డట్టనిపించింది అజయ్‌కు. వెంటనే అనిత సోఫాలోంచి లేచి రాజమ్మ దగ్గరకు వచ్చి అనునయంగా ఆమెను దగ్గరికి తీసుకుంది. ఉప్పొంగే ఒకే నదిలో ఊగిసలాడుతున్న రెండు పడవల్లా ఉంది పరిస్థితి.

ఇదిలా ఉంటే ఊహించని హఠాత్పరిణామానికి అజయ్, అనితలు ఆశ్చర్యానికి లోనయ్యారు.

టీవీ ముందు కూచొని ఇదంతా విన్న రాహుల్ వాళ్ల దగ్గరకు వచ్చి ''రాజమ్మాంటీ.. నువ్వు ఎక్కడికీ పోవాల్సిన పని లేదు. నిజానికి మీ అమ్మాయి చెప్పిన దాంట్లో అబద్ధమేమీ లేదు. కానీ, కష్టాలు వచ్చినప్పుడు మనుషులు నిలబడడమంటే ఏమిటో ఇప్పుడే నీ వల్లే తెలసింది. కరోనా కఠినమైన విపత్తే. కానీ, దాన్నెదుర్కోవడంలో మనుషుల మధ్యన ఉండే సున్నిత బంధాలు తెగిపోనివ్వకూడదన్న విషయం కూడా ఇప్పుడే అర్థమైంది. నీకు వయసై పోయి, పని చేసే ఓపిక లేకున్నా, నువ్వు వస్తూ పోతూ మాతోపాటే ఉండొచ్చు'' అన్నప్పుడు కొడుకు కళ్ళల్లో సన్నగా కదలాడిన తడిని చూసి, అజయ్ అనితల మనసు తేలికైంది.

> కాలం గిట్ల పాడైనందుకే గీ కరోనాసోంటి కొత్త రోగాలు అచ్చి కాలిపోతున్నయ్. కడుపు సింపుకొని పుట్టంగనే సరిపోదు. సుట్టర్కాల పేర్లు సెప్పుకోంగనే సుట్టాలు కాదు. సంబురాల్లో కాకున్నా, కట్టాల్లో మన పక్కనుండెటోల్లు, కడతేరితే కాష్టంల ఓ కట్టేసెటోల్లే అసలైన సుట్టాలు..

రెండు ఇళ్ళలోనూ సంఘర్షణ ఒక్కటే. ఒక తరమేమో మనుషుల మధ్య మానవీయంగా అల్లుకున్న బంధాల గురించి కలత చెందుతుంటే, ఇప్పటి తరం ఈక్వేషన్స్, కాల్కులేషన్స్‌తో బంధాలను నిర్వచించుకుంటున్నారు. కాల గమనంలో కరోనా లాంటి విపత్తులెన్నో మానవ జీవితంలోని డొల్లతనాన్ని పరీక్షిస్తూ, మనిషి పోగేసుకున్న సంపదలు, సౌకర్యాలు, అవసరార్థం ఏర్పడిన సంబంధాలు పేక మేడల్లా ఎలా కూలిపోతాయో ఈ తరానికి తెలిసిరావడం అజయ్‌కి సంతోషాన్నిచ్చింది.

అష్టదిక్పాలక చరితం

మహేంద్ర జననం

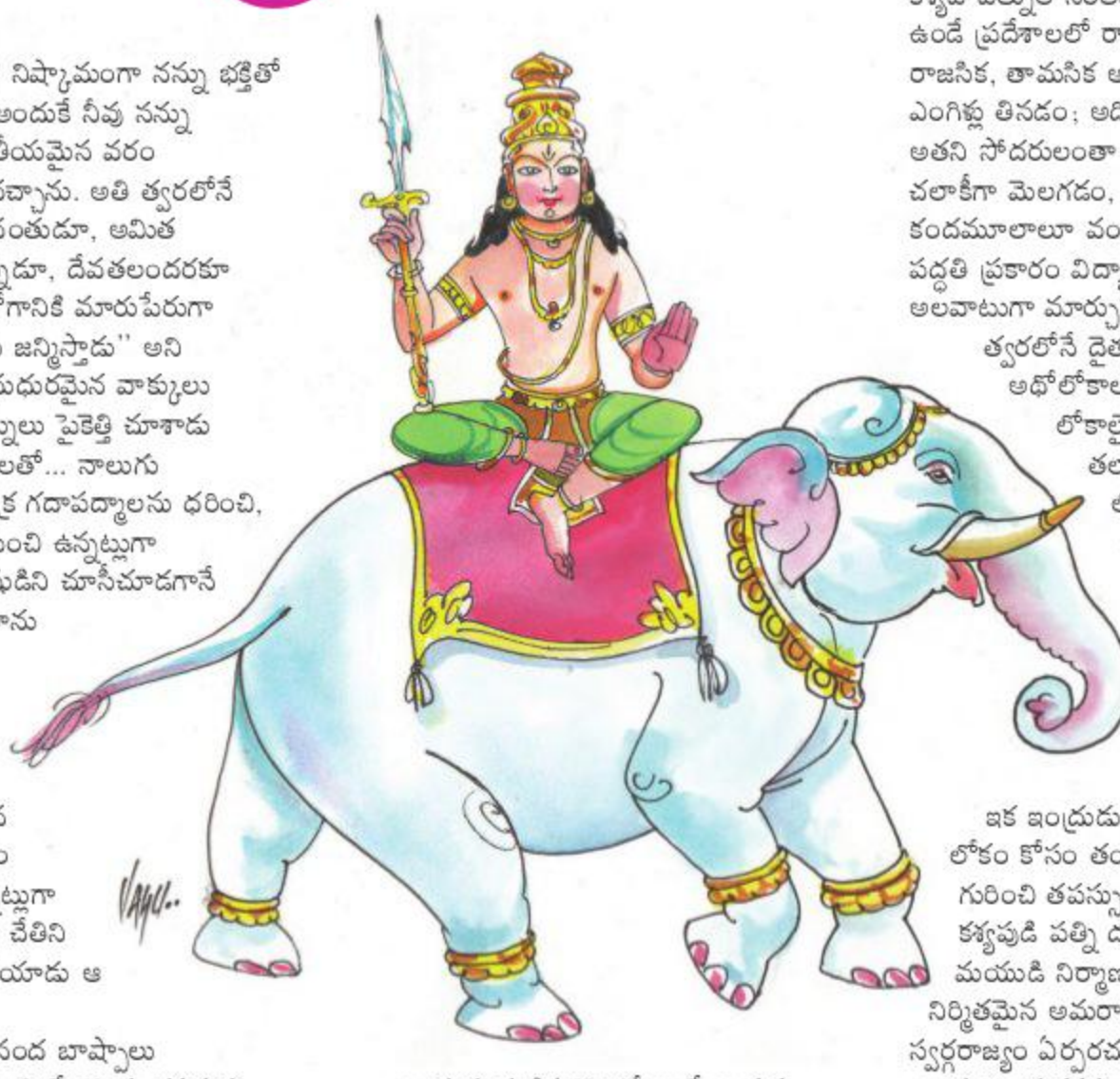

''కశ్యప మహర్షీ! నిష్కామంగా నన్ను భక్తితో సేవిస్తున్నావు కదా... అందుకే నీవు నన్ను కోరకపోయినా, అద్వితీయమైన వరం అనుగ్రహించేందుకు వచ్చాను. అతి త్వరలోనే నీకు మహా సౌందర్యవంతుడూ, అమిత బలపరాక్రమ సంపన్నుడూ, దేవతలందరకూ సార్వభౌముడూ, వైభోగానికి మారుపేరుగా చెప్పుకోగలిగే పుత్రుడు జన్మిస్తాడు'' అని చెబుతున్న ఆ మృదుమధురమైన వాక్కులు వినవస్తున్న దిశగా కన్నులు పైకెత్తి చూశాడు కశ్యపుడు. చతుర్భుజాలతో... నాలుగు చేతులలోనూ శంఖ చక్ర గదాపద్మాలను ధరించి, దిగంతాల దాకా వ్యాపించి ఉన్నట్లుగా అగుపిస్తున్న ఆ పురుషుడిని చూసీచూడగానే ఆయన అనునిత్యం తాను ఆరాధించే శ్రీమహావిష్ణువేనని పోల్చుకున్నాడు కశ్యపుడు. భక్తితో ఆయన పాదాలకు తన శిరస్సు వంచి వందనం చేశాడు. ఆశీర్వదిస్తున్నట్లుగా కశ్యపుడి తలమీద తన చేతిని ఉంచి అంతర్ధానమైపోయాడు ఆ మహాపురుషుడు.

కన్నుల వెంట ఆనంద బాష్పాలు రాలుతుండగా నిద్రనుంచి మేల్కొన్న కశ్యపుడు తాను కన్నది కల అని గ్రహించాడు. అయితే అది కల కాదేమో అన్నట్లుగా తన శరీరమంతా ఎంతో తేలికగా... నాసికాపుటాలకు మధురమైన సువాసనలు సోకుతూ, చల్లటి తన్మయాన్నిచ్చే గాలులు ఒంటిని తాకుతున్నాయి. తడబడే అడుగులతో లేచి తపోవనం నుంచి తన ఆశ్రమంవైపు నడక సాగించాడు కశ్యపుడు. ముందుగా తనకు కనిపించిన తన ప్రథమ పత్ని అదితీదేవికి తన స్వప్న వృత్తాంతాన్నంతా వినిపించాడు. పతిదేవుడు తనకు వైనవైనాలుగా వర్ణిస్తూ చెబుతున్న ఆ కల గురించి వింటున్న అదితి తన భర్తకున్న మరో పన్నెండుమంది పత్నులకుగాక స్వప్నంలో కనిపించి విష్ణుమూర్తి అనుగ్రహించిన ఆ పుత్రుడిని తన గర్భాన మోసే అదృష్టం కలిగితే బాగుండుననుకుంటూ కన్నులు అరమోడ్చింది.

ఆమె అభీష్టాన్ని అర్థం చేసుకున్నట్లుగా కశ్యపుడు ఆమెను అలాగే పొదివి పట్టుకుని ఆశ్రమంలోనికి నడిపించాడు. అచిరకాలంలోనే అదితి గర్భం ధరించడం, నవమాసాలూ నిండి పండంటి మగశిశువును ప్రసవించడం చూస్తుండగానే జరిగిపోయాయి. అందాలొలికే ఆ ముద్దుబాలకుడికి కశ్యపుడి తండ్రి మరీచి మహర్షి 'ఇంద్రుడు' అని నామకరణం చేశాడు.

ఇంద్రుడు పుట్టిన కొద్దిరోజులకే ఆయన సవతి తల్లుల్లో ఒకరైన దితి.. దైత్యులకు, మరో సవతి తలి కాల.. కాలకేయులనే కుమారులకూ జన్మనిచ్చారు. ఇంద్రుడి సోదరులుగా అనేకమంది దేవతలు కూడా జన్మించారు. దేవతలకు సురలు అనీ, రాక్షసులను అసురులనీ అన్నారు. సురాసుర సంతతికి తల్లులు వేరు. తండ్రి ఒక్కడే. తన సంతానమంతటికీ విద్యాబుద్ధులు నేర్పే బాధ్యతను తానే స్వీకరించాడు కశ్యపుడు.

ఆయన ఆధ్వర్యంలో విద్యాబోధన నడుస్తోంది కానీ, అదితి పుత్రులైన ఇంద్రుడూ, అతడి తమ్ములూ నేర్చుకుంటున్నంత శ్రద్ధాసక్తులతో ఇతర భార్యల పుత్రులైన దితి, దను, సింహిక, కాల, క్రోధ, అనాయువుల పుత్రులు నేర్చుకోవడం లేదు. అదితి పుత్రుడైన ఇంద్రుడు తన సోదరులందరినీ ఒక్కమాట మీద వ్యవహరించేలా చూసుకుంటుండగా దితి పుత్రులైన హిరణ్యాక్ష హిరణ్య కశిపులే తక్కిన సోదరులందరికీ నాయకత్వం వహిస్తున్నారు. రాక్షసత్వం వారి అణువణువునా ప్రవహిస్తోంది. తమ సవతి సోదరులను వారు శత్రుభావంతో చూస్తూ, వారిపై బలాన్ని ప్రదర్శించి పెత్తనం చెలాయించాలని చూస్తున్నారు. కానీ, ఇంద్రుడు అందుకు అడ్డుపడుతున్నాడు. దాంతో హిరణ్యాక్ష హిరణ్య కశిపులూ, దనూదేవి పుత్రుడైన విప్రచిత్తీ కలిసి ఒక వర్గంగా, అదితి పుత్రులైన ఇంద్రాది దేవతలూ విడిపోయి ఒకరిపట్ల మరొకరు శత్రుత్వంతో ఉంటున్నారు. దీనికితోడు అదితీ దేవి మినహా దితీదేవి, దనూదేవితో సహా తక్కిన కశ్యప పత్నుల సంతతికందరికీ కటిక చీకటిగా ఉండే ప్రదేశాలలో రాత్రిళ్లు చురుగ్గా ఉండటం, రాజసిక, తామసిక ఆహారమైన జంతుమాంసం, ఎంగిళ్లు తినడం; అదితి పుత్రులైన ఇంద్రుడూ అతని సోదరులంతా పగటిపూట, వెలుతురులో చలాకీగా మెలగడం, సాత్వికాహారమైన పండ్లూ, కందమూలాలూ వంటి ఆహారాన్ని తీసుకోవడం, పద్ధతి ప్రకారం విద్యాభ్యాసం చేయడం అలవాటుగా మార్చుకున్నారు.

త్వరలోనే దైత్య దానవులంతా కలిసి అథోలోకాలనే పేరుగల తమకు నచ్చిన లోకాలైన అతల వితల సుతల తలాతల మహాతల రసాతల లోకాలను ఆక్రమించుకుని తమకు నచ్చిన కన్యలను చేపట్టి అక్కడే నివాసం ఉండసాగారు. ఇక కశ్యపుడి కనిష్ట పత్ని కద్రువ సంతానమైన నాగులు పాతాళలోకంలోనే నివాసం ఏర్పాటు చేసుకున్నారు.

ఇక ఇంద్రుడు తనకు అనుకూలమైన లోకం కోసం తండ్రి సూచన మేరకు బ్రహ్మను గురించి తపస్సు చేసి, ఆయన అనుగ్రహంతో కశ్యపుడి పత్ని దనూదేవి కుమారుడైన మయుడి నిర్మాణ కౌశలంతో అత్యద్భుతంగా నిర్మితమైన అమరావతీ నగరంలో దేవతల స్వర్గరాజ్యం ఏర్పరచుకున్నాడు. అందులోనే ఇంద్ర నివాసభవనం, ఇంద్ర సభాభవనం వెలిశాయి. అయితే దేవరాజుగా ఇంద్రుడికి పట్టాభిషేకం ఇంద్రభవనంలో గాక బ్రహ్మదేవుడి సూచన మేరకు మేఘవంత పర్వతం మీద జరిగింది. ఇంద్రుడి పితామహీపితామహులైన కళా మరీచీ దంపతుల ఆధ్వర్యాన అదితీ కశ్యపుల నిర్వాహకత్వంలో దేవశిల్పి విశ్వకర్మ తాను స్వయంగా రూపొందించిన నవరత్న ఖచిత సింహాసంపైన కూర్చుండబెట్టడంతో అంగరంగ వైభవంగా జరిగింది. అన్ని లోకాలలో సంభవించే అవాంతరాలకూ, ఆపదలకూ మూల కారణాలను కనుగొనడం, వాటిని తన శక్తిమేరకు పరిష్కరించడం, విపత్కాలాలలో విధిని సందర్శించి ఆయన సూచనలు సలహాల మేరకు నడుచుకోవడం దేవేంద్రుడి ప్రధాన విధులుగా విష్ణుమూర్తి నిర్ణయించాడు. తన సభాంగణానికి సుధర్మ అనీ, నివాస భవనానికి వైజయంతమనీ తానే నామకరణం చేసుకున్నాడు ఇంద్రుడు. సుర రాజుగా ఇంద్రుడి పాలన మొదలైంది. ఇంద్రుడే దేవేంద్రుడనీ, సురేంద్రుడనీ, మహేంద్రుడనీ, సురపతి అనీ నామాలతో ప్రసిద్ధుడయ్యాడు.

(ఇంద్రుడు దిక్పాలక పదవిని అలంకరించడం వచ్చేవారం)

- డి.వి.ఆర్. భాస్కర్

సాటిలేని కాఠిన్యం

చూపులకు కమనీయం

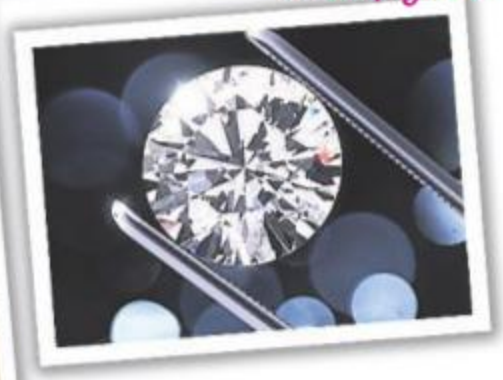

• సాంఖ్యాయన

నవరత్నాలలో అత్యంత శ్రేష్ఠమైనది వజ్రం. ఖనిజాలన్నింటిలోనూ అత్యంత కఠినమైనదే అయినా, కళ్లు చెదిరేలా మిరుమిట్లు గొలిపే కాంతితో చూడటానికి అత్యంత కమనీయంగా ఉంటుంది. వజ్రాలకు పుట్టినిల్లు భారత భూభాగం. ఇంకా కచ్చితంగా చెప్పాలంటే తొలినాటి వజ్రాలకు చిరునామా మన తెలుగునేల. తొలినాటి వజ్రాల గనులన్నీ గోదావరి, కృష్ణా, పెన్నా నదీ పరివాహక ప్రాంతాల్లోనివే! గోల్కొండ ప్రాంతం అరుదైన వజ్రాలకు ఆలవాలంగా ఉండేది. చరిత్ర ప్రసిద్ధి పొందిన 'కోహినూర్', 'గ్రేట్ మొఘల్', 'దారియా-ఇ-నూర్', 'నిజాం డైమండ్', 'జాకబ్ డైమండ్' వంటి వజ్రాలు ఈ ప్రాంతపు గనులలో దొరికి, మెరుగులు దిద్దుకున్నవే!

భారత భూభాగంలో క్రీస్తుపూర్వం తొమ్మిదో శతాబ్దం నాటికే వజ్రాలు దొరికినట్లుగా చారిత్రక ఆధారాలు ఉన్నాయి. అనేక ప్రాచీన సంస్కృత గ్రంథాలలో వజ్రం ప్రస్తావన ఉంది. సంస్కృతంలో 'వజ్రం' అంటే పిడుగు అనే అర్థం కూడా ఉంది. పురాణాల ప్రకారం ఇంద్రుడి ఆయుధం పిడుగే గాని, నవరత్నాలలోని వజ్రం కాదు. క్రీస్తుపూర్వం నాలుగో శతాబ్ది నాటికి వజ్రాల వినియోగం ప్రాచుర్యం పొందడమే కాదు, వజ్రాల నాణ్యతను పరీక్షించే పద్ధతులు, వాటి విలువను లెక్కించే పద్ధతులూ వాడుకలోకి వచ్చాయి. ఆనాటికే 'రత్నపరీక్ష' ఒక శాస్త్రంగా చలామణీలో ఉండేది. రాజు ఖజానాను పర్యవేక్షించే కోశాధికారికి తప్పనిసరిగా రత్నపరీక్షలో పరిజ్ఞానం ఉండాలని కౌటిల్యుడు తన 'అర్థశాస్త్రం'లో నిర్దేశించాడంటే, ఆనాటి కాలంలో వజ్రాలు సహా వివిధ రత్నాల వాడుక ఏ స్థాయిలో ఉండేదో అర్థం చేసుకోవచ్చు. క్రీస్తుపూర్వం ఆరో శతాబ్ది నాటి మహాజనపదాలలో వజ్రాల బరువును 'తండుల' ప్రమాణంతో తూకం వేసేవారు. తండులం అంటే బియ్యపు గింజ. మహాజనపదాలలో అప్పట్లో చలామణీలో ఉన్న డబ్బు 'రూప్యకం'. అప్పట్లో ఒక తండులం బరువు తూగే వజ్రం విలువ రెండు లక్షల రూప్యకాల వరకు ఉండేదని ప్రాచీన గ్రంథాల ద్వారా తెలుస్తోంది. వజ్రాలను తూకం వేయడం, వాటి నాణ్యతను పరిశీలించి విలువ కట్టడం, వాటిని సానబట్టి తీర్చిదిద్దడం అప్పట్లో ఒక ప్రత్యేకమైన వృత్తిగా ఉండేది. రాచ కుటుంబాల వారు, సమాజంలోని అమిత సంపన్నులు లెక్కకు మిక్కిలిగా వజ్రాలను సొంతం చేసుకోవడాన్ని హోదాకు చిహ్నంగా భావించేవారు.

పురాతన గ్రంథం 'రత్నపరీక్ష' ప్రకారం నాణ్యమైన వజ్రం అత్యంత స్వచ్ఛంగా, పారదర్శకంగా ఉండాలి. కాంతి సోకినప్పుడు కళ్లు మిరుమిట్లు గొలిపేలా మెరుపులీనుతూ ఉండాలి. సానబట్టిన తర్వాత ఎలాంటి ఎగుడుదిగుళ్లు లేకుండా, ఉపరితలంపై అన్ని వైపులా సమానమైన అంచులు ఉండాలి. వజ్రం లోపల ఎలాంటి మాలిన్యాలు ఉండరాదు. పగుళ్లు గాని, గీతలు పడిన గుర్తులు గాని ఉండరాదు. లోపాలు లేని నాణ్యమైన వజ్రం పరిమాణంలో అణువంత ఉన్నా, అది అదృష్టాన్ని వెంట తీసుకొస్తుంది. సమస్త సంపదలతో పాటు ఇహపర సౌఖ్యాలను కలిగిస్తుంది. 'గరుడ పురాణం' కూడా వజ్రాలతో పాటు వివిధ రత్నాల ప్రభావాన్ని విపులంగా వివరించింది. నాణ్యమైన వజ్రాన్ని కలిగి ఉన్న వారికి గృహ వస్తు వాహన సంపదలతో పాటు పశుసంపద కూడా వృద్ధి చెందుతుందని, నాణ్యమైన వజ్రం వంశవృద్ధిని, యశోవృద్ధిని కలిగిస్తుందని తెలిపింది. నవగ్రహాలలో శుక్రుడు వజ్రానికి అధిపతి. శుక్రుని అనుగ్రహం కోసం వజ్రాన్ని ధరిస్తారు. కేవలం రాశి, నక్షత్రాల ఆధారంగా కాకుండా, నిపుణుల సలహాతో వజ్రాన్ని ధరించడం మంచిది. వజ్రాల గురించి మరెన్నో ముచ్చట్లు ఉన్నాయి. వాటిని తర్వాత చెప్పుకుందాం.

(మరిన్ని విశేషాలు వచ్చేవారం)

• క్రైమ్ స్టోరీ

కావాలని చంపలేదు!

• కనుమ ఎల్లారెడ్డి

తెల్లవారుజాము మూడు గంటలకు బీట్ కానిస్టేబుల్ ఎస్సైకి ఫోన్ చేశాడు. 'సార్! రైలు పట్టాల మీద ఎవరో యువకుడు పడి ఉన్నాడు. త్వరగా రండి' అన్నాడు. ఎస్సై శేఖర్ వెంటనే అక్కడికి వెళ్ళాడు. అప్పటికే కొంతమంది అక్కడ గుమికూడారు. అప్పుడే రైలు వెళ్ళి పోయిందని తెలిసింది. ఇన్‌స్పెక్టర్ శేఖర్ శవాన్ని పరిశీలనగా చూశాడు. రైలు కింద పడితే శరీరంలోని భాగాలు నుజ్జు నుజ్జు అయి ఉండాలి. అలాగేమీ లేకుండా ఉండటం ఆశ్చర్యం కలిగించింది. తలపై నుదురు దగ్గర రక్తపు చారిక కన్పిస్తోంది. ఎవరైనా హత్య చేసి, రైలు పట్టాలపై పడేసి వెళ్ళారా! అనే అనుమానం కలుగుతోంది. శవాన్ని వెంటనే పోస్ట్‌మార్టంకు తరలించారు. ఇది హత్యా? ఆత్మహత్యా? అనుకుంటూ ఇన్‌స్పెక్టర్ శేఖర్, కానిస్టేబుల్ గంగయ్య ఆలోచనలో పడ్డారు.

మర్నాటి ఉదయం పేపర్‌లో ఈ వార్త వచ్చింది. అది చదివి 'అమ్మా వనజా!' కంగారుగా పిలిచాడు హనుమంతరావు. 'ఇదిగో ఇటు చూడు మన మేడపై ఉన్న సుకుమార్ రైలు కిందపడి ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు' అని చెప్పాడు. ఆ మాట వినగానే 'సుకుమార్!' అంటూ చెవులు గట్టిగా మూసుకుని స్పృహ తప్పి పడిపోయింది వనజ. 'అమ్మా! వనజా అంటూ లేపే ప్రయత్నం చేసున్నాడు. అప్పుడే తలుపు కొట్టిన చప్పుడైంది. వెళ్ళి తలుపు తీశాడు. ఎదురుగా ఇన్‌స్పెక్టర్ ఉండటంతో కొంత కంగారుగానే 'రండి, రండి' అంటూ లోనికి ఆహ్వానించాడు.

హనుమంతరావు అంబులెన్స్‌కి ఫోన్ చేశాడు. 'అమ్మాయికి ఏమైంది?' అడిగాడు ఇన్‌స్పెక్టర్.

'మా మేడపై ఉన్న సుకుమార్ ఆత్మహత్య వార్త చెబుతూ ఉంటే స్పృహ తప్పింది' అన్నాడు.

ఇంతలోనే అంబులెన్స్ వచ్చింది. అందులో వచ్చిన డాక్టర్ వనజ ను పరీక్షించి, 'ప్రమాదం లేదు షాక్‌లో ఉంది. కాసేపటికి కోలుకుంటుంది. విశ్రాంతి అవసరం బెడ్ రూమ్‌లో పడుకోబెట్టండి' అని చెప్పింది. ఇదంతా గమనిస్తున్నాడు ఇన్‌స్పెక్టర్ శేఖర్. వనజకు సహాయంగా ఒక నర్సును పెట్టి, ఇవతలకు వచ్చాడు హనుమంతరావు.

ఇన్‌స్పెక్టర్ స్టిక్ తిప్పుతూ, 'ఈ అబ్బాయి మీ ఇంటి మేడపైనే కదా ఉండేది. అతని వివరాలు చెబుతారా?' 'అన్నాడు.

'చెబుతాను సర్! అతనిది కర్నూల్. బ్యాంక్ జాబ్ కోసం కోచింగ్ తీసుకుంటున్నాడు. అంత వరకు తెలుసు. అమ్మానాన్న లేరు. ఏదో పార్ట్ టైమ్ జాబ్ చేసుకుంటున్నాడు అంతే సార్' అన్నాడు.

'మీకు ఎంతమంది పిల్లలు?' అడిగాడు ఇన్‌స్పెక్టర్.

'ఒక అబ్బాయి, అమ్మాయి. అబ్బాయి, కోడలు అమెరికాలో వుంటున్నారు. ఉన్నది ఈ అమ్మాయి ఒక్కతే. ఈ మధ్యే వాళ్ళమ్మ కూడా అనారోగ్యంతో చనిపోయింది. అమ్మాయి పెళ్ళి చేసి నేను కూడా అమెరికా వెళ్ళి అక్కడే ఉండి పోవాలనుకుంటున్నాను'అన్నాడు.

అప్పుడే స్పృహలోకి వచ్చింది వనజ. 'సుకుమార్' అంటోంది. కాసేపటికి మెల్లగా లేచింది. హాలులో నాన్న మాటలు వినిపిస్తుంటే మెల్లగా వచ్చింది. 'నాన్నా! సుకుమార్ ఎలా చనిపోయాడు' అంది.

'అమ్మా! నువ్వు విశ్రాంతి తీసుకో తరువాత అన్నీ చెబుతాను' అన్నాడు. 'లేదు సుకుమార్‌ను ఎవరో చంపారు' అంటూ కళ్లనీళ్లు పెట్టుకుంది.

అది గమనించాడు శేఖర్.

'నీ పేరు?' అడిగాడు.

'వనజ' అంది

'ఏం చదువుకుంటున్నావు?'

'డిగ్రీ పూర్తిచేశాను. బ్యాంక్ కోచింగ్ తీసుకుంటున్నా' అంది.

'అన్నట్లు మీ మేడపైన సుకుమార్...' అని హనుమంతరావు వైపు చూశాడు.

'అతను కూడా బాంక్ జాబ్ కోసం చదువుకుంటున్నాడు. ఏదైనా డౌట్స్ వస్తే, అడిగితే చెప్పేవాడు. అనవసరంగా మాట్లాడడు. ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు అంటే నమ్మలేకపోతున్నా' అప్రయత్నంగానే వనజ కళ్లలో నీళ్లు వచ్చాయి.

'ఊరుకో తల్లి' అని హనుమంతరావు ఓదార్చాడు. నర్స్‌ని పిలిచి 'అమ్మాయిని తీసుకెళ్లు' అని చెప్పాడు.

ఇన్‌స్పెక్టర్ శేఖర్ పైకి లేచి 'అతని రూమ్ ఓసారి చూడొచ్చా' అన్నాడు.

'తప్పకుండా.. పదండి చూపిస్తాను' అంటూ పైకి దారితీశాడు. రూమ్ తాళం తీశాడు. శేఖర్ హ్యాట్ సరిచేసుకుని లోపలకు అడుగు పెట్టాడు. గది చాలా విశాలంగా ఉంది. శుభ్రంగా ఉంది. ఓ పక్క టేబుల్, కుర్చీ ఉన్నాయి. టేబుల్ పైన పుస్తకాలు, తెల్ల కాగితాలు ఉన్నాయి. ఆ టేబుల్ పైనే ఫ్లవర్ వాజ్‌లోని ప్లాస్టిక్ రోజా పూల మొక్క పక్కన పెట్టారు. అది చూశాడు శేఖర్. ఆ రోజా మొక్కను చూపిస్తూ, 'కుండీ లేకుండా దీన్ని ఇక్కడ పెట్టారేం?' అని అడిగాడు.

హనుమంతరావు తట పటాయిస్తూ, 'గాలికి నిన్ననే పగిలి పోయింది. మరో కొత్త కుండీ తెచ్చాకే పెట్టవచ్చని అక్కడే ఉంచాను.' అన్నాడు.

'ఓకే... ఏమైనా వివరాలు అడిగితే చెప్పాలి' అన్నాడు వెళుతూ. తల ఊపాడు హనుమంతరావు. ఇంటికి వెళ్లిన తర్వాత ఆలోచనలో పడ్డాడు.

సుకుమార్ శవం దొరికినది నిన్న. హనుమంతరావు ఇంట్లో కుండీ పగిలింది కూడా నిన్ననే. ఇందులో ఏదో... అని ఆలోచిస్తూండగానే ఫోన్ వచ్చింది.

'హలో ఇన్స్పెక్టర్ శేఖర్ హియర్...'

'సార్ నమస్కారం... నేను డాక్టర్ మోహన్‌ని. ఆ కుర్రాడిది ఆత్మహత్య కాదు, హత్యే! తలకు బలమైన గాయం తగిలి మరణించాడు. రైలు కింద పడితే ఏదో ఒక అవయవమైనా ఛిద్రమై ఉండాలి. ఎవరో చంపి అనుమానం రాకుండా పట్టాలపై పడేశారు' అన్నాడు.

'సరే డాక్టర్... థాంక్యూ' అన్నాడు.

శేఖర్ సిగరెట్టు వెలిగించాడు. ఆలోచనలు సిగరెట్టు పొగలా కమ్ముకుంటున్నాయి. కాసేపు ఆలోచించి, ఓ నిర్ణయానికి వచ్చాడు. హనుమంతరావు ఇంటికి వెళ్ళాడు. బైక్ స్టాండ్ వేస్తుండగా వనజ కనిపించింది. 'గుడ్ మార్నింగ్ సర్' అంది.

'గుడ్ మార్నింగ్... ఆరోగ్యం ఎలా ఉందమ్మా' అడిగాడు. 'బాగుంది సర్' అంది స్కూటీ తీస్తూ...

'ఓ విషయం.. సుకుమార్ పై నీ అభిప్రాయం' అన్నాడు. సుకుమార్ పేరు వినగానే కొంతసేపు మౌనం వహించి, 'మంచి వ్యక్తి. మంచి స్నేహానికి నిర్వచనం. పాపం ఎందుకు ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడో!' అంది కన్నీళ్లు తుడుచుకుంటూ... 'సరే నాన్న ఉన్నారా?' అడిగాడు. 'ఉన్నారు సర్' అని చెప్తూ వెళ్లిపోయింది వనజ. తలుపు తట్టిన చప్పుడు కావడంతో తలుపు తీశాడు హనుమంతరావు. 'మీరా! రండి... రండి' ఆహ్వానించాడు.

'ఆ అబ్బాయి రూమ్‌లోకి వెళదాం' అన్నాడు శేఖర్ అడుగు పెడుతూ. 'సరే పదండి' అన్నాడు హనుమంతరావు చెమట తుడుచుకుంటూ. అతడి కంగారును గమనించాడు శేఖర్. రూమ్ తాళం తీశాడు హనుమంతరావు. శేఖర్ నేరుగా రోజా పూలు చేతిలోకి తీసుకుని, 'కొత్త కుండీ తెచ్చారా!' అడిగాడు. 'లేదు మర్చిపోయాను. ఇప్పుడు దాని అవసరం ఎందుకులే అనుకున్నా' అన్నాడు కళ్ళద్దాలు సరి చేసుకుంటూ... శేఖర్ హనుమంతరావువైపు చూసి 'సుకుమార్...' అంటూ ఆగాడు. హనుమంతరావు వైపు చూస్తూ, అతనిది ఆత్మహత్య కాదు, హత్యే!' అన్నాడు. 'ఎవరు హత్య చేశారు?' తడబడుతూ అడిగాడు హనుమంతరావు. 'నువ్వే అతన్ని హత్య చేశావు మిస్టర్ హనుమంతరావ్...' అన్నాడు శేఖర్.

'ఏమిటి మీరు అనేది, నేనా!? ఆ అవసరం నాకు లేదు' అన్నాడు బింకంగా.

'ఉంది హనుమంతరావు... ఆ రోజు ఈ గదిలోనే మీ ఇద్దరికి మాటా మాటా పెరిగింది. నువ్వు కోపంతో ఫ్లవర్‌వాజ్‌తో అతని తలపై మోదావు. హత్య నుంచి తప్పించుకునేందుకు రైలుపట్టాలపై శవాన్ని పడేసి ఆత్మహత్యగా చిత్రీకరించాలనుకున్నావు! నిజమేనా?' అన్నాడు.

ఆ మాటకు తల దించుకున్నాడు హనుమంతరావు.

'నిజం చెప్పు. అతన్నెందుకు చంపాలనుకున్నావు?' గద్దించాడు ఇన్స్పెక్టర్.

'కావాలని చేయలేదు సార్... యాదృచ్ఛికంగా జరిగింది' అని చెప్పసాగాడు.

సమయం రాత్రి పదకొండు... 'ఇక చాల్లేమ్మ పడుకో!' అన్నాడు హనుమంతరావు. 'ఈ లెక్క నాకు ఎంత చేసినా ఆన్సర్ రావడం లేదు' అంది వనజ. 'మన మేడ మీద సుకుమార్ కూడా బ్యాంక్ కోచింగ్ తీసుకుంటున్నాడుగా! అతన్ని పిలుస్తాను ఉండు' అని పిలిచాడు.

'ఏంటంకుల్ ఇంత రాత్రి పిలిచారు?' అన్నాడు కుమార్. అమ్మాయికి ఏదో లెక్క రాలేదంటున్నది. నీకు ఏమైనా తెలుసేమో చెప్పు' అన్నాడు. 'కూర్చోండి' అంది వనజ సోఫా చూపిస్తూ. సుకుమార్‌కు ఎదురుగా కూర్చుంది వనజ. సుకుమార్ పేపర్‌పై లెక్క చేస్తూ, వివరిస్తున్నాడు. వనజ తల ఊపుతుంది. వాళ్ళనే చూస్తూ ఉన్నాడు హనుమంతరావు. ఆన్సర్ వివరించి చెప్పాడు సుకుమార్. ఆ ఆన్సర్ తనే చేసినట్లుగా 'వచ్చింది' అని సంతోషంగా అరిచింది వనజ. 'థాంక్స్ సుకుమార్...' అని చేయి ముందుకు చాచింది. సుకుమార్ అంటీ ముట్టకుండా చేయి తగిలించి 'ఓకే... బై, గుడ్ నైట్' అని కదిలాడు. అది మొదలు సుకుమార్, వనజ కిలకిల నవ్వుకుంటూ కలసి చదువుకునేవారు. వారి మధ్య హనుమంతరావు కూడా ఉండేవాడు. అలా ఇద్దరికీ బాగా చనువు ఏర్పడింది. ఓ రోజు వనజ బైటికి వెళుతూ, 'నాన్న! కొద్దిగా ఆలస్యంగా వస్తాను, ఏమీ కంగారు పడకు' అని చెప్పింది. వనజ వెళ్ళిన ఓ పది నిమిషాలాకు సుకుమార్ బయలుదేరాడు. ఇది గమనించాడు హనుమంతరావు. అనుమానం వచ్చి వాళ్ళను అనుసరించాడు. ఒకే బైక్‌పై వాళ్ళు కనపడటంతో ఆశ్చర్యపోయాడు. సుకుమార్ పార్కు దగ్గర బైక్ పార్కింగ్ చేశాడు. ఇద్దరూ పార్క్‌లోకి నడిచారు. హనుమంతరావు మెల్లగా వారి కంట పడకుండా ఓ చోట నక్కాడు. వనజ మాటలు స్పష్టంగా వినిపిస్తున్నాయి.

'మన పెళ్ళికి మా నాన్న ఒప్పుకోరేమో!' అంది వనజ.

'ఎందుకు?' అన్నాడు సుకుమార్.

'మా నాన్నకి కులం పట్టింపు ఎక్కువ! ఒప్పుకోకపోతే ఎక్కడికైనా వెళ్లి, పెళ్లి చేసుకుందాం' అంది

'తప్పు వనజా! అలా చేయకూడదు. ఆయనతో నేను మాట్లాడతాను. పెద్దలను అడిగే మనం పెళ్లి చేసుకోవాలి' అన్నాడు.

'నీ ఆలోచన మంచిదే కానీ, నాన్నకు పరువు చాలా ముఖ్యం. వద్దంటారేమో!' అనుమానంగా అంది.

'ఒప్పించే చేసుకుందాం...'

'ఒక వేళ వద్దంటే..?' అసహనం వ్యక్తం చేసింది.

'ఒప్పిస్తాను ఆ నమ్మకం నాకుంది' అన్నాడు సుకుమార్. ఆ మాటలు విని వెంటనే ఇల్లు చేరుకున్నాడు హనుమంతరావు.

సరిగ్గా రాత్రి తొమ్మిది గంటలకు వనజ వచ్చింది. తరువాత గంటకు సుకుమార్ వచ్చాడు. వనజ భోజనం ముగించి హాలులోకి వచ్చి చదువుకుని, దాదాపు ఒంటి గంటకు వెళ్ళి పడుకుంది. హనుమంతరావు మెల్లగా లేచి సుకుమార్ తలుపు తట్టాడు. తలుపు తీశాడు సుకుమార్. ఎదురుగా హనుమంతరావును చూసి ఆశ్చర్య పోయాడు. 'అంకుల్ ఈ టైం లో వచ్చారేం?' అన్నాడు.

'నీతో మాట్లాడాలి...' అంటూ లోపలికి నడిచాడు. 'కూర్చోండి' అంటూ కుర్చీ చూపాడు సుకుమార్. హనుమంతరావు కళ్ళద్దాలు సవరించుకుని, 'వనజ, నువ్వు...' అంటుండగా, సుకుమార్ కల్పించుకుని... 'మిమ్మల్ని అడిగే వనజను పెళ్లి చేసుకోవాలనుకుంటున్నా' అన్నాడు. ఇంకా ఏదో చెప్పబోతుంటే...

'ఆపు సుకుమార్, వనజను మర్చిపో! మాది సంప్రదాయ కుటుంబం. బంధువుల్లో ఎవరూ దీన్ని ఆమోదించరు. నాకు కూడా మీ వివాహం ఇష్టం లేదు. మా కులాచారాలే ముఖ్యం' అన్నాడు.

'ఇప్పుడు కులం ఎవరు చూస్తున్నారు' అన్నాడు సుకుమార్.

'అయితే వనజను మర్చిపోవా?'

'మీరు ఒప్పుకుంటే వివాహం చేసుకుంటాను.'

'ఒప్పుకోకపోతే?'

'ఒప్పుకొని తీరాలి.'

మాటా మాటా పెరిగింది. కోపం పట్ట లేక ఫ్లవర్ వాజ్‌తో తలపై బలంగా మోదాడు. అంతే రక్తపు చార చెంపపై జాలువారి కూలబడ్డాడు. 'సుకుమార్... సుకుమార్' అని తట్టాడు భయంగా. చలనం లేదు. శ్వాస చూశాడు. గుండె గుభేల్‌మంది హనుమంతరావుకి. అప్పుడు సమయం దాదాపు రెండున్నర దాటింది. వెంటనే శవాన్ని తీసుకుని, కారులో వేసుకుని రైలు పట్టాలపై పడేసి, చడీ చప్పుడు కాకుండా ఇంటికి వచ్చాడు. పగిలిన ఫ్లవర్‌వాజ్ కుండీ పెంకులు ఏరి పరిశుభ్రంగా తుడిచాడు. చెప్పటం పూర్తి చేశాడు హనుమంతరావు.

'నన్ను మన్నించండి. నేను కావాలని చేయలేదు. మాటా మాటా పెరిగి ఆవేశంతో ఫ్లవర్ వాజ్‌తో కొట్టాను. ఆ దెబ్బకే అతను చనిపోతాడనుకోలేదు. ఏమీ పాలుపోక నేనే రైలు పట్టాలపై పడేసి వచ్చాను' అన్నాడు.

'కావాలని చేయలేదు నిజమే! నిండుప్రాణం బలైపోయింది కదా... నిజాయితీగా ఒప్పుకున్నావు కనుక శిక్ష తగ్గుతుంది' అన్నాడు శేఖర్ బేడీలు వేస్తూ.

కోర్టులో విచారణ ప్రారంభమైంది. జడ్జి వాదోపవాదాలు విన్నాక 'నిందితునికి చంపాలనే ఉద్దేశం లేదు కనుక పది సంవత్సరాలు కఠిన కారాగార శిక్ష విధించడమైనది' అని తీర్పుచెప్పాడు. ●

> **హనుమంతరావు. అనుమానం వచ్చి వాళ్ళను అనుసరించాడు. ఒకే బైక్‌పై వాళ్ళు కనపడటంతో ఆశ్చర్యపోయాడు. సుకుమార్ పార్కు దగ్గర బైక్ పార్కింగ్ చేశాడు. ఇద్దరూ పార్క్‌లోకి నడిచారు. హనుమంతరావు మెల్లగా వారి కంట పడకుండా ఓ చోట నక్కాడు. వనజ మాటలు స్పష్టంగా వినిపిస్తున్నాయి.**

డా॥ వేనాటి శోభ
హైదరాబాద్

లెంగికంగా సహకరించమని...

● మా మామగారికి 70 ఏళ్లు. మా అత్తయ్యకు 65. ఈ మధ్య మామగారు లైంగికంగా సహకరించమని మా అత్తయ్యగారిని పోరుతున్నట్టు పాపం.. ఆవిడ చాలా ఇబ్బంది పడుతూ నాతో షేర్ చేసుకున్నారు. ఒకరంగా చెప్పాలంటే ఏడ్చేశారు. మామయ్యను మరిది వాళ్లింటికి పంపిస్తే తను మా దగ్గర ప్రశాంతంగా ఉంటానని అంటున్నారు. పరిష్కారం ఏంటో పాలుపోక మీకు రాస్తున్నాను.

- అరుంధతి, నాగ్‌పూర్

వయసు పైబడే కొద్దీ ఖాళీ సమయం ఎక్కువగా ఉండటం, ఏకాంతంగా ఉండటం, చేతిలో సెల్‌ఫోన్లు, వాటిలోని ఇంటర్‌నెట్, యూట్యూబ్, ఇంకా ఇతర సోషల్ మీడియా లాంటి వాటికి బాగా అలవాటుపడిపోయి, కొందరిలో లైంగిక కోరికలు, ఆలోచనలు ఎక్కువగా రావడం జరుగుతుంది. కొన్నిసార్లు భార్యభర్త ఇద్దరిలోను ఉండవచ్చు. అలాంటప్పుడు ఇబ్బంది లేదు. ఒకరికి ఇష్టం ఉండి, ఇంకొకరికి కష్టంగా ఉన్నప్పుడే ఇబ్బంది ఏర్పడుతుంది. కొంతమంది ఆడవారిలో వయసు పైబడే కొద్దీ హార్మోన్ల మార్పులు, ఈ వయసుకు ఇది కరెక్టుకాదు అనే సిగ్గు, బిడియం వల్ల, శారీరక సమస్యల వల్ల వారు ఇబ్బంది పడుతుంటారు. ఈ ఆలోచన ధోరణి మార్చుకొని, భార్యభర్త ఇద్దరూ పరస్పరం చర్చించుకొని, మాట్లాడుకొని సహకరించుకోవలసిన విషయం. ఈ వయసులో ఆడవారిలో ఈస్ట్రోజన్ హార్మోన్ తగ్గిపోవడం వల్ల వీరిలో లైంగిక కోరికలు లేకపోవడం, యోనిభాగంలో చెమ్మలేకపోవడం వల్ల కలయికలో విపరీతమైన మంట, నొప్పి లాంటి ఇబ్బందులతో చాలా మంది భయపడి ఆసక్తి చూపించరు. ఈ సమస్యకు గైనకాలజిస్ట్‌ను సంప్రదిస్తే ఈస్ట్రోజన్ హార్మోన్‌కు సంబంధించిన మందులు, క్రీములు లేదా లూబ్రికేటింగ్ జెల్స్‌ను సూచించడం జరుగుతుంది. ఈ వయసులో భార్యభర్తలను దూరం చేయడం సరికాదు. ఒకసారి మీ మామగారికి కూడా డాక్టర్‌తో కౌన్సెలింగ్ ఇప్పించడం మంచిది.

● మాకు ట్విన్స్. పాప, బాబు. పన్నెండేళ్లు. ప్యూబర్టీ గురించి, శరీరంలో జరిగే మార్పుల గురించి ఇద్దరికీ వివరించేందుకు ఈ వయసు కరెక్టేనా? చెప్పాచ్చంటారా? ఇంటర్నెట్‌లో చూసుకొని ఏదో ఊహించుకొని ఇంకేదో అర్థం చేసుకునేకంటే మేమిద్దరం చెబితే బెటరేమో అనుకుంటున్నాం డాక్టర్ గారు! సలహా ఇవ్వగలరు..

- టి. రామ్మోహన్, హుబ్లీ

మీ ఆలోచన చాలా కరెక్ట్‌గా ఉంది. ఈ ఆధునిక కాలంలో పిల్లలు చాలా ఫాస్ట్‌గా ఉన్నారు. అలాగే వారు అన్నిటినీ తొందరగా పసిగట్టగలుగుతున్నారు. అన్ని విషయాలు తెలుసుకోవడానికి ఇంటర్నెట్, ఫేస్‌బుక్ లాంటి సోషల్ మీడియా వారికి అందుబాటులో ఉండి ఉపయోగపడుతున్నాయి. కాని మీరనుకున్నట్లే చాలా పిల్లలు ఈ మీడియాలో చూసి సగం అర్థం అయ్యి సగం అర్థంకాక ఇబ్బంది పడుతూ, వారికి వారే ఏదో ఊహించుకుంటూ ఉంటారు. కాబట్టి తల్లిదండ్రులు, తమ పిల్లలకు పది-పదకొండేళ్ల నుంచే వారి శరీరనిర్మాణం, అవయవాలు, వాటి పనితీరు, వయసుతోపాటు వాటిలో వచ్చే మార్పుల గురించి చెప్పడం చాలా అవసరం. ఆడపిల్లలకైతే వారి శరీరంలో మార్పులు, రొమ్ములు పెరగడం, తెల్లబట్ట అవ్వడం, మొటిమలు, పీరియడ్స్‌లాంటి వాటి గురించి ముందే చెప్పడం వల్ల వారు ఆ మార్పులను అర్థం చేసుకొని వాటికి కంగారుపడకుండా సంసిద్ధంగా ఉంటారు. అలాగే ఆడపిల్లలకు పౌష్టికాహారం తీసుకోవడం, వ్యాయామాల గురించి, సమాజంలో ఎలా నడుచుకోవాలి, బ్యాడ్‌టచ్, గుడ్‌టచ్‌లాంటి వాటి గురించీ వివరించాలి. మగ పిల్లలకు కూడా వారి శరీరంలో మార్పులు, గొంతు మార్పు, మీసాలు, గడ్డాల గురించి, జననేంద్రియాల గురించి, శారీరక శుభ్రత, ఆడ పిల్లలతో ఎలా మెలగాలి, పెద్దవారిని గౌరవించడం లాంటి అనేక విషయాలను వారికి మెల్లగా, ఓపికగా వివరించవలసి ఉంటుంది. ఇవన్నీ అందరిలోనూ సాధారణంగా జరిగే మార్పులే అని తెలుపుతూ, వారితో స్నేహంగా మెలుగుతూ, ఇదే సృష్టి రహస్యం అని చెప్పి, వారి సందేహాలను సంకోచించకుండా తీర్చడం మంచింది. ●

• వారఫలాలు

16 ఆగస్టు నుంచి 22 ఆగస్టు 2020 వరకు

సింహంభట్ల సుబ్బారావు
జ్యోతిష్య పండితులు

మేషం: (అశ్వని, భరణి, కృత్తిక 1 పా.)

ఆకస్మిక ధనలాభ సూచనలు. ప్రముఖులు మీకు అన్నివిధాలా సహాయపడతారు. ఆలోచనలు కార్యరూపంలో పెట్టడంలో విజయం సాధిస్తారు. చేపట్టిన పనులలో ఆటంకాలు తొలగుతాయి. వాహనాలు, గృహం కొనుగోలు యత్నాలు కొంత మేర కలసివస్తాయి. వివాదాలు కొన్ని పరిష్కారమవుతాయి. వ్యాపారాలలో అనుకున్న మేర లాభాలు దక్కుతాయి. ఉద్యోగాలలో సమస్యలు తీరి ఊరట చెందుతారు. పారిశ్రామికవర్గాల వారు ఆటుపోట్లు అధిగమిస్తారు. వారం మధ్యలో అనుకోని ధనవ్యయం. అనారోగ్యం. గులాబి, ఆకుపచ్చ రంగులు. దక్షిణదిశ ప్రయాణాలు అనుకూలం. హయగ్రీవస్తోత్రాలు పఠించండి.

వృషభం: (కృత్తిక 2,3,4 పా, రోహిణి, మృగశిర 1,2 పా.)

పరిస్థితుల ప్రభావంతో కొన్ని ముఖ్య వ్యవహారాలను వాయిదా వేస్తారు. ఆలోచనలు స్థిరంగా ఉండక గందరగోళంలో పడతారు. ఆర్థికంగా ఇబ్బందులు ఎదురై అప్పుల కోసం యత్నిస్తారు. బంధువులు మీపై కొన్ని అపవాదులు మోపవచ్చు. ఆరోగ్యంపై శ్రద్ధ వహించండి. విద్యార్థుల శ్రమ అంతగా ఫలించదు. ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. ఇంటి నిర్మాణాల్లో ఆటంకాలు. వ్యాపారాలు స్వల్పంగా లాభిస్తాయి. ఉద్యోగాలలో ఆటుపోట్లు, ఒత్తిడులు తప్పకపోవచ్చు. రాజకీయవర్గాలకు అంచనాలు తప్పుతాయి. వారం మధ్యలో శుభవార్తలు. వాహనయోగం. పసుపు, నేరేడు రంగులు. తూర్పుదిశ ప్రయాణాలు అనుకూలం. వేంకటేశ్వరస్వామి స్తోత్రాలు పఠించండి.

మిథునం: (మృగశిర 3,4, ఆరుద్ర, పునర్వసు 1,2,3 పా.)

కొత్త పనులు చేపట్టి విజయవంతంగా సాగుతాయి. ఆప్తులు మీకు సహాయకారులుగా నిలుస్తారు. కొన్ని సమస్యలు తీరి ఊరట చెందుతారు. ప్రతికూల పరిస్థితులలో సైతం నేర్పుగా ముందుకు సాగుతారు. ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. కొన్ని బాకీలు వసూలవుతాయి. విద్యార్థుల కృషి ఫలిస్తుంది. ఆస్తుల విషయంలో చికాకులు తొలగుతాయి. ఇంటి నిర్మాణయత్నాలు కార్యరూపం దాలుస్తాయి. వ్యాపారాలు ఉత్సాహవంతంగా సాగుతాయి. ఉద్యోగాలలో కొన్ని మార్పులు జరిగే వీలుంది. కళారంగం వారికి శుభవార్తలు. వారం చివరిలో వ్యయప్రయాసలు. ఆరోగ్యభంగం. ఆకుపచ్చ, నేరేడు రంగులు. పశ్చిమదిశ ప్రయాణాలు అనుకూలం. దేవీఖడ్గమాల పఠించండి.

కర్కాటకం: (పునర్వసు 4 పా., పుష్యమి, ఆశ్లేష)

కుటుంబసభ్యుల ప్రోత్సాహంతో ముందుకు సాగి విజయాలు సాధిస్తారు. ప్రముఖులతో పరిచయాలు ఏర్పడవచ్చు. ఏ వ్యవహారమైనా సకాలంలో పూర్తి చేస్తారు. ఆర్థిక విషయాలలో ఒడిదుడుకులు తొలగుతాయి. గృహం, వాహనాల కొనుగోలులో ఆటంకాలు తొలగుతాయి. ఆప్తుల ద్వారా అందిన సమాచారం ఊరట కలిగిస్తుంది. వ్యాపారాలు మరింత ఉత్సాహవంతంగా కొనసాగుతాయి. ఉద్యోగాలలో మీ ఊహలు నిజం కాగలవు. పారిశ్రామికవర్గాలకు అవకాశాలు అప్రయత్నంగా దక్కుతాయి. వారం ప్రారంభంలో ఆరోగ్యభంగం. బంధువులతో వివాదాలు. పసుపు, లేత ఎరుపు రంగులు. ఉత్తరదిశ ప్రయాణాలు అనుకూలం. శివాష్టకం పఠించండి.

సింహం: (మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1 పా.)

కొన్ని పనులలో ప్రతిబంధకాలు తొలగుతాయి. పరిచయాలు పెరుగుతాయి. ఒక ఆసక్తికర సమాచారం ఉత్సాహాన్నిస్తుంది. ప్రముఖుల సలహాలు పొందుతారు. ఆర్థిక విషయాలు ఆశాజనకంగా ఉంటాయి. కాంట్రాక్టర్లకు శుభవార్తలు అందుతాయి. స్థిరాస్తి వివాదాలు సోదరుల సహాయంతో పరిష్కరించుకుంటారు. విద్యార్థుల యత్నాలు సానుకూలమవుతాయి. వ్యాపారాలు కొంత పుంజుకుని లాభాలు అందుతాయి. ఉద్యోగాలలో ఒత్తిడుల నుంచి బయపడతారు. కళారంగం వారికి అవకాశాలు అప్రయత్నంగా దక్కుతాయి. వారం మధ్యలో అనుకోని ఖర్చులు. కుటుంబంలో బాధ్యతలు పెరుగుతాయి. గులాబి, ఆకుపచ్చ రంగులు. దక్షిణదిశ ప్రయాణాలు అనుకూలం. ఆదిత్య హృదయం పఠించండి.

కన్య: (ఉత్తర 2,3,4 పా, హస్త, చిత్త1,2 పా.)

కొన్ని వ్యవహారాలు అనుకున్న విధంగా సాగుతాయి. కొత్త విషయాలు తెలుస్తాయి. బంధువులతో సత్సంబంధాలు నెలకొంటాయి. చిన్ననాటి మిత్రులను కలుసుకుని కష్టసుఖాలు విచారిస్తారు. ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగ్గా ఉంటుంది. ఒక సంఘటన విశేషంగా ఆకట్టుకుంటుంది. కాంట్రాక్టర్లకు ఉత్సాహవంతమైన కాలం. వాహనయోగం. ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. వ్యాపారాలు మరింత లాభిస్తాయి. ఉద్యోగాలలో నెలకొన్న ఇబ్బందులు తొలగుతాయి. కళారంగం వారికి ఒత్తిడులు తొలగుతాయి. వారం మధ్యలో ధనవ్యయం. కుటుంబసభ్యులతో విభేదాలు. తెలుపు, నీలం రంగులు. తూర్పుదిశ ప్రయాణాలు అనుకూలం. సుబ్రహ్మణ్యాష్టకం పఠించండి.

తుల: (చిత్త 3,4, స్వాతి, విశాఖ1,2,3 పా.)

కొత్త పనులు చేపట్టి సకాలంలో పూర్తి చేస్తారు. ఆత్మీయుల నుంచి ముఖ్య సమాచారం అందుతుంది. ఆర్థిక పరిస్థితి మరింత మెరుగుపడుతుంది. ఆస్తుల వ్యవహారాలలో నెలకొన్న ప్రతిష్టంభన తొలగుతుంది. గృహం, వాహనాలు కొనుగోలు యత్నాలు సఫలం కాగలవు. పాత బాకీలు వసూలై అవసరాలు తీరతాయి. వ్యాపారాలు విస్తరించడంలో విజయం సాధిస్తారు. ఉద్యోగాలలో ఊహించని మార్పులు ఉంటాయి. రాజకీయవర్గాలకు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటుంది. ఆకుపచ్చ, నేరేడు రంగులు. ఉత్తరదిశ ప్రయాణాలు అనుకూలం. అన్నపూర్ణాష్టకం పఠించండి.

వృశ్చికం: (విశాఖ 4 పా., అనూరాధ, జ్యేష్ఠ)

ముఖ్యమైన వ్యవహారాలు కొంత నిదానంగా కొనసాగుతాయి. ఆప్తులతో నెలకొన్న వివాదాలు కొంత పరిష్కారమవుతాయి. ధార్మిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. ఆర్థిక పరిస్థితి కొంత మెరుగ్గా ఉంటుంది. అయితే ఆస్తుల కొనుగోలు ప్రయత్నాలలో ముందడుగు వేస్తారు. మీ ఆలోచనలు కార్యరూపంలో పెడతారు. సంఘంలో గౌరవం పెరుగుతుంది. వివాహ యత్నాలు కలసివస్తాయి. వ్యాపారాలు విస్తరిస్తారు. ఉద్యోగాలలో ఆసక్తికర మార్పులు జరుగుతాయి. కళారంగం వారికి కొత్త ఆశలు చిగురిస్తాయి. వారం ప్రారంభంలో శ్రమాధిక్యం. స్వల్ప అనారోగ్యం. ఎరుపు, ఆకుపచ్చ రంగులు. తూర్పుదిశ ప్రయాణాలు అనుకూలం. విష్ణుసహస్రనామ పారాయణ చేయండి.

ధనుస్సు: (మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా.)

కొత్త పనులు అనుకున్న సమయానికి పూర్తి చేస్తారు. ఆత్మీయుల నుంచి ముఖ్య సమాచారం అందుతుంది. మీ నిర్ణయాలు అందర్నీ ఆశ్చర్యపరుస్తాయి. విద్యార్థుల యత్నాలు సఫలం కాగలవు. కొన్ని సమస్యలు తీరి ఊపిరిపీల్చుకుంటారు. భూములు, ఆభరణాలు కొనుగోలు చేస్తారు. ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగ్గా ఉంటుంది. వ్యాపారాల విస్తరణలో అవాంతరాలు అధిగమిస్తారు. ఉద్యోగాలలో నెలకొన్న ఇబ్బందులు తొలగుతాయి. రాజకీయవర్గాల కృషి కొంత ఫలిస్తుంది. వారం మధ్యలో అనుకోని ధనవ్యయం. ఒప్పందాలు వాయిదా. గులాబి, నేరేడు రంగులు. ఉత్తరదిశ ప్రయాణాలు అనుకూలం. గణేశ్ స్తోత్రాలు పఠించండి.

మకరం: (ఉత్తరాషాఢ 2,3,4, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1,2 పా.)

కొత్త పనులకు శ్రీకారం చుడతారు. ఆలోచనలు తక్షణం అమలు చేస్తారు. స్థిరాస్తుల విషయంలో ఒప్పందాలు చేసుకుంటారు. వివాహాది శుభకార్యాల నిర్వహణలో కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు. కుటుంబసమస్యలు పరిష్కరించుకుంటారు. ఇంటి నిర్మాణయత్నాలు కలసివస్తాయి. సంఘంలో కీర్తిప్రతిష్ఠలు మరింత పెరుగుతాయి. నిరుద్యోగులకు శుభవార్తలు అందుతాయి. వ్యాపారాల విస్తరణలో ముందడుగు వేస్తారు. ఉద్యోగాలలో అనుకున్న మార్పులు ఉండవచ్చు. కళారంగం వారికి పరిస్థితులు కొంత అనుకూలిస్తాయి. వారం చివరిలో వ్యయప్రయాసలు. అనారోగ్యం. బంధువిరోధాలు. నీలం, నేరేడురంగులు. తూర్పుదిశ ప్రయాణాలు అనుకూలం. హయగ్రీవస్తోత్రాలు పఠించండి.

కుంభం: (ధనిష్ఠ 3,4, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పా.)

ఆర్థిక పరిస్థితి సంతృప్తినిస్తుంది. వ్యవహారాలలో విజయం సాధిస్తారు. అనుకున్న పనుల్లో విజయం సాధిస్తారు. సేవాకార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. ఎంతోకాలంగా వేధిస్తున్న సమస్యల నుంచి గట్టెక్కుతారు. ప్రత్యర్థులు సైతం మీకు సహకరించడం విశేషం. ఆస్తుల కొనుగోలులో అవాంతరాలు తొలగుతాయి. ఆలయాలు సందర్శిస్తారు. వ్యాపారాలు మరింత విస్తరించడంలో ఆటంకాలు అధిగమిస్తారు. ఉద్యోగాలలో మీ స్థాయి పెరుగుతుంది. రాజకీయవర్గాలకు నూతనోత్సాహం, ఊహించని ఆహ్వానాలు. వారం ప్రారంభంలో ఆరోగ్యసమస్యలు. మిత్రులతో మాటపట్టింపులు. ఆకుపచ్చ, తెలుపు రంగులు. హనుమాన్ చాలీసా పఠించండి.

మీనం: (పూర్వాభాద్ర 4 పా., ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి)

మొదట్లో కొన్ని ఇబ్బందులు నెలకొన్నా అధిగమిస్తారు. మిత్రుల నుంచి అందిన సమాచారం ఊరటనిస్తుంది. సంఘంలో మీపై మరింత ఆదరణ పెరుగుతుంది. సోదరులతో సఖ్యత ఏర్పడుతుంది. దూరపు బంధువులతో సత్సంబంధాలు నెలకొంటాయి. కొత్త కాంట్రాక్టులు పొందుతారు. అనుకున్నది సాధించాలన్న పట్టుదలతో ముందుకు సాగుతారు. దైవదర్శనాలు చేసుకుంటారు. వ్యాపారాలు లాభసాటిగా ఉంటాయి. ఉద్యోగాలలో కొత్త హోదాలు దక్కే సూచనలు. కళారంగం వారికి ఊహించని ఆహ్వానాలు అందుతాయి. వారం ప్రారంభంలో అనారోగ్యం. కుటుంబంలో ఒత్తిడులు. ఎరుపు, నేరేడు రంగులు. దక్షిణదిశ ప్రయాణాలు అనుకూలం. శ్రీకృష్ణాష్టకం పఠించండి.

ఆధునిక తత్వసారావళి

మనుషులు నాగరికులైనది మొదలుకొని కాలగమనంలో అనేక భావజాలాలు ఉనికిలోకి వచ్చాయి. కొన్ని కాలాల్లో కొన్ని భావజాలాలు బలం పుంజుకున్నాయి. కొంతకాలం కొన్ని ప్రాంతాల్లో ప్రబలంగా ప్రభావం చూపిన భావజాలాలు కొన్ని కొన ఊపిరి దశకు చేరుకున్నాయి. భావజాలాల మూలాలు, వాటి ఉత్థాన పతనాల గురించి సమగ్రంగా తెలుసుకోవాలంటే చరిత్రను తిరగేయాల్సిందే!

చరిత్ర లోతుల్లోకి వెళ్లి ఎస్.జైపాల్‌రెడ్డి రాసిన 'పది భావజాలాలు' ఒక ఆధునిక తత్వసారావళి. దేశ దేశాల్లోని రాజకీయాలను, వాటి ద్వారా ప్రజల జీవితాలను ప్రభావితం చేస్తున్న భావజాలాలను సమ్యక్ దృష్టితో పరిశీలించిన వారు చాలా అరుదు. వృత్తి రాజకీయ నాయకుడే అయినప్పటికీ ఎస్.జైపాల్‌రెడ్డి అరుదైన మేధావి. 'పది భావజాలాలు' పుస్తకంలో ఆయన పది భావజాలాలను వీలైనంత తటస్థంగానే పరిచయం చేశారు. ఈ పుస్తక రచనలో తటస్థంగా ఉండటానికి ప్రయత్నించినట్లు ఆయన తన ముందుమాటలో స్వయంగా చెప్పుకున్నారు కూడా. ఆధునిక భావజాలాల వ్యాప్తికి నేపథ్యంగా సాంస్కృతిక పునరుజ్జీవనం, మానవవాదం, మత సంస్కరణ, శాస్త్ర విజ్ఞాన విప్లవాల గురించి కూడా సమూలంగా పరిచయం చేశారు. వీటిని పరిచయం చేయడానికి ప్రపంచ చరిత్రను స్థూలంగా స్పృశిస్తూనే, వర్తమాన ప్రపంచానికి రూపురేఖలు దిద్దిన ప్రధాన భావ జాలాలను చర్చించిన తీరు పాఠకులను అమితంగా ఆకట్టుకుంటుంది. ఎస్.జైపాల్‌రెడ్డి ఇంగ్లిష్‌లో రాసిన ఈ పుస్తకాన్ని కల్లూరి భాస్కరం తెలుగులోకి అనువదించారు. సరళంగా సాగిన అనువాదం పాఠకులను ఏకబిగిన చదివించేదిగా ఉంది. చరిత్ర, ఆర్థిక, రాజకీయశాస్త్రాల అధ్యాపకులు, విద్యార్థులు, పాత్రికేయులు తప్పనిసరిగా చదవాల్సిన పుస్తకం ఇది.

• దాసు

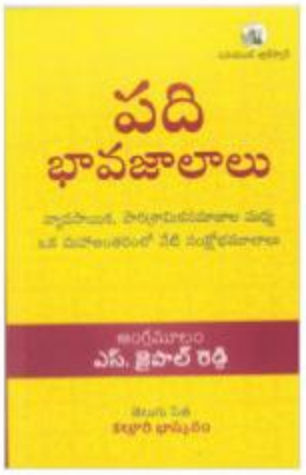

పది భావజాలాలు
ఆంగ్లమూలం: ఎస్.జైపాల్‌రెడ్డి
తెలుగు సేత: కల్లూరి భాస్కరం
పేజీలు: 330
ప్రచురణ: ఓరియంట్ బ్లాక్‌స్వాన్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
3-6-752, హిమాయత్‌నగర్,
హైదరాబాద్-500029

విశేష అక్షర గణపతి

సకల విద్యలకూ వజ్జ, సమస్త విఘ్నాలకూ వెజ్జు అయిన గణపతి గురించి వినాయక చవితినాటి పూజలో వచ్చే కథలో తప్ప సమగ్రంగా తెలిసిన వారు తక్కువే అని చెప్పాలి. నిజానికి ఆయన గురించిన కథలు ప్రతి పురాణంలోనూ ఉన్నాయి. శ్రద్ధగా చదివి ఆకళింపు చేసుకున్నవారికి ఆ విఘ్నాధిపతి సులువుగానే అర్థమవుతాడు. అయితే అందుకు ఎన్నో గ్రంథాలను అధ్యయనం చేయాల్సి ఉంటుంది. అది అందరికీ సాధ్యం కాకపోవచ్చు. అందుకే వైదికాధ్యాత్మిక మార్గంలో శ్రద్ధాభక్తులతో 'నమామి వేదమాతరమ్' అనే ధార్మిక మాస పత్రికను దీర్ఘకాలంగా నిర్వహిస్తున్న విశ్వనాథ శోభనాద్రి గణపతి తత్త్వం, చరిత్రలకు సంబంధించిన వాఙ్మయాన్నంతటినీ ఒకచోటకు చేర్చి జిజ్ఞాసువులకు అందుబాటులో ఉండేలా గజానన చరిత్ర అనే సుందర గ్రంథాన్ని అందించారు. గణపతికి విశ్వనాథుడు తండ్రి. ఆ విశ్వనాథ వారి వంశంలో పుట్టినందువల్ల కాబోలు వినాయకుడి ఆవిర్భావం మొదలుకుని, ఆయన భక్తులను అనుగ్రహించిన కథలు, ఆయన సాధించిన విజయాలను గురించి ఎంతో సరళంగా, మరెంతో సుందరంగా అన్నింటినీ మించి ఆసక్తికరంగా ఈ 'గజానన చరిత్ర' అనే గ్రంథాన్ని తీర్చిదిద్దారు రచయిత.

ఇందులో పరమాత్మ తనకు తాను గణపతిగా ఎందుకు ప్రకటించుకున్నాడు, గణపతిగా అవతరించడంలోని ఆంతర్యం ఏమిటి, గణపతి పూజావిధానం ఏమిటి, గణపతి చేసిన యుద్ధాలు, సాధించిన విజయాలు, భక్తులను అనుగ్రహించిన విశేషాలు ఏమిటి, సంకటహరునిగా, సకల విఘ్నాలను శాంతింపచేసే వానిగా తొలిపూజలందుకుంటున్న గణపతి గజాననుడు ఎలాగయ్యాడు... వంటి ఎన్నో విషయాలను ఇముడ్చుకున్న ఈ గ్రంథం నిత్యపారాయణ చేయదగ్గది. సమయం, ఆసక్తి అంతగా లేనివారు కూడా ఈ పుస్తక పుటలను తిరగేసినా ఉపయోగకరమైన విశేషాలనెన్నో తెలుసుకోవచ్చు. రానున్న గణేశ చతుర్థికి ఈ గ్రంథాన్ని దగ్గర పెట్టుకుని శ్రద్ధగా పూజ చేసుకోవచ్చు.

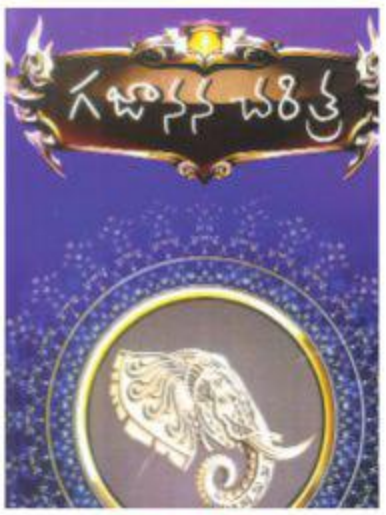

గజానన చరిత్ర
పుటలు: 236, వెల రూ. 100

సత్య ధర్మాలను కళ్లకు కట్టే అక్షరవనం

ప్రస్తుత కాలంలో ఎవరిని కదిలించబోయినా మనశ్శాంతి లేదంటున్నారు. కలిగిన వారిదీ అదే పరిస్థితి. లేనివారిదీ అదే పరిస్థితి. మనం భౌతికంగా, మానసికంగా తీసుకుంటున్న కలుషితాహారమే అందుకు కారణం. మనం ఎటువంటి ఆహారం తీసుకుంటే అటువంటి భావనలు కలుగుతాయి. శుద్ధమైన మనస్సుతో శుచిగా వండి వడ్డించిన అన్నం తింటే మంచి మనస్సు కలుగుతుంది. నేరప్రవృత్తి గల వారి సంపాదనతో, అశుచిగా, వికాకుగా వండి వడ్డించిన ఆహారం తిన్నవారి మనస్సు నేరప్రవృత్తికి అలవాటు పడుతుంది. అందుకే సత్యాన్నే పలకాలి. ధర్మాన్ని అనుసరించాలి. అదేవిధంగా కోరికలు లేకుండా భగవంతుని ధ్యానించడం దాదాపు కనిపించడం లేదు. నిష్కామంగా తపస్సు చేస్తే మానసికంగా ఎంతో ప్రశాంతత కలుగుతుంది. అయితే ఈ విధంగా బోధలు చేస్తే ఎవరూ లెక్కపెట్టరు. ఆ మాటలను చెవిన వేసుకోవడానికి కూడా అంతగా ఇష్టపడరు. అందుకే కవిసమ్రాట్ వంశంలో జన్మించిన శోభనాద్రి తపోవనం పేరిట ఒక చక్కటి పుస్తకాన్ని రచించారు. ఆద్యంతం ఆసక్తికరమైన మలుపులతో ఉన్న ఈ నవల ఆసాంతం చదివిస్తుంది. అక్కడక్కడ అక్షర దోషాలు, గ్రాంథిక పదాలు, విరామ చిహ్నాలు సరిగా లేకపోవడాన్ని మినహాయిస్తే చక్కటి పుస్తకాన్ని చదివామన్న అనుభూతి కలిగిస్తుంది. తపస్సు అంటే ఏమిటి, ఎలా చేయాలి, ఈ కాలంలో చేయదగ్గ తపస్సు ఎలా ఉండాలి, దాని వల్ల కలిగే ప్రయోజనమేమిటనేది ఈ నవల చెప్పకనే చెబుతుంది.

• డి.వి.ఆర్.

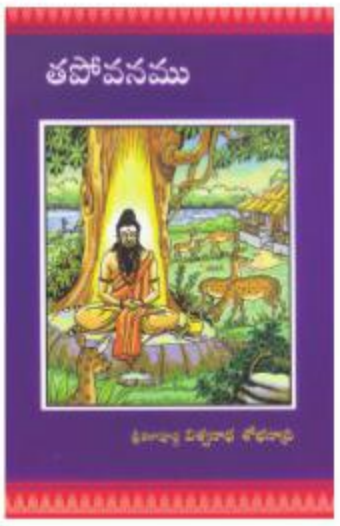

తపోవనము
పుటలు: 244, వెల రూ. 100
పై రెండు పుస్తకాలూ లభించే చోటు:
విశ్వనాథ శోభనాద్రి లిటరరీ ఫౌండేషన్,
16-2-836/బి/3, ఎల్.ఐ.సి. ఆలనీ,
సైదాబాద్,
హైదరాబాద్- 59,
సెల్: 94406 66669

పదశోధన - 594

నిర్వహణ : అదృష్టదీపక్

1		2	■	3		■	4		5
	■		■		■	6		■	
■	7		8	1 0	1 0		1 0	9	1 0
10	1 0	■	1 0	■	11			1 0	
12 0		13	■	14	■	1 0	■	15	
■	16		1 0	1 0	17	■	18 0		■
19		1 0	■	20 0		1 0	21		1 0
1 0		■	22	■	23	1 0	■	1 0	■
24	■	25 0		■	1 0	■	26	1 0	■
27		■	28 0		■	29			

ఆధారాలు

అడ్డం

1. వాడుకలో బుద్బుదం (3)
3. పొమ్మన లేక పెట్టేది (2)
4. కొంచెం తగ్గిన మకరందం (3)
6. మగువ (2)
7. అన్నకణాలు (4)
9. వయస్సు (2)
10. ఆలోచన (2)
11. జడను పొడవు చేసే వరం (3)
12. ఒక సువాసన మొక్క (3)
15. స్నేహం (2)
16. సత్యవ్రతుడైన చక్రవర్తి (5)
18. విరామంలో దొరికే చేప (2)
19. ఊపిరి (2)
20. చేవలు పట్టే జాలం (2)
21. ఈయుగంతో వచ్చే సంపద (3)
23. ఆకు, సైన్యం (2)
25. వ్రతం (2)
26. పాద తాడనం (2)
27. అధరముద్ర (2)
28. తునుక, ముక్క (2)
29. అజ్ఞాతవాసంలో భీముడు (4)

నిలువు

1. వస్త్రం మీద నేసిన పువ్వు (2)
2. నీటిలో పడి కనిపించకుండా పోవడం (3)
3. గొర్రెపోతు (3)
4. మది, బుద్ధి (2)
5. ఈ బియ్యం ఆరోగ్యకరం అంటారు (5)
6. వరం ఇస్తున్న కలువ (4)
7. ప్రపంచ ప్రఖ్యాత గజల్ గాయకుడు (6)
8. కడుపు (2)
10. ఊచు, అటూ ఇటూ ఆడించు (2)
13. వింటి అల్లెతాడు, స్త్రీ (2)
14. నాగమాత (3)
15. పిల్లలు పుస్తకాల మధ్య దాచుకునే పక్షి ఈకలు (6)
17. క్రింద నుంచి వదలడు (4)
18. ఆగమనం (2)
22. నాముఖంలా ఉండే ముందుమాట (3)
24. సర్పం (2)
26. శిరస్సు (2)

పదశోధన - 593 జవాబు

1 ఉ	ష	2 శ్రీ	■	3 స	4 ము	ద్రం	■	5 తా	6 పం
త్స	■	7 రా	8 మ	దా	సు	■	9 గో	■	తా
10 వం	గ	ము	ల్లు	1 0	11 ఉ	రి	1 ఖు	12 ద	1 ఉ
■	1 0	13 ని	1 ఉ	14 ద	■	■	15 దం	1 ద	■
16 ఏ	ర	ద	■	17 మ	య	18 ఏ	భ	■	19 లౌ
దం	■	20 య	1 మొ	1 ప	■	21 మం	1 ఉ	రి	■
22 తి	మం	1 చే	■	23 కాం	క్ష	1 0	మూ	■	24 శా
1 0	■	25 త	క్కె	ద	■	26 గొ	ధ	1 శా	రి
27 తు	పా	1 ను	■	■	28 ఏ	■	మ	1 0	క
ప్టె	■	■	29 ఉ	పో	లం	■	30 తే	గ	లు

• పెద్దల మాట

సత్యం బ్రూయాత్ ప్రియం బ్రూయాత్
న బ్రూయాత్ సత్యమప్రియం
ప్రియంచ నానృతం బ్రూయాత్
ఏష ధర్మ స్సనాతనః

ఎప్పుడూ సత్యాన్నే పలకాలి. ప్రియ వచనాలనే పలకాలి. సత్యమైనా అప్రియమైన మాటలను పలకరాదు. ప్రియమైనదైనప్పటికీ అసత్యాన్ని పలకరాదు. ఇదే సతనాతన ధర్మం.

• పదవినోదం

గడులలో అస్తవ్యస్తంగా ఇచ్చిన అక్షరాలను సరైన వరుసలో పదాలుగా అమర్చండి. గడులలో వృత్తాల నడుమ ఇచ్చిన అక్షరాలతో వచ్చే అర్థవంతమైన పదబంధాన్ని కనుక్కోండి.

1	డా	నం	ద	జెం	వం
2	న	టా	రం	ప	పై
3	న	డ	వా	క	రా
4	స	త	పి	రం	
5	ల	లు	జు	పా	

పదవినోదం జవాబులు

ఇ						
రి						
ఉ						
ఖు						
ను						
స్త్రి						
ంజ						

1.జెండాపండగం 2.పైన పటారం 3.నానరాకు 4.పిసరంత 5.జాలపాలు

1					
2					
3					
4					
5					

సుడోకు - 355

	3	5					7	1
			8					4
			3					9
				5	4			
3	9					2		
7		6			9			
1		7		6		4		
			5		2	7		
	6					3	9	

సుడోకు - 354

2	6	1	7	8	5	3	4	9
7	9	4	3	1	2	8	6	5
5	3	8	9	6	4	2	1	7
1	2	3	5	9	7	6	8	4
6	8	9	4	2	1	7	5	3
4	7	5	8	3	6	9	2	1
9	4	6	2	5	3	1	7	8
8	1	7	6	4	9	5	3	2
3	5	2	1	7	8	4	9	6

• మననం

మనం ధర్మం గురించి, గౌరవం గురించి, హేతువు గురించి ఎన్నెన్నో మాట్లాడతాం. నిజానికి మనలోని మన ఆలోచన ఈ భావనల్లో ఏ ఒక్క దానినీ యదార్థాంశంగా తర్జుమా చేయలేవు.

- విల్హెమ్ వుంట్
జర్మన్ సైకాలజిస్ట్
జననం: 16 ఆగస్టు 1832
మరణం: 31 ఆగస్టు 1920

Cute insects

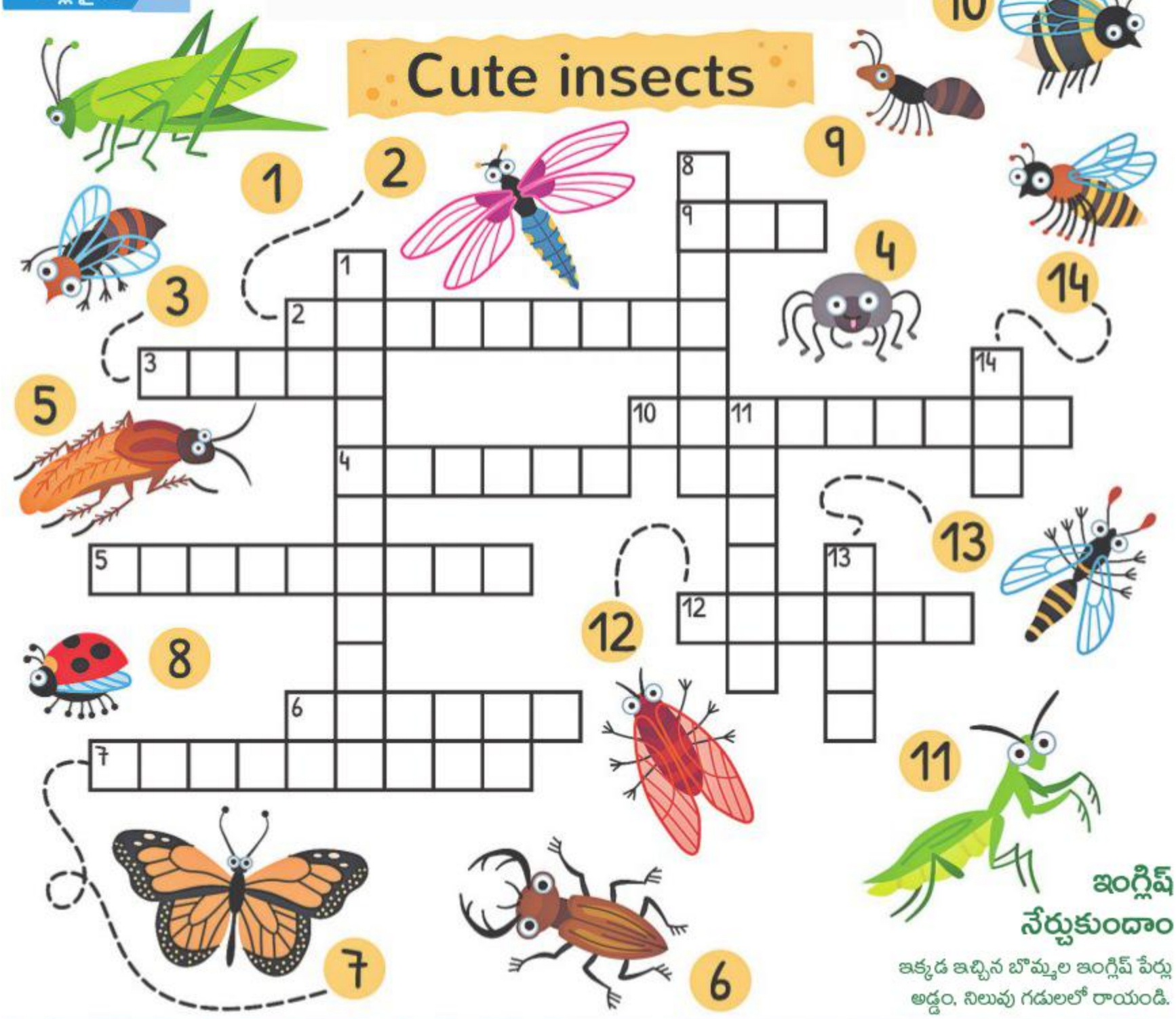

ఇంగ్లీష్ నేర్చుకుందాం

ఇక్కడ ఇచ్చిన బొమ్మల ఇంగ్లీష్ పేర్లు అడ్డం, నిలువు గడులలో రాయండి.

అది ఏమిటి?

పక్కనున్న క్వోకా ఆధారంగా ఎడమవైపు ఉన్న వాటిలో సరైన నీడ కనిపెట్టండి.

రంగులు వేయండి

సమాధానాలు

ఇంగ్లీష్ క్విస్: 1.Grasshopper 2.Dragonfly 3.Musca 4.Spider 5.Cockroach 6.beetle 7.butterfly 10.bumblebee 12.Cicada 13.Wasp 14.Bee

అది ఏమిటి: 4

ఇష్టముంటే కష్టముండదు!

• బి. వి. పట్నాయక్

ఎలుగు పిల్ల గురుకులంలో చేరినప్పటి నుంచి బుద్ధిగా చదువుకోవడం మొదలు పెట్టింది.

క్రమశిక్షణతో నడుచుకుంటున్న ఎలుగు పిల్లను చూసి ముగ్ధురాలైన కోతి తన పిల్లను కూడా గురుకులంలో చేర్పించింది.

అల్లరి పనులకు అలవాటు పడ్డ కోతిపిల్ల ఏదో వంక చెప్పి గురుకులానికి డుమ్మా కొడుతుండేది. పిల్ల చేష్టలకు విసిగిన తల్లికోతి, పిల్లకోతిని నిలదీసి అడిగేసరికి పాఠాలు అర్థం కాకుంటున్నాయంటూ గోలపెట్టి ఏడ్చింది. ఏమి చేయాలో తోచక పిల్లను బుజ్జగిస్తూ ఊరుకుంది తల్లికోతి.

రెండు మూడు రోజులు గడిచాక ఎలుగు పిల్లను చూపించి 'నువ్వు కూడా ఆ మాదిరిగా నడుచుకుంటే పాఠాలన్నీ అర్థమవుతాయి. మంచి పిల్లగా నిన్ను అందరూ మెచ్చుకుంటారు' అని సుద్దులు చెప్పింది తల్లి కోతి. అప్పటికీ వినకపోతే పండ్లు, కాయల్లాంటి తినుబండారాలను లంచాలుగా ఇచ్చి గురుకులానికి బలవంతంగా పంపించింది. ఆ రోజు నుంచి తినుబండారాల సంచి భుజాన తగిలించనదే గురుకులానికి కదిలేది కాదు పిల్లకోతి. పొరపాటున గురుకులంలో చెబుతున్న పాఠాలు గురించి తల్లికోతి ప్రశ్నిస్తే, పిల్లకోతి మూతి మూడు వంకర్లు తిప్పి అలక పాన్పు ఎక్కేది. మరో రెండు మూడు రోజులు గురుకులానికి వెళ్ళడానికి పేచీ పెడుతుండేది.

పిల్ల ప్రవర్తన పట్ల తల్లికోతి ఆందోళన చెందింది. తన పిల్లలో మార్పు కోసం ఏంచేయాలో సలహా ఇవ్వమని ఎలుగుని అడిగింది కోతి.

'చదువుకి ఇష్టం ప్రధానం. ఇష్టమున్న చోట కష్టముండదు. అసలు నీ పిల్లకు ఇష్టమనేది ఏ విధంగా ఉంటుందో రుచి చూపించు' సలహా ఇచ్చింది ఎలుగు.

తెల్లారి గురుకులానికి వెళ్ళే సమయానికి పిల్లకోతి మారాం చేయడానికి సిద్ధపడింది. అది గమనించిన తల్లికోతి 'ఈ రోజు గురుకులానికి నువ్వు వెళ్ళనవసరం లేదు' ఊరించినట్టు చెప్పింది.

ఆశ్చర్యపోతూ 'నిజమా!' అంటూ నోళ్లెబెట్టింది పిల్లకోతి.

'నిజమే నీకు నచ్చిన పని నువ్వు చేసుకో! నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. ఆహార సంపాదనకు నేను వెళ్తున్నాను. వచ్చేసరికి ఆలస్యం కావచ్చు. నీ మధ్యాహ్న భోజనం కోసం తొర్రలో పళ్ళు, దుంపలు ఉంచాను' అని చెప్పి వెళ్ళిపోయింది తల్లికోతి.

తల్లి మాటలు పిల్లకోతి చెవులకు ఇంపుగా వినిపించాయి. తల్లికోతి వెళ్ళిన వెంటనే కనిపించిన జంతువుల పిల్లలతో దాగుడుమూతల ఆట ప్రారంభించింది. కొంత సమయం గడిచాక జంతువుల పిల్లలన్నీ వాటి వాటి నివాసాలకు వెళ్ళిపోవడంతో కొమ్మలపై ఊగుతూ కాలక్షేపం చేయసాగింది.

సాయంత్రం వేళ కావచ్చింది. తల్లికోతి తను సంపాదించిన ఆహారపదార్థాలు పట్టుకొని నివాసానికి వచ్చింది. అప్పటికి పిల్లకోతి, తల్లికోతి రాకను గమనించకుండా ఆడుతునే ఉంది. పిల్లను చూసి నవ్వు కొని ఆహార పదార్థాలు భద్ర పరచడానికి తొర్రవైపు వెళ్ళింది తల్లికోతి. పిల్లకోతికి దాచిన ఆహార పదార్థాలు ఎప్పటి మాదిరిగా అక్కడే ఉండటంతో ఆటలో పడి తిండి విషయం మరిచిందన్న సంగతి గుర్తించి పిల్లకోతిని పిలిచింది. 'అప్పుడే వచ్చేశావా?' అంటూ ఆట ఆపి తల్లి దగ్గరకు వచ్చింది పిల్లకోతి.

'అప్పుడే అంటావేమిటి, ఇప్పుడు సమయం ఎంతయ్యిందో తెలుసా?' అడిగింది తల్లికోతి.

'ఎంతయ్యిందేమిటి?' అర్థంగాక అడిగింది పిల్లకోతి.

'సూర్యుడు పడమరకు వచ్చిన సంగతి కూడా నువ్వు గమనించలేదా?' సాగదీసింది తల్లికోతి.

'నాకు తెలియకుండానే ఇంత సమయం గడిచిపోయిందా?' ఆశ్చర్యంగా అంది పిల్లకోతి.

'ఎక్కడైతే తెలియకుండా సమయం గడిచిపోతుందో అక్కడ మన ఏకాగ్రత నూటికి నూరుపాళ్ళు నిలిచినట్టు అని అర్థం. నువ్వు ఆటలో మునిగి తిండి విషయం మరచిపోయావంటే ఆటపై నీ ఏకాగ్రత ఎంత ఉందో స్పష్టమవుతుంది. తిండిపై ధ్యాస లేనంత ఏకాగ్రత ఎలా పుట్టుకొచ్చిందో?' అడిగింది తల్లికోతి.

'నాకు ఆటలంటే చాలా ఇష్టం. అందువల్లనే కాబోలు...' సమాధానమిచ్చింది పిల్లకోతి.

'దేనికైనా ఇష్టమన్నది ప్రధానం. ఇష్టమనేది మనం దేనిపై పెంచుకుంటే దానిపై ఏకాగ్రత సాధన సులభమౌతుంది. పుట్టినప్పటి నుంచి నీకు ఆటలు రావు. వయస్సు పెరుగుతున్న కొద్దీ ఆటలపై మక్కువ పెంచుకున్నావు. నిజమా? అబద్ధమా? అడిగింది తల్లికోతి.

'నిజమే!' అంగీకరించింది పిల్లకోతి.

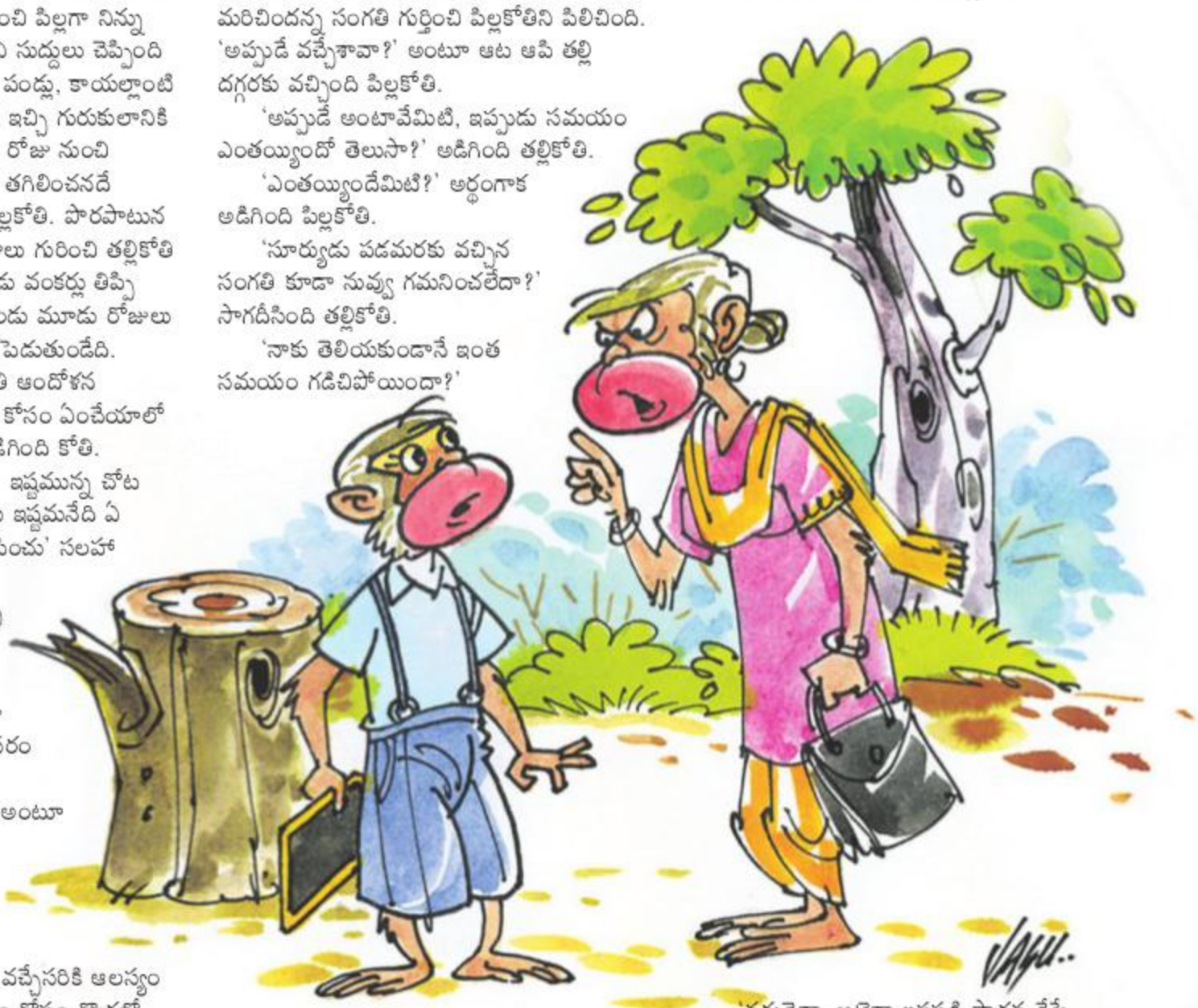

'చదువైనా, ఆటైనా ఇష్టపడి సాధన చేస్తే ఒక్కటే! తల్లిదండ్రులచేత పదిసార్లు చెప్పించుకునే తోపుడు చదువు కన్నా తనకు తానుగా ఇష్టపడి చదివే చదువు కొద్దిగానైనా అన్ని విధాల మేలు చేకూరుస్తుంది. చదవాలన్న కుతూహలం ఉంటే అర్థంకాని విషయం అంటూ ఏదీ ఉండదు' వివరించి చెప్పింది తల్లికోతి.

'చదువు విషయంలో వెనకబడడానికి కారణం ఇప్పుడు తెలిసింది' అంటూ తన తప్పును ఒప్పుకున్న పిల్లకోతి, 'రేపటి నుంచి ఇష్టపడి చదువుతాను' అంటూ తల్లి ఒడిని చేరింది.

పిల్లలో మార్పు వచ్చినందుకు ముద్దులతో ముంచెత్తిన తల్లికోతి దగ్గరుండి గోరు ముద్దలు తినిపించడం ప్రారంభించింది.

విండ్‌సర్ కేసిల్ గార్డెన్స్

బ్రిటన్‌లోని రాచభవనాల్లో ఒకటైన విండసర్ కేసిల్ తలుపులు ఇటీవల ప్రజల కోసం తెరుచుకున్నాయి. విండసర్ కేసిల్ ప్రాంగణంలోని గార్డెన్స్‌లో విహరించే అవకాశం లభించడంతో సందర్శకులు హర్షాతిరేకాలు వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ప్రజల సందర్శనకు అనుమతిస్తూ విండ్‌సర్ కేసిల్ తలుపులు తెరుచుకోవడం గడచిన నలభయ్యేళ్లలో ఇదే తొలిసారి.

RNI Reg No.APTEL/2008/23482

ధర
75 డాలర్లు
(రూ.5,619)

సోయా మిల్క్ అండ్ మోర్..

ఈ రోజుల్లో ప్రతి పిన్ను పనికీ మెషిన్లు అత్యవసర వస్తువులుగా మారిపోయాయి. దానికి కారణం... కావాల్సినంత తీరిక, సరిపడేంత ఓపిక లేకపోవడమే. అయితే ఒక్కో పనికి ఒక్కో మెషిన్ కంటే.. రెండు మూడు పనులను సహకరించే మల్టీఫంక్షన్ మెషిన్లకే ఇప్పుడు డిమాండ్ ఎక్కువగా ఉంటోంది. అందులో భాగమే ఈ మినీ మల్టీ మేకర్. ఇందులో సోయా మిల్క్, రైస్ పేస్ట్, బాయిల్డ్ వాటర్, స్టీమ్ కుకింగ్, స్ప్రౌట్ వంటి ఎన్నో ఆప్షన్స్ ఉన్నాయి. అయితే సోయా మిల్క్ తయారికే 35 నిమిషాలు, రైస్ పేస్ట్‌కి 28 నిమిషాలు, వాటర్ బాయిలింగ్‌కు 10 నిమిషాలు, స్టీమ్ కుకింగ్‌కు 30 నిమిషాలు, స్ప్రౌట్‌కి 5 నిమిషాల సమయం పడుతుంది. స్టెయిన్‌లెస్ స్టీల్, ఫుడ్ గ్రేడ్ మెటీరియల్‌తో రూపొందిన ఈ గాడ్జెట్‌లో చాలా రుచులను ఈజీగా సిద్ధం చేసుకోవచ్చు. దీని క్లీనింగ్ కూడా చాలా సులభం. అతి తక్కువ శ్రమతో ఇది పని చేస్తుంది. ఒకరు లేదా ఇద్దరికి సరిపడే ఆహారాన్ని ఇది బుక్ చేస్తుంది.

ధర
234 డాలర్లు
(రూ.17,565)

కాఫీ లవర్స్ ఇష్టపడేట్టు...

ఉదయాన్నే లేచిన తర్వాత కానీ.. సాయంత్రం స్నాక్స్ టైమ్‌లో కానీ, బోరు కొట్టి బాలాజీని చేసేటప్పుడు కానీ, ఉసుకు బాగోలేనప్పుడు కానీ... ఓ కప్పు కాఫీ గొంతులో పడాల్సిందే అంటారు కాఫీ లవర్స్. అలాంటి వారి కోసమే ఈ కాఫీ మేకర్. దీని ముందు భాగంలో ఉన్న డ్రై ఓపెన్ చేసుకుని, కాఫీ గింజలు వేసుకుని.. వెనుక వైపు ఉన్న మినీ ట్యాంక్‌లో నీళ్ల లేదా పాలు పోసుకుంటే సరిపోతుంది. నిమిషాల్లో రకరకాల ఫ్లేవర్స్‌లో కాఫీ రెడీ చేసుకోవచ్చు. కాఫీ బీన్ సైజును బట్టి.. కాఫీ డ్రిప్ పైప్ కిందకి జరుపుకోవచ్చు. రకరకాల సైజుల్లో కాఫీ కప్పు, ఒక మెజర్ యూనిట్ మేజరింగ్ పాలు లభిస్తాయి. ఈ గాడ్జెట్ ఇంట్లో ఉంటే.. బంధువులు, స్నేహితులు వచ్చినప్పుడు భలే ఉపయోగపడుతుంది. బ్లాక్ కాఫీ, కాప్పుచినో, లాటె, ఎస్పెస్సో, రిస్ట్రెట్టో వంటి చాలా ఫ్లేవర్స్ ఇందులో రెడీ చేసుకోవచ్చు.

ధర
160 డాలర్లు
(రూ.11,988)

నైట్ సెట్ చేస్తే చాలు..

చాలామంది ఉదయాన్నే బ్రెడ్‌ఫాస్ట్ వెయ్యకుండా, మధ్యాహ్నం భోజనం వరకు ఆలాగే ఉండిపోతారు. దానికి కారణం టైమ్‌సరిగ్గా లేక కావడమో... ఆఫీసుకు వెళ్లేవాళ్ల కోసం లంచ్, స్నాక్స్ రెడీ చేసి పెట్టడమో, ఇంట్లో అందరికీ కావాల్సినవన్నీ అమర్చి పెట్టే పనులో మునిగిపోవడమో... కారణం ఏదైతేనేం... ఉదయాన్నే టిఫిన్ తయారు చేసుకునే సమయం ఉండదు. కానీ ఇదొక్కటే అలాంటి సమస్య లేకుండా సహకరిస్తుంది ఈ మేకర్. ఇదో బ్రెడ్ మేకర్. దీని స్పెషాలిటీ ఏంటంటే... నైట్ దీనికి కావాల్సిన రెసిపీ అందిస్తే... బ్రెడ్ సెట్ చేస్తే.. ఉదయానికి రుచికరమైన బ్రెడ్ రెడీ చేసి పెడుతుంది. ఇక లేచగానే బ్రేక్‌ఫాస్ట్ మిస్ అయ్యే అవసరం రాదు. పప్పుగా జామ్ పూసుకునో, పాలల్లో తినుకునో... తినెయొచ్చు. అంతేకాదు... ఇందులో రెండు రకాల సైజుల్లో, మూడు రకాల కలర్స్‌లో బ్రెడ్ తయారవుతుంది. దానికోసం ఆప్షన్స్ సెట్ చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది. భలే ఉంది కదూ!

ఎగ్ - స్వీట్ పొటాటో కట్లెట్స్

కావలసినవి: కోడిగుడ్లు - 6 (ఇరు గుడ్లు ఉడికించి.. నచ్చిన తరిగినవిగా కోసుకోవాలి)
తురగదుంప గుజ్జు (స్వీట్ పొటాటో పేస్ట్) - పావు కప్పు
తరగండి - పావు కప్పు
ఉల్లిపాయ తరుగు - 2 టేబుల్ స్పూన్లు
కొత్తిమీర తరుగు - 1 టీ స్పూన్
గరం మసాలా - 1 టీ స్పూన్
మిరియాల పొడి - అర టీ స్పూన్
కారం - 1 టీ స్పూన్, పాలు - 2 టీ స్పూన్లు
బ్రెడ్ పొడి - పావు కప్పుతో పాటు మరో సుమారు 1 టేబుల్ స్పూన్
నూనె - సరిపడా, నీళ్లు - అర కప్పు
ఉప్పు - తగినంత

తయారీ: ముందుగా ఒక బౌల్ తీసుకుని, అందులో కోడిగుడ్డు సొనను, తురగదుంప గుజ్జు, తరగండి, ఉల్లిపాయ తరుగు, కొత్తిమీర తరుగు, గరం మసాలా, మిరియాల పొడి, కారం, పావు కప్పు బ్రెడ్ పొడి, ఉప్పు వేసుకుని, కొద్దికొద్దిగా నీళ్లు పోసుకుంటూ, గారెల పిండిలా కలుపుకోవాలి. ఇప్పుడు ఒక ప్లేట్‌లో 1 టేబుల్ స్పూన్ బ్రెడ్ పొడి, ఒక బౌల్‌లో పాలు, కోడిగుడ్డు వేసుకుని కలిపి పెట్టుకోవాలి. తర్వాత ఆ మిశ్రమాన్ని, కట్లెట్స్ ఆకారంలో చేసుకుని వాటిని గుడ్డు, పాల మిశ్రమాన్ని పట్టించి, బ్రెడ్ పొడిలో వేసి తిప్పి నూనెలో రోలింగ్ పెట్టి దోరగా వేయించుకోవాలి. వేడివేడిగా ఉన్నప్పుడే టమాటో సాస్‌తో తింటే భలే రుచిగా ఉంటాయి.

బాలుషాహి దోసట్స్

కావలసినవి:
మైదాపిండి, పంచదార - 2 కప్పులు చొప్పున
నెయ్యి - పావు కప్పు, నీళ్లు - సరిపడా
పెరుగు - 2 టేబుల్ స్పూన్లు
బేకింగ్‌సోడా - అర టీస్పూన్ (ఆరురుచిని బట్టి)
పిలకలు పాలి - అర టీ స్పూన్, నూనె - డీప్ ఫ్రై కి సరిపడా, కుంకుమ పువ్వు - తగినంత
రోజ్ వాటర్-అర టీ స్పూన్
నిమ్మరసం, బాదం ముక్కలు - 1 టీ స్పూన్ చొప్పున
ఎండు గులాబి రేకులు - అర టేబుల్ స్పూన్

తయారీ: ముందుగా ఒక బౌల్ తీసుకుని, అందులో మైదాపిండి, బేకింగ్‌సోడా, నెయ్యి, పెరుగు ఒకదాని తర్వాత ఒకటి వేసుకుని పావు కప్పు నీళ్లతో బాగా కలిపి ముద్దలా చేసుకోవాలి. అవసరం అనిపిస్తే కాస్త నీళ్లు కలుపుకోవచ్చు. ఆ మిశ్రమాన్ని అరగంట పాటు మూత పెట్టి ఉంచాలి. తర్వాత చిన్న చిన్న ఉండలుగా చేసుకుని, బాలుషా షేపులో సిద్ధం చేసుకుని పక్కన పెట్టుకోవాలి. ఇప్పుడు స్టవ్ ఆన్ చేసుకుని కళాయిలో 2 కప్పులు నీళ్లు, పంచదార వేసుకుని, పంచదార కరిగిన తర్వాత.. కుంకుమ పువ్వు, రోజ్ వాటర్, నిమ్మరసం, పిలకల పాలి వేసి పాకం పట్టుకోవాలి. మరో స్టవ్ ఆన్ చేసుకుని.. కళాయిలో నూనె పోసి బాలుషాలను దోరగా వేయించి, పాకంలో వేసుకోవాలి. చివరగా వాటిని బాదం ముక్కలు, ఎండు గులాబి రేకులతో గార్నిష్ చేసి సర్వ్ చేసుకుంటే సరిపోతుంది.

పీనట్స్ సలాడ్

కావలసినవి: వేరు శనగలు - ఒకటిన్నర కప్పు (కొద్దిగా ఉప్పు కలుపుకుని ఉడికించుకోవాలి)
టమాటో తరుగు - 2 టేబుల్ స్పూన్లు
ఉల్లిపాయ- 1 (చిన్న చిన్న ముక్కలుగా కట్ చేసుకోవాలి)
కొత్తిమీర తరుగు- కొద్దిగా
నిమ్మకాయ - 1
పచ్చిమిర్చి - 2 (చిన్న ముక్కలు చేసుకోవాలి)
కారం - అర టీ స్పూన్
చాట్ మసాలా - అర టీ స్పూన్, ఉప్పు - తగినంత
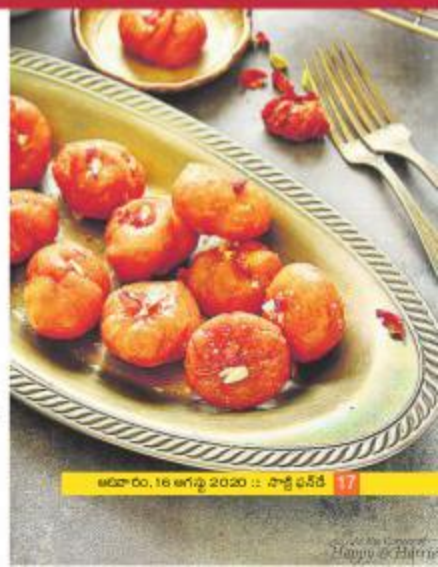
తయారీ: ముందుగా ఒక బౌల్ తీసుకుని అందులో.. ఉడికిన వేరుశనగలు వేసుకోవాలి. ఇప్పుడు దానిలో కొత్తిమీర తరుగు, టమాటో తరుగు, ఉల్లిపాయ ముక్కలు, పచ్చిమిర్చి ముక్కలు వేసి బాగా కలుపుకోవాలి. తర్వాత కారం, సరిపడా ఉప్పు, చాట్ మసాలా, నిమ్మరసం ఒకదాని తర్వాత ఒకటి వేసుకుని బాగా కలుపుకుంటే బేస్ సలాడ్ రెడీ అయిపోతుంది.